

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.1.2016
COM(2016) 31 final

2016/0014 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide,
osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2016) 9 final}

{SWD(2016) 10 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Autotööstustoodete tüübikinnituse õigusraamistik hõlmab kolme sõidukikategooriat: mootorsõidukid ja nende haagised, mootorrattad ja traktorid. Käesoleva ettepaneku eesmärk on vaadata läbi mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnituse õigusraamistik. Ülejäänud kahe sõidukikategooria õigusraamistik vaadati põhjalikult läbi juba 2013. aastal.

Praegu reguleerib mootorsõidukitele ja nende haagistele tüübikinnituse andmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/46/EÜ (edaspidi „raamdirektiiv”)¹. Kõnealune raamistik on ette nähtud selleks, et lihtsustada mootorsõidukite ja nende haagiste vaba liikumist siseturul ühtlustatud nõuete kehtestamisega keskkonna ja turvalisusega seotud ühiste eesmärkide saavutamiseks. Direktiiv 2007/46/EÜ hõlmab reisijate veoks (M-kategooria) ja kaupade veoks (N-kategooria) ettenähtud mootorsõidukeid, nende haagiseid (O-kategooria) ning nende süsteeme ja osi. See direktiiv annab raamistiku, mille kohaselt kehtivad eraldi õigusaktid konkreetsete ohutus- ja keskkonnanõuetega. Need õigusaktid sisaldavad suurt hulka üksikasjalikke tehnilisi nõudeid eri sõidukitüüpidele, süsteemidele ja osadele.

Osana komisjoni poolt tegevuskavas CARS2020² võetud kohustustest tugevama, konkurentsivõimelisema ja jätkusuutlikuma Euroopa autotööstuse nimel tehti ELi mootorsõidukite tüübikinnitusraamistikule 2013. aastal ulatuslik toimivuskontroll. Kontroll kinnitas, et ELi tüübikinnitusraamistik on asjakohane peamiste eesmärkide saavutamiseks ühtlustamise, siseturu tulemusliku toimimise ja ausa konkurentsi valdkonnas. Ühtlasi leiti aga, et erinevused nõuete tõlgendamises ja rakendamise ranguses liikmesriigiti vähendavad raamistiku kasulikku mõju. Selles toimivuskontrolli käsitlevas komisjoni talituste töödokumendis nenditi seega arenguruumi olemasolu ja seati prioriteediks direktiivi 2007/46/EÜ läbivaatamine koos vajadusega keskenduda järgmistele aspektidele:

- turujärelevalve sätete lisamine tüübikinnitusnõuetele;
- tagasivõtmis- ja kaitsemenetluste selgitamine ning olemasolevate sõidukitüüpide tüübikinnituse laiendamise tingimused;
- tüübikinnitusraamistiku jõustamise tõhustamine, ühtlustades liikmesriikide ametiasutuste ja tehniliste teenistuste rakendatavate tüübikinnitus- ja toodangu vastavuse tagamise menetlusi ja parandades neid;
- tarneahela ettevõtjate ning raamistiku jõustamises osalevate ametiasutuste ja isikute ülesannete ja kohustuste selgitamine ning
- alternatiivsete tüübikinnitusskeemide (väikeseeria ja üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse) ning mitmeastmelise tüübikinnitusprotsessi asjakohasemaks muutmise, et pakkuda nišiturgudele ja VKEdel vajalikku paindlikkust, kahjustamata seejuures võrdseid võimalusi.

Ehkki toimivuskontroll on kinnitanud, et olemasoleval õigusraamistikul on häid külgi, mis aitavad poliitikaeesmärke täita, on see pälvinud karmi kriitikat pärast seda, kui avastati, et Saksamaa autotootja (Volkswagen) oli mitme aasta vältel kasutanud

¹ ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.

² COM/2012/0636 final

tarkvara oma sõiduautode heitmenäitajate mõjutamiseks. Skandaali puhkemisele järgnenud nädala jooksul teatas komisjon, et tugevdab tüübikinnitussüsteemi, eelkõige adekvaatsete järelevalvemehhanismide abil, et tagada tüübikinnitusmenetluste nõuetekohane ja ühtlustatud rakendamine. 28 liikmesriiki hõlmaval siseturul ning sektoris, mida pidevalt mõjutab teaduse ja tehnika areng, võivad märkimisväärsed lahknevused eeskirjade tõlgendamises ja rakendamises tuua kaasa ohu, et kahjustada saab süsteemi tulemuslikkus ning seetõttu ka peamised poliitikaeesmärgid, mis käsitlevad kodanike turvalisust ja tervist ning keskkonnakaitset. Paljud sidusrühmad nõudsid pärast Volkswageni skandaali puhkemist avalikult sellist läbivaatamist.

Käesoleva paranduse eesmärk on neist vigadest ja lünkadest üle saada ning taastada kodanike usaldus õigusraamistiku suutlikkusse tagada nõuetekohane tervise- ja keskkonnakaitse tase.

1.2. Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta.
- Määrus 765/2008/EÜ akrediteerimise ja turujärelevalve kohta,³ mis sisaldab eeskirju Euroopa akrediteerimispoliitika (ELis tüübikinnitustunnistusi väljastavate laborite ja sertifitseerimis- või kontrolliasutuste pädevuse kontroll) ning turujärelevalve ja kolmandatest riikidest pärit toodete kontrollipoliitika valdkonnas (seoses mis tahes päritolu ohutute toodetega).
- Otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta,⁴ mis sisaldab ELi siseturgu käsitlevates õigusaktides kasutatavaid standardsätteid (nt mõisted, ettevõtjate kohustused, kaitseklausel jne).

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Euroopa Komisjon algatas 2010. aastal avaliku konsultatsiooni⁵ eesmärgiga koondada huvitatud isikute seisukohad seoses komisjoni kavatsusega raamdirektiiv läbi vaadata. Selle avaliku konsultatsiooni eesmärk oli kontrollida, kas valdkonnad, milles komisjoni talituste hinnangul on potentsiaali mootorsõidukeid käsitleva ELi tüübikinnitusõiguse jõustamise tõhustamiseks, on raamdirektiivi 2007/46/EÜ kavandatavaks läbivaatamiseks sobiva ulatuse ja temaatikaga.

Kokku saadi nelikümmend asjakohast vastust, milles avaldati algatuse eesmärkidele üldiselt tugevat toetust. Kui 74 % vastajatest nõustus, et olemasolev tüübikinnitusraamistik on juba võrdlemisi kvaliteetne, siis 57,6 % neist leidis, et ikkagi võiks turujärelevalve põhimõtete õiguslikku kohaldamist rohkem rõhutada ja paremini fookusseerida, kusjuures 47 % vastajatest nimetas turujärelevalve sätteid ebaefektiivseteks ning vaid 2,9 % nõustus, et need on tulemuslikud. Tulemus näitas selgesti sidusrühmade ühist seisukohta, et on võimalik ja vajalik teha rohkem tüübikinnitusraamistikus leiduvate eelkontrollide täiendamiseks hilisema turujärelevalve sätetega.

³ ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.

⁴ ELT L 218, 13.8.2008, lk 82.

⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/automotive/documents/consultations/2010-internal-market/index_en.htm

Komisjoni talitused tellisid ühtlasi rea välisuuringuid, mis pidid mõjuhindangu protsessi toetama ja täiendama. Järelhindamist käsitlev uuring⁶ raamdirektiivi kohta tehti 2011. aasta esimesel poolel ja sellele järgnes mõjuhindangut käsitlev uuring⁷ 2011. aasta teisel poolel. Uuringus hinnati iga komisjoni talituste poolt kindlaks tehtud vajaduse jaoks väljatöötatud lahendusi, mis avaliku konsultatsiooni käigus leiti olevat asjakohased. Avaliku konsultatsiooni ja mõjuhindangut käsitleva uuringu tulemuste põhjal selgitati välja poliitikavalikute eelistatav kombinatsioon nende vajaduste rahuldamiseks.

Mõjuhindangu koostamise ja raamdirektiivi läbivaatamise ettevalmistamiseks viidi aastatel 2012–2013 läbi toimivuskontrolli katseprojekt. Selleks telliti uuring, mis valmis 2013. aasta märtsis. Komisjoni talituste tödokument toimivuskontrolli katseprojekti tulemuste kohta avaldati 2013. aasta novembris⁸ ja selles rõhutati direktiivi 2007/46/EÜ kavandatava läbivaatamise prioriteete (vt punkt 1.1).

Sidusrühmad kaasati olulisel määral CARS 21 kõrgetasemelise töörühma töösse ja selle tulemusena esitati mitu tüübikinnitusraamistikuga seotud soovitusi, mille komisjon lisas 2012. aasta novembris vastu võetud CARS 2020 tegevuskavasse.

Lisaks sellele ja kooskõlas Euroopa Komisjoni CARS 2020 tegevuskavas võetud kohustustega tehti 2013. aasta teisel poolel konkurentsivõimele avalduva mõju hindamise uuring, mis täiendas eespool nimetatud meetmeid. Selle uuringu raames kaaluti vajadust leevendada VKEde suhtes kehtivaid meetmeid ning selgus, et uuringus eelistatud poliitikavalikute kombinatsioonil ei oleks kõnealuse sektori VKEdele märkimisväärset mõju, mis õigustaks leevendavate meetmete võtmist.

Peale selle on kogu mõjuhindamise protsessi käigus toimunud konkreetseid infovahetusi liikmesriikide ametiasutuste vahel mootorsõidukite tehnilises komitees ja tüübikinnitusasutuste eksperdirühmas. Mootorsõidukite töörühma raames on toimunud kõnealust algatust käsitlevate seisukohtade vahetamine tootmisharu ja kasutajajuhendustega. Kõigi huvitatud sidusrühmadega on konsulteerinud ka uuringuga seotud alltöövõtjad, et koguda andmeid ja seisukohti.

Volkswageni heitkoguste skandaali puhkemisest tingituna võttis Euroopa Parlament 5. oktoobril 2015 vastu resolutsiooni heitkoguste mõõtmise kohta autotööstuses, nõudes, et komisjon tugevdaks oluliselt kehtivat ELi tüübikinnituskorda, sealhulgas ELi järelevalvet, eeskätt turujärelevalvet, koordineerimist ja liidus müüdud sõidukitega seotud järelmeetmeid.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114.

3.2. Subsidiaarsuse põhimõte

Mootorsõidukite tüübikinnituse õigusraamistik aitab kaasa kaupade siseturu rakendamisele. Ettepaneku eesmärk on muuta tulemuslikumaks asjaomaste õigusaktide rakendamine ja jõustamine, mis on osa üldisest poliitilisest eesmärgist süvendada siseturustrateegiat.

⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/automotive/files/projects/report-internal-market-legislation_en.pdf

⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/automotive/files/projects/impact-assessment-internal-market-legislation_en.pdf

⁸ SWD(2013) 466 final

Ehkki liikmesriigid vastutavad nende õigusaktide rakendamise eest oma territooriumil, on ühtlustatud ja koordineeritud lähenemine, mis põhineb ühiselt kehtivatel kriteeriumidel ja ühetaolisel kohaldamisel liikmesriikide poolt, ELi tasandil võrdsete võimaluste tagamiseks esmatähtis ning see peaks toimuma tüübikinnitusnõuete ühtlustatud tõlgendamise, rakendamise ja jõustamise teel, mida toetavad turujärelevalve ühtlustatud sätted, millega antakse liikmesriikidele piisavad võimalused turustamisjärgseks kontrolliks ning tulemuslike ja ühiste parandusmeetmete võtmiseks nõuetele mittevastavate ja ohtlike toodete vastu turul.

Liikmesriikide vahelised erinevused tüübikinnituse ja turujärelevalve riiklikus korralduses võivad põhjustada ühtlustamata jõustamist liidu siseturul, kus puuduvad sisepiirid ja kus riigipiiride kontrollist on praktiliselt loobunud. Vältimaks nõuetele mittevastavate toodete turulejõudmist oma territooriumile, sõltuvad liikmesriigid suuresti ka oma naabrite jõustamispoliitika tulemuslikkusest. Sellest tulenevalt võivad puudujäägid ühe liikmesriigi jõustamises tõsiselt kahjustada teiste liikmesriikide jõupingutusi nõuetele mittevastavate toodete turulejõudmise takistamisel. Seda vastastikust sõltuvust võimendab asjaolu, et jõustamisasutuste pädevus piirdub liikmesriigi territooriumiga. Kui on vaja piiriüleseid parandusmeetmeid, peavad need ametiasutused toetuma teiste liikmesriikide kolleegidele.

See on tingitud asjaolust, et tüübikinnitusraamistiku aluseks on põhimõte, et kõiki uusi sõidukeid, mis on toodetud vastavalt ühe liikmesriigi poolt tüübikinnituse saanud sõidukitüübile, on õigus vabalt turustada ja registreerida teistes liikmesriikides. See õigus on tagatud kõigile sellistele sõidukitele sõltumata tootmiskohast. See tähendab, et ka väljaspool ELi toodetud sõidukeid võib vabalt importida Euroopa Liitu, kui nende tootja on tõestanud, et need on toodetud vastavalt ühes ELi liikmesriigis tüübikinnituse saanud sõidukitüübile. Võttes arvesse autotööstussektori üleilmset iseloomu ja autotööstustoodete ulatuslikku importi väljastpoolt ELi, nõuab see tähtis piiriülene mõõde kõigile võrdsete tingimuste tagamiseks koordineeritud meetmeid ELi tasandil.

Kui meetmeid turuprobleemide suhtes võtaksid liikmesriigid siseriiklikul tasandil ja individuaalselt, kaasneks sellega oht luua takistusi mootorsõidukite vabale liikumisele, mis on tagatud õigusraamistikuga. Seega on meetmete võtmine ELi tasandil õigustatud.

3.3. Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna see ei lähe kaugemale, kui on vaja järgmiste eesmärkide saavutamiseks: tagada nii siseturu nõuetekohane toimimine kui ka avaliku turvalisuse ja keskkonnakaitse kõrge tase.

Pakutud meetmed tüübikinnitusmenetluste rakendamise tõhustamiseks ja täiendavaks ühtlustamiseks põhinevad toodete turustamise ühises raamistikus kokkulepitud põhimõtetel ja tooteid käsitlevate liidu ühtlustamisõigusaktide erisätetel, mis sisalduvad otsuse nr 768/2008/EÜ I lisas. Kui see on vajalik ja põhjendatud, on neid sätteid kohandatud vastavalt autotööstussektori spetsiifikale, eelkõige eesmärgiga tunnustada väljakujunenud tüübikinnitusraamistiku olemasolu ja tagada täielik sidusus selle raamistikuga. See kehtib eelkõige turujärelevalveasutuste ning tüübikinnitusasutuste ja nende määratud tehniliste teenistuste vahelist teabevahetust ja koostööd käsitlevate sätete suhtes.

3.4. Vahendi valik

Määruse kasutamist peetakse asjakohaseks sellepärast, et see tagab vajaliku kindluse otsese ja ühtlustatud rakendamise ja jõustamise suhtes, aga seda ei ole vaja liikmesriikide õigusesse üle võtta.

Ettepanekus jätkatakse nn paralleelset lähenemisviisi, mis on ELi mootorsõidukite tüübikinnitusraamistikus juba kasutusel. Selle lähenemisviisiga nähakse ette kolme astme õigusaktid.

- Euroopa Parlament ja nõukogu sätestavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114 põhinevas määruses põhisätted ja reguleerimisala kooskõlas seadusandliku tavamenetlusega;
- põhisätetega seotud üksikasjalik tehniline kirjeldus sätestatakse delegeeritud õigusaktides, mille komisjon võtab vastu kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290;
- ning rakendusaktid, mis sisaldavad haldussätteid, näiteks teabedokumendi ja tüübikinnitustunnistuse näidist, vastavussertifikaati jne, võtab vastu komisjon kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 291.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva ettepaneku mõju eelarvele on järgmine:

- komisjoni töötajad, kes korraldavad tehniliste teenistuste ühishindamisi ja osalevad neis;
- tehniliste teenistuste ühishindamistes osalevate riiklike hindajatega seotud kulud vastavalt komisjoni eeskirjadele ekspertide kulude hüvitamise kohta;
- komisjoni töötajad, kes pakuvad teaduslikku, tehnilist ja logistilist tuge vastastikuse hindamise süsteemile (tehniliste teenistuste ühisauditid) ja liikmesriikide turujärelevalvetegevuste koordineerimisele autotööstustoodete valdkonnas;
- komisjoni töötajad, kes haldavad ja arendavad ELi õigusraamistikku seoses mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalvega (käesoleva määruse toimimine ning delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide ettevalmistamine) ning kes toetavad ja kontrollivad liikmesriike õigusraamistiku tulemusliku ja tõhusa rakendamise tagamisel;
- artiklis 10 nimetatud jõustamisfoorumi koosolekute korraldamise kulud, kaasa arvatud reisihüvitised liikmesriikide esindajatele;
- tehniliste teenistuste tehtavaid vastavushindamisi käsitleva järelevalvemehhanismi loomise ja haldamise kulud;
- komisjonis mootorsõidukitele tehtavate vastavuskatsete kulud;
- rahvusvahelises regulatiivses koostöös, eelkõige UNECEs osalemise kulud.

Kulude üksikasjad on esitatud finantsselgituses.

Võttes arvesse mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 piiranguid, tuleb seadusandliku ettepaneku rakendamisel tugineda olemasolevatele vahenditele ja ettepanek peab olema välja töötatud nii, et mitte nõuda ELi eelarvest täiendavaid

rahalisi ressursse. Käesolevas määruse ettepaneku eelnõus kavandatud meetmed ei mõjuta ELi eelarvet rohkem kui komisjoni ametlikus finantsplaanis juba ette nähtud assigneeringud ja seega tuleks kõik nõudmised rahaliste vahendite järele rahuldada sisemise ümberpaigutamise teel.

Summa ajavahemikuks pärast 31. detsembrit 2020 sõltub 2021. aastal algaval ajavahemikul kehtivast finantsraamistikust kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312.

5. TÄIENDAV TEAVE

5.1. Euroopa Majanduspiirkond

Kavandataav õigusakt käsitleb Euroopa Majanduspiirkonnaga (EMP) seotud küsimust ja peaks seetõttu laienema EMPlle.

5.2. Seniste õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Ettepaneku vastuvõtmisega kaasneb seniste õigusaktide kehtetuks tunnistamine.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,⁹
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Siseturg on sisepiirideta ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Siseturu eeskirjad peaksid olema läbipaistvad, lihtsad ja järjepidevad, pakkudes sel viisil õiguskindlust ja selgust ettevõtjate ja tarbijate hüvanguks.
- (2) Selleks kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/46/EÜ¹⁰ laiaulatuslik ELi tüübikinnitusraamistik mootorsõidukitele ja nende haagistele ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemidele, osadele ja eraldi seadmestikele.
- (3) 2013. aastal tehtud hindamine liidu õigusraamistikule mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse kohta¹¹ näitas, et direktiiviga 2007/46/EÜ kehtestatud raamistik on asjakohane peamiste eesmärkide saavutamiseks ühtlustamise, siseturu tulemusliku toimimise ja ausa konkurentsi valdkonnas.
- (4) Hindamises järeldati aga, et tüübikinnituspõuete täiendamiseks on vaja kehtestada turujärelevalve sätted; samuti on vaja selgitada tagasisivõtmis- ja kaitsemenetlusi ning olemasolevate sõidukitüüpide tüübikinnituse laiendamise tingimusi, tõhustada tüübikinnitusraamistiku jõustamist liikmesriikide ametiasutuste ja tehniliste teenistuste rakendatavate tüübikinnitus- ja toodangu vastavuse tagamise menetluste ühtlustamise ja parandamise teel, selgitada tarneahela ettevõtjate ning raamistiku õiguskaitstes osalevate ametiasutuste ja isikute ülesandeid ja kohustusi ning muuta sobivamaks

⁹ ELT C , , lk .

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta (raamdirektiiv) (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

¹¹ Komisjoni talituste töödokument „Fitness Check of the EU legal framework for the type-approval of motor vehicles” (Mootorsõidukite tüübikinnitust käsitleva ELi õigusraamistiku toimivuskontroll), (SWD(2013) 466 final).

alternatiivseid tüübikinnitusskeeme (väikeseeria ja üksiksõiduki riiklik tüübikinnitus) ja mitmeastmelist tüübikinnitusprotsessi, et pakkuda nišiturgudele ja VKEdele vajalikku paindlikkust, kahjustamata seejuures võrdseid võimalusi.

- (5) Lisaks on viimasel ajal tekkinud probleemid tüübikinnitusraamistiku rakendamisel toonud esile konkreetseid puudusi ning osutavad põhjaliku läbivaatamise vajadusele, et tagada kindel, läbipaistev, prognoositav ja jätkusuutlik õigusraamistik, mis tagab turvalisuse ja tervishoiu ning keskkonnakaitse kõrge taseme.
- (6) Käesolevas määruses kehtestatakse ühtlustatud eeskirjad ja põhimõtted mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse kohta ning üksiksõiduki tüübikinnituse kohta, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ettevõtjate ja tarbijate hüvanguks ning pakkuda kõrget turvataset koos tervise- ja keskkonnakaitsega.
- (7) Käesolevas määruses sätestatakse tüübikinnituse sisulised tehnilised ja haldusnõuded M- ja N-kategooria sõidukitele ja nende haagistele (O-kategooria) ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemidele, osadele ja eraldi seadmetikele, et tagada nõuetekohane turvalisus ja keskkonnamõju. Need kategooriad hõlmavad reisijate veoks ja kaupade veoks ettenähtud mootorsõidukeid ning nende haagiseid.
- (8) Käesolev määrus peaks tugevdama kehtivat tüübikinnitusraamistikku, eriti turujärelevalve sätete lisamise kaudu. Turujärelevalve kehtestamiseks autotööstussektoris tuleks määrata kindlaks tarneahela ettevõtjate kohustused, liikmesriikide jõustamisasutuste ülesanded ja meetmed juhtumiteks, kui turule on sattunud autotööstustooted, mis kujutavad endast tõsist turva- või keskkonnariski või ei vasta tüübikinnituspõhisele.
- (9) Tüübikinnituspõhise tulemusliku rakendamise tagamiseks tuleks tõhustada toodangu vastavust käsitlevaid sätteid, sätestades muu hulgas vastavuskontrolli meetodite ja asjaomaste toodete jätkuva vastavuse nõuete kohustuslikud korralised auditid, ning karmistada tüübikinnitusasutuste alluvuses terviksõidukite tüübikinnituskatseid tegevate tehniliste teenistuste pädevust, kohustusi ja tööd käsitlevaid nõudeid. Tehniliste teenistuste nõuetekohane toimimine on äärmiselt tähtis, et tagada turvalisuse ja keskkonnakaitse kõrge tase ning kodanike usaldus süsteemi vastu. Direktiivis 2007/46/EÜ sätestatud tehniliste teenistuste määramise kriteeriumid tuleks nende järjekindla rakendamise tagamiseks sätestada üksikasjalikumalt. Liikmesriikide tehniliste teenistuste hindamismeetodid erinevad üksteisest üha enam, sest nende töö on muutunud keerukamaks. Seega tuleb kehtestada menetluskohustused, mis tagaksid teabevahetuse ning järelevalve liikmesriikide tavade üle nende tehniliste teenistuste hindamise, määramise, teavitamise ja järelevalve puhul. Need menetluskohustused peaksid kõrvaldama lahknevused kasutatud meetodites ja tehniliste teenistuste määramise kriteeriumide tõlgendamisel.
- (10) Vajadust määravate asutuste poolseks kontrolliks ja järelevalveks tehniliste teenistuste üle on suurendanud tehnika arengust tulenev oht, et tehnilistel teenistustel puudub vajalik pädevus, et katsetada uut tehnikat või seadmeid, mida määramine hõlmab. Arvestades, et tehnika areng lühendab tootetsükleid ja järelevalve eesmärgil tehtud kohapealsete hindamiste ja seire sagedus erineb määravate asutuste lõikes, tuleks kehtestada miinimumnõuded tehniliste teenistuste järelevalve ja seire sagedusele.
- (11) Tehniliste teenistuste määramisele ja järelevalvele liikmesriikide poolt ning üksikasjalike ja rangete kriteeriumide kohaselt tuleks seega kehtestada järelevalvekontrollid liidu tasandil koos sõltumatute audititega, mis võimaldaksid

tehniliste teenistuste uut teavitamist viie aasta möödudes. Tehniliste teenistuste positsiooni tootjate suhtes tuleks tugevdada, sealhulgas nende õigust ja kohustust teha tehastes etteteatamata kontrolle ja teha käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate toodetega füüsilisi või laboratoorseid kontrolle, et tagada nõuete järjekindel täitmine tootjate poolt pärast seda, kui nad on saanud oma toodetele tüübikinnituse.

- (12) Läbipaistvuse ja vastastikuse usalduse suurendamiseks ning tehniliste teenistuste hindamise, määramise ja teavitamise kriteeriumide täiendavaks ühtlustamiseks ja täiustamiseks, samuti pikendamise- ja uuendamismenetlusteks peaksid liikmesriigid tegema koostööd nii omavahel kui ka komisjoniga. Nad peaksid omavahel ja komisjoniga nõu pidama käesoleva määruse rakendamise seisukohalt asjakohaste üldiste küsimuste üle ning teatama üksteisele ja komisjonile hindamise kontrollküsimustiku mudelist.
- (13) Kui tehnilise teenistuse määramine põhineb akrediteerimisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) 765/2008¹² tähenduses, peaksid akrediteerimisasutused ja määravad asutused vahetama teavet, mis on asjakohane tehniliste teenistuste pädevuse hindamiseks.
- (14) Liikmesriigid peaksid võtma tasu tehniliste teenistuste määramise ja järelevalve eest, et tagada liikmesriikide järelevalve jätkusuutlikkus nende tehniliste teenistuste üle ning võrdsed võimalused tehnilistele teenistustele. Läbipaistvuse tagamiseks peaksid liikmesriigid teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike, enne kui nad kinnitavad tasude suuruse ja struktuuri.
- (15) Juhul kui liikmesriigid on võtnud meetmeid nõuete sidusaks kohaldamiseks ja täitmiseks, kuid tehnilise teenistuse pädevus tekitab sellest hoolimata kahtlusi, peab komisjonil olema võimalik uurida konkreetseid juhtumeid.
- (16) Õigusvastaste asjaolude mõju välistamiseks tehniliste teenistuste katsetele ja aruannetele peavad tehniliste teenistuste ülesehitus ja töökorraldus tagama täieliku erapooletuse. Oma ülesannete sidusaks ja kavakindlaks täitmiseks peaks tehnilistel teenistustel olema nõuetele vastav ametisladuse hoidmise kohustust hõlmav juhtimissüsteem. Võimaldamaks tehnilistel teenistustel teha oma tööd nõuetekohaselt, peab alati olema tagatud nende töötajate teadmiste tase ning pädevus ja sõltumatus.
- (17) Tuleks tagada tehniliste teenistuste sõltumatus tootjatest, sh vältides, et tootjad tasuvad neile otse või kaudselt tüübikinnitusega seotud ülevaatuste ja katsete tegemise eest. Seega peaksid liikmesriigid looma tüübikinnitustasude struktuuri, mis hõlmaks kõiki tüübikinnitusasutuse määratud tehniliste teenistuste tehtud tüübikinnituskatsete ja ülevaatuste tegemisega seotud kulusid ning halduskulusid tüübikinnituse väljastamise eest, aga ka vastavuse järelkontrollis sisalduvate katsete ja ülevaatuste tegemise kulusid.
- (18) Käesoleva määruse järgsete nõuete täitmise tagamiseks on vaja kindlat jõustamismehhanismi. Tüübikinnitusasutuste peamine kohustus peaks jätkuvalt olema tagada autotööstussektoris kehtivate õigusaktide vastavus tüübikinnitus- ja toodangu vastavuse nõuetele, kuna see kohustus on tihedalt seotud tüübikinnituste väljastamisega ja eeldab üksikasjalikke teadmisi nende sisust. Seega on tähtis, et tüübikinnitusasutuste tegevust kontrollitaks regulaarselt vastastikuse hindamise teel, tagamaks, et kõik tüübikinnitusasutused rakendavad tüübikinnituse nõuete jõustamisel

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

ühtlast kvaliteeti ja rangust. Peale selle on tähtis sätestada tüübikinnituse enda õigsuse kontroll.

- (19) Riiklike ametiasutuste vaheline tihedam kooskõlastamine teabevahetuse ja koordineeritud hindamiste kaudu, mida juhivad koordineerivad ametiasutused, on põhialus, et tagada turvalisuse ning tervise- ja keskkonnakaitse ühtlaselt kõrge tase siseturul. See peaks viima ka riiklikul tasandil nappide ressursside tõhusama kasutamiseni. Sel eesmärgil tuleks liikmesriikidele ja komisjonile luua foorum, kus vahetada teavet ja koordineerida oma tegevusi seoses tüübikinnitust käsitlevate õigusaktide jõustamisega. Selles suhtes tuleks ametlikuma raamistiku loomine kasuks praegusele mitteametlikule koostööle liikmesriikide vahel.
- (20) Määruses (EÜ) nr 765/2008 sätestatud liidu turule sisenevate toodete liidu turujärelevalve ja kontrolli eeskirju kohaldatakse mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike suhtes ning see ei takista liikmesriike valimast pädevaid asutusi, kes neid ülesandeid täidavad. Turujärelevalve kohustust võivad omavahel jagada eri ametiasutused, võtmaks arvesse määruse (EÜ) nr 765/2008 alusel kehtestatud riiklike turujärelevalve süsteeme liikmesriikides. Tulemuslik koordineerimine ja järelevalve nii liidu kui ka liikmesriigi tasandil peaks tagama uue tüübikinnitus- ja turujärelevalveraamistiku rakendamise tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutuste poolt.
- (21) Käesolevasse määrusse on vaja lisada turujärelevalve eeskirjad, et tugevdada riiklike pädevate asutuste õigusi ja kohustusi, tagada nende turujärelevaetegevuse tõhus koordineerimine ja selgitada kohaldatavaid menetlusi.
- (22) Et suurendada tüübikinnitusprotsessi läbipaistvust ning lihtsustada teabevahetust ja sõltumatut kontrolli turujärelevalveasutuste, tüübikinnitusasutuste ja komisjoni poolt, tuleks tüübikinnitusdokumendid esitada elektroonilisel kujul ja teha üldsusele kättesaadavaks, v.a ärihuvide ja isikuandmete kaitseks tehtud erandid.
- (23) Käesolevas määruses sätestatud riiklike ametiasutuste kohustused seoses turujärelevalvega on konkreetsemad kui määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 19 sätestatud kohustused, võtmaks arvesse tüübikinnitusraamistiku spetsiifika ja vajadust täiendada seda raamistikku tulemusliku järelevalvemehhanismiga, mis tagaks käesoleva määrusega hõlmatud toodete vastavuse kindla järelkontrolli.
- (24) Need riiklike ametiasutuste konkreetsemad kohustused, mis on sätestatud käesolevas määruses, peaksid hõlmama piisava hulga turule lastud sõidukite vastavuse järelkontrolli katseid ja ülevaatusi. Vastavuse järelkontrolliks esitatud sõidukite valik tehakse asjakohase riskihindamise alusel, milles võetakse arvesse mittevastavuse raskusastet ja selle esinemise tõenäosust.
- (25) Peale selle peaks komisjon korraldama ja tegema või laskma teha vastavuse järelkontrolli katseid ja ülevaatusi sõltumatult nendest, mida oma riiklikest turujärelevalve kohustustest tulenevalt sooritavad liikmesriigid. Kui nimetatud katsete ja ülevaatuste käigus tehakse kindlaks mittevastavus või leitakse, et tüübikinnitus on antud ebatäpsete andmete põhjal, peaks komisjonil olema õigus alata liiduüleseid parandusmeetmeid, et taastada asjaomaste sõidukite vastavus ja uurida tüübikinnituse ebatäpsuse põhjusi. Liidu üldeelarves peaks olema tagatud asjakohane rahastus, mis võimaldaks kõnealuseid vastavuskontrolli katseid ja ülevaatusi sooritada. Võttes arvesse mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 eelarvepiiranguid, tuleb seadusandliku ettepaneku rakendamisel tugineda olemasolevatele vahenditele ja ettepanek peab olema välja töötatud nii, et mitte nõuda täiendavaid rahalisi ressursse.

Komisjonil peaks olema õigus määrata mittevastavuse kindlakstegemise korral haldustrahve.

- (26) Selleks et tagada sõidukite kasutusohutuse, sõidukis viibijate ja teiste liiklejate kaitse ning keskkonnakaitse kõrge tase, tuleks jätkuvalt ühtlustada sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike suhtes kohaldatavaid tehnilisi nõudeid ja keskkonnastandardeid ning kohandada neid vastavalt teaduse ja tehnika arengule.
- (27) Käesoleva määruse eesmärkide saavutamist ei tohiks seada ohtu asjaolu, et teatavaid süsteeme, osi, eraldi seadmestikke või tarvikuid ja lisaseadmeid on võimalik paigaldada juba turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud sõidukile või sõidukisse. Seetõttu tuleks võtta asjakohased meetmed tagamaks, et tüübikinnitusasutus kontrollib enne sõidukite turulelaskmist, registreerimist või kasutuselevõttu süsteeme, osi, eraldi seadmestikke või varuosi ja lisaseadmeid, mida on võimalik sõidukile või sõidukisse paigaldada ja mis võivad märkimisväärselt kahjustada keskkonnakaitse või kasutusohutuse seisukohast oluliste süsteemide toimimist.
- (28) ELi tüübikinnitussüsteem peab võimaldama igal liikmesriigil kinnitada, et iga tüüpi sõiduki ning iga tüüpi süsteemi, osa või eraldi seadmestikuga, mis on ette nähtud vastavat tüüpi sõidukile, on tehtud käesolevas määruses sätestatud katsed ja ülevaatused, et kontrollida selle vastavust käesoleva määruse tüübikinnitusnõuetele, ning et tootja on saanud sellekohase tüübikinnitustunnistuse. ELi tüübikinnitussüsteem kohustab tootjat tootma sõidukeid, süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke kooskõlas tüübikinnituse saanud tüübiga. Sõiduki tootja peab seda kinnitama vastavussertifikaadi väljastamisega igale sõidukile. Kehtiva vastavussertifikaadiga varustatud sõidukit peaks olema lubatud teha turul kättesaadavaks ja registreerida kasutamiseks kõikjal liidus.
- (29) Toodangu vastavus on üks ELi tüübikinnitussüsteemi nurgakividest ja seega peaks pädev asutus või selleks nõuetekohaselt kvalifitseeritud tehniline teenistus tootja rakendatud meetmed selle vastavuse tagamiseks heaks kiitma ja neid tuleks sõltumatute korraliste auditite abil regulaarselt kontrollida. Peale selle peaksid tüübikinnitusasutused tagama asjaomaste toodete vastavuse jätkuva kontrolli.
- (30) Tüübikinnituste jätkuv kehtivus eeldab, et tootja teatab tema sõidukitüübile tüübikinnituse andnud ametiasutusele mis tahes muutustest tüübi omadustes või sellele tüübile kehtivates turvalisust ja keskkonnamõju käsitlevates nõuetes. Seega on tähtis, et väljastatud tüübikinnitustunnistuste kehtivus on ajaliselt piiratud ja et neid tunnistusi saab uuendada üksnes siis, kui tüübikinnitusasutus on kontrollinud ja veendunud, et sõidukitüüp vastab jätkuvalt kõigile asjaomastele nõuetele. Lisaks sellele tuleks selgitada tüübikinnituste laiendamise tingimusi, et tagada ühetaoline menetluste kohaldamine ja tüübikinnitusnõuete täitmine kõikjal liidus.
- (31) Teatatud tõsiseid ohte ning kahju rahvatervisele või keskkonnale tuleks hinnata riiklikul tasandil, ent kui teatatud oht või kahju võib ulatuda üle liikmesriigi piiride, tuleks tagada koordineerimine liidu tasandil, eesmärgiga jagada ressursse ja tagada kindlaks tehtud ohu või kahju leevendamiseks võetavate parandusmeetmete järjepidevus.
- (32) Tagamaks, et kõik turule lastud sõidukid, süsteemid, osad ja eraldi seadmestikud pakuvad kõrget turvalisuse ja keskkonnakaitse taset, peaks tootja või mõni teine tarneahela ettevõtja võtma tulemuslikud parandusmeetmed, kaasa arvatud sõidukite tagasivõtmine, kui sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik kujutab endast tõsist

ohtu kasutajatele või keskkonnale vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 20. Tüübikinnitusasutustel peaks olema õigus hinnata ja kontrollida, kas nimetatud meetmed on piisavad. Teiste liikmesriikide ametiasutustel peaks olema õigus võtta kaitsemeetmeid, kui nad peavad tootja parandusmeetmeid ebapiisavateks.

- (33) Tootjatele, kes toodavad väikeseerias sõidukeid, tuleks alternatiivsete tüübikinnituskeemide abil võimaldada vajalikku paindlikkust. Neil peaks olema võimalus kasutada liidu siseturu eeliseid, tingimusel et nende sõidukid vastavad konkreetsetele ELi tüübikinnitusnõuetele väikeseerias toodetud sõidukite kohta. Teatavatel piiratud juhtudel on asjakohane lubada väikeseeria riiklikku tüübikinnitust. Kuritarvituse vältimiseks tuleks väikeseerias toodetud sõidukite lihtsustatud tüübikinnitusmenetluse kasutamist lubada vaid väga väikese toodangu korral. Seega tuleb täpselt määratleda väikeseerias toodetud sõidukite mõiste vastavalt toodetud sõidukite arvule, kohustuslikele nõuetele ja turulelaskmise tingimustele. Sama tähtis on määrata kindlaks alternatiivne tüübikinnituskeem üksiksõidukitele, eriti selleks, et võimaldada piisavat paindlikkust mitmes etapis toodetud sõidukitele tüübikinnituse andmiseks.
- (34) Liit on osaline Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) kokkuleppes, milles on käsitletud ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehniliste nõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (muudetud 1958. aasta kokkulepe)¹³. Liit on kiitnud heaks märkimisväärse hulga muudetud 1958. aasta kokkuleppele lisatud eeskirju ja on seega kohustatud aktsepteerima nende eeskirjade alusel väljastatud tüübikinnitusi kui vastavaid liidu samaväärsetele nõuetele. Tüübikinnitusraamistiku lihtsustamiseks ja selle vastavusse viimiseks UNECE rahvusvahelise raamistikuga tunnistas liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmuses (EÜ) nr 661/2009¹⁴ kehtetuks oma konkreetsed tüübikinnitusdirektiivid ja asendas need vastavate UNECE eeskirjade kohustusliku rakendamisega. Tüübikinnitusmenetluse halduskoormuse vähendamiseks tuleks sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tootjatel lubada vajaduse korral taotleda käesoleva määruse kohast tüübikinnitust otse käesoleva määruse lisades loetletud asjakohaste UNECE eeskirjade alusel.
- (35) Seetõttu tuleks UNECE eeskirjad ja nende muudatused, mille poolt liit on hääletanud või mida ta rakendab kooskõlas nõukogu otsusega 97/836/EÜ,¹⁵ lisada ELi tüübikinnitust käsitlevatesse õigusaktidesse. Seoses sellega tuleks komisjonile anda volitused muuta käesoleva määruse lisasid ja võtta vastu delegeeritud õigusakte tagamaks, et asjaomaste õigusaktide nimekirjas esitatud viited UNECE eeskirjadele ja nende vastavatele muudatustele oleksid ajakohastatud.
- (36) Siseturu toimimise parandamiseks, eelkõige mis puudutab kaupade vaba liikumist, asutamisevabadust ja teenuste osutamise vabadust, on vaja tagada vaba juurdepääs sõidukite remondi- ja hooldusteabele standardse vormi kaudu, mida saab kasutada

¹³ Nõukogu 27. novembri 1997. aasta otsus 97/836/EÜ Euroopa Ühenduse ühinemise kohta ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppega, milles on käsitletud ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehniliste nõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist („muudetud 1958. aasta kokkulepe”) (EÜT L 346, 17.12.1997, lk 81).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise turvalisusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 200, 31.7.2009, lk 1).

¹⁵ Nõukogu 27. novembri 1997. aasta otsus 97/836/EÜ (EÜT L 346, 17.12.1997, lk 78).

tehnilise teabe hankimiseks, ning tõhus konkurents vastavat teavet pakkuvate teenuste turul. Remondi- ja hooldusteabe edastamise nõudeid on seni reguleerinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 715/2007¹⁶, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 595/2009¹⁷, komisjoni määrus (EL) nr 692/2008¹⁸ ja komisjoni määrus (EL) nr 582/2011¹⁹. Nimetatud nõuded tuleks koondada käesolevasse määrusesse ning määruseid (EÜ) nr 715/2007, (EÜ) nr 595/2009, (EL) nr 692/2008 ja (EL) nr 582/2011 tuleks vastavalt muuta.

- (37) Tehnika areng, mille käigus tutvustatakse uusi meetodeid või võimalusi sõidukite diagnostikas ja remondis, näiteks kaugjuurdepääs sõidukiga seotud teabele ja tarkvarale, ei tohiks kahjustada käesoleva määruse eesmärke, mis on seotud juurdepääsuga remondi- ja hooldusteabele sõltumatute ettevõtjate poolt.
- (38) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁰.
- (39) Selleks et täiendada käesolevat määrust edasiste tehniliste andmetega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses tüübikinnitusnõuetega mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike keskkonnamõju ja kasutusohutuse kohta. On eriti oluline, et komisjon peaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (40) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse rikkumiste eest kohaldatavate karistuste kohta ja tagama nende eeskirjade rakendamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni igal aastal kehtestatud karistustest, et jälgida kõnealuste sätete kohaldamise sidusust.
- (41) Selguse, mõistlikkuse ja lihtsustamise huvides tuleks direktiiv 2007/46/EÜ tunnistada kehtetuks ning asendada käesoleva määrusega. Määruse vastuvõtmine tagab sätete vahetu kohaldatavuse ning nende õigeaegse ja tõhusama ajakohastamise, et võtta

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

¹⁸ Komisjoni 18. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 692/2008, millega rakendatakse ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 199, 28.7.2008, lk 1).

¹⁹ Komisjoni 25. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 582/2011, millega rakendatakse ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 595/2009 seoses raskeveokite heidetega (Euro VI) ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ I ja III lisa (ELT L 167, 25.6.2011, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide tehtava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

paremini arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi muudetud 1958. aasta kokkuleppe kontekstis.

- (42) Vastavuskontrolli nõuetekohaseks rakendamiseks komisjoni poolt ning võrdsete võimaluste tagamiseks ettevõtjatele ja riiklikele ametiasutustele peaks komisjon olema pädev kehtestama ühtlustatud haldustrahve käesolevat määrust rikkunud ettevõtjatele, olenemata sellest, kus sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik esialgse tüübikinnituse sai.
- (43) Kui käesolevas määruses sätestatud meetmed nõuavad isikuandmete töötlemist, tuleks need meetmed võtta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ²¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001,²² samuti vastavate riiklike rakendusmeetmetega.
- (44) Et võimaldada liikmesriikidel ja riiklikel ametiasutustel ning ettevõtjatel valmistuda õigusaktis sisalduvate uute eeskirjade rakendamiseks, tuleks pärast õigusakti jõustumist kindlaks määrata selle kohaldamiskuupäev.
- (45) Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva määruse eesmärgi – kehtestada ühtlustatud eeskirjad M-, N- ja O-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitust ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike turujärelevalvet käsitlevate haldusnõuete ja tehnilise kirjelduse kohta – piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse artikli 2 lõikes 1 osutatud kõigi uute sõidukite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turulelaskmisega seotud haldusnormid ja tehnilised nõuded. Samuti kohaldatakse seda üksiksõiduki tüübikinnituse andmisel.
2. Käesoleva määrusega kehtestatakse selle määruse alusel tüübikinnituse saavate sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud tarvikute ja varuosade turujärelevalve nõuded.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, p. 31).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

Artikkel 2 *Kohaldamisala*

1. Käesolevat määrust kohaldatakse M- ja N-kategooria sõidukite ja nende O-kategooria haagiste suhtes, mis on ette nähtud liiklemiseks avalikel teedel, sealhulgas ühes või mitmes etapis konstrueeritud ja toodetud sõidukite suhtes, ning nimetatud sõidukite ja haagiste jaoks konstrueeritud ja toodetud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike ning tarvikute ja lisaseadmete suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste sõidukite suhtes:
 - (a) põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 167/2013 esitatud määratlusele²³;
 - (b) kahe-, kolme- ja neljarattalised sõidukid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 168/2013 esitatud määratlusele²⁴;
 - (c) rööbassõidukid.
3. Järgmiste sõidukite ja masinate puhul võib tootja taotleda tüübikinnitust või üksiksõiduki tüübikinnitust käesoleva määruse alusel, tingimusel et kõnealused sõidukid vastavad käesoleva määruse sisulistele nõuetele:
 - (a) peamiselt ehitusplatsidel või karjäärides, sadamates või lennujaamades kasutamiseks konstrueeritud ja toodetud sõidukid;
 - (b) sõjaväes, tsiviilkaitstes, tuletõrjes ja korrakaitsejõududes kasutamiseks konstrueeritud ja toodetud sõidukid;
 - (c) iseliikuvad sõidukid, mis on konstrueeritud ja toodetud konkreetse töö tegemiseks ning mis oma konstruktsiooniliste omaduste tõttu ei sobi reisijate vedamiseks ega kaupade transportimiseks.
4. Järgmiste sõidukite puhul võib tootja taotleda üksiksõiduki tüübikinnitust käesoleva määruse alusel:
 - (a) üksnes maanteevõidusõiduks ettenähtud sõidukid;
 - (b) sõidukite prototüübid, mida kasutatakse teedel tootja vastutusel konkreetse katseprogrammi sooritamiseks ning mis on konstrueeritud ja toodetud spetsiaalselt selleks otstarbeks.

Artikkel 3 *Mõisted*

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid.

- (1) „Tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmetiku tüüp vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.
- (2) „Turujärelevalve” – turujärelevalveasutuste tegevus ja meetmed, mis tagavad, et turul kättesaadavaks tehtud sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmetikud ning

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

tarvikud ja varuosad vastavad liidu asjakohastes õigusaktides sätestatud nõuetele ega ohusta inimeste tervist, turvalisust või muid avaliku huvi kaitsega seotud aspekte.

- (3) „Sõiduk” – mis tahes mootorsõiduk või haagis, nagu on määratletud punktides 10 ja 11.
- (4) „Süsteem” – seadmete kogum, mis on ühendatud sõidukis ühe või mitme konkreetse ülesande täitmiseks ja mis peab vastama käesoleva määruse või IV lisas loetletud õigusaktide nõuetele.
- (5) „Osa” – seadis, mis on ette nähtud olema sõiduki osa ja millele võib anda sõidukist sõltumatu tüübikinnituse ning mis peab vastama käesoleva määruse või IV lisas loetletud õigusaktide nõuetele.
- (6) „Eraldi seadmestik” – seadis, mis on ette nähtud olema sõiduki osa ja millele võib anda eraldi tüübikinnituse, kuid üksnes seoses ühe või mitme konkreetse sõidukitüübiga ning mis peab vastama käesoleva määruse või IV lisas loetletud õigusaktide nõuetele.
- (7) „Tarvikud” – tooted sõiduki komplekteerimiseks, remondiks ja hoolduseks ning varuosad.
- (8) „Lisaseadmed” – tooted, mis ei ole tarvikud, kuid mida on võimalik sõidukile lisada või paigaldada.
- (9) „Tootja” – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab tüübikinnitusasutuse ees seoses kõigi sõidukile, süsteemile, osale või eraldi seadmestikule tüübikinnituse andmise või üksiksõiduki tüübikinnituse andmise või tarvikutele ja lisaseadmetele loa andmise menetluse aspektide ning toodangu nõuetele vastavuse eest ning samuti toodetava sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme turujärelevalve eest, olenemata sellest, kas ta on otseselt kaasatud asjaomase sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku kõigisse kavandamis- ja valmistamisetappidesse või mitte.
- (10) „Mootorsõiduk” – vähemalt neljarattaline omal jõul liikumiseks kavandatud ja toodetud komplektne, komplekteeritud või mittekomplektne sõiduk, mille maksimaalne tootjakiirus on üle 25 km/h.
- (11) „Haagis” – mitteiseliikuv ratastel sõiduk, mis on konstrueeritud ja toodetud vedamiseks mootorsõiduki poolt.
- (12) „Tüübikinnitusasutus” – liikmesriigi ametiasutus või ametiasutused, millest liikmesriik on komisjonile teatanud ja mille pädevusse kuuluvad sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübikinnituse või üksiksõiduki tüübikinnituse kõik aspektid, tarvikutele ja lisaseadmetele loa andmise menetlus, tüübikinnitustunnistuste väljastamine ja vajaduse korral tühistamine, tegutsemine teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutuste kontaktasutusena, tehniliste teenistuste määramine ja tootjapoolsete kohustuste täitmise tagamine seoses toodangu vastavusega.
- (13) „Turujärelevalveasutus” – riiklik ametiasutus, kes vastutab turujärelevalve eest liikmesriigi territooriumil.
- (14) „Riiklik ametiasutus” – liikmesriigi tüübikinnitusasutus või mõni muu ametiasutus, kes on kaasatud sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike, tarvikute või lisaseadmete turujärelevalve, piirikontrolli või registreerimise menetlustesse ning vastutab nende menetluste eest.

- (15) „Turulelaskmine” – sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme esmakordne kättesaadavaks tegemine liidus.
- (16) „Registreerimine” – sõidukile kas alalise või ajutise riikliku maanteeliikluse loa andmine, kaasa arvatud sõiduki identifitseerimine ja sellele seerianumbri omistamine.
- (17) „Kasutuselevõtt” – sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme esmakordne ettenähtud otstarbel kasutamine liidus.
- (18) „Ettevõtja” – tootja, tootja esindaja, importija või turustaja.
- (19) „Terviksõiduki tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et mittekomplektne, komplektne või komplekteeritud sõidukitüüp vastab asjakohastele haldussätetele ja tehnilistele nõuetele.
- (20) „Mitmeastmeline tüübikinnitus” – menetlus, millega üks või mitu tüübikinnitusasutust tõestab, et mittekomplektne või komplekteeritud sõidukitüüp vastab, olenevalt komplekteerituse astmest, asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.
- (21) „Mittekomplektne sõiduk” – sõiduk, mis peab läbima veel vähemalt ühe järgneva komplekteerimisetapi, et olla vastavuses käesoleva määruse asjakohaste tehniliste nõuete ja IV lisas loetletud õigusaktidega.
- (22) „ELi tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüüp vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele, mis sisalduvad käesolevas määruses ja IV lisas loetletud õigusaktides.
- (23) „Tüübikinnitustunnistus” – dokument, millega tüübikinnitusasutus tõendab ametlikult sõidukile, süsteemile, osale või eraldi seadmestikule tüübikinnituse andmist.
- (24) „Tootja esindaja” – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kelle tootja on nõuetekohaselt nimetanud ennast tüübikinnitusasutuses või turujärelevalveasutuses esindama ja enda nimel tegutsema käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes.
- (25) „Importija” – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule kolmandas riigis toodetud sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme.
- (26) „Riiklik tüübikinnitus” – menetlus, mille abil tüübikinnitusasutus kinnitab, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüüp vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele, mis on kehtestatud liikmesriigi seadustega, kusjuures selline tüübikinnitus kehtib vaid asjaomase liikmesriigi territooriumil.
- (27) „Vastavussertifikaat” – tootja poolt välja antud ja IX lisas sätestatud dokument, mis tõendab, et toodetud sõiduk vastab tüübikinnituse saanud sõidukitüübile.
- (28) „Turustaja” – edasimüüja või muu turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme turul kättesaadavaks.
- (29) „Turul kättesaadavaks tegemine” – sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme tarnimine turul turustamiseks või kasutamiseks äritegevuse käigus, kas tasu eest või tasuta.
- (30) „Järkjärguline tüübikinnitus” – menetlus, mille käigus kogutakse järk-järgult kokku sõidukiga seonduvate süsteemide, osade ja eraldi seadmestike ELi

tüübikinnitustunnistused ning mille viimases astmes antakse tüübikinnitus terviksõidukile.

- (31) „Üheastmeline tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab üheainsa toimingu abil, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüüp tervikuna vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.
- (32) „Sega-tüübikinnitus” – järkjärguline tüübikinnitus, mille käigus terviksõidukile tüübikinnituse andmise viimasel astmel antakse tüübikinnitus ühele või mitmele süsteemile, ilma et kõnealustele süsteemidele oleks vaja väljastada ELi tüübikinnitustunnistusi.
- (33) „Komplekteeritud sõiduk” – mitmeastmelise tüübikinnituse saanud sõiduk, mis on vastavuses käesoleva määruse asjakohaste tehniliste nõuete ja IV lisas loetletud õigusaktidega.
- (34) „Terviksõiduk” – sõiduk, mida käesoleva määruse asjakohaste tehniliste nõuete ja IV lisas loetletud õigusaktidega vastavusse viimiseks ei ole tarvis täiendada.
- (35) „Sõidukitüüp” – teatav kategooria sõidukeid, millel on vähemalt ühised II lisa osas B sätestatud põhikriteeriumid ning mis võivad sisaldada seal osutatud variante ja versioone.
- (36) „Tehniline teenistus” – organisatsioon või asutus, mille tüübikinnitusasutus on määranud katseid tegevaks katselaboratooriumiks või toodangu vastavuse hindamise organiks, et teha alghindamist ja muid katseid või kontrollimisi.
- (37) „Baassõiduk” – sõiduk, mida kasutatakse mitmeastmelise tüübikinnituse algetapis.
- (38) „Süsteemi tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et süsteemi tüüp vastab asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.
- (39) „Eraldi seadmestiku tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et eraldi seadmestiku tüüp vastab ühe või mitme konkreetse sõidukitüübiga seoses asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.
- (40) „Osa tüübikinnitus” – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et osa tüüp vastab sõidukist eraldi asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele.
- (41) „Virtuaalne katsemeetod” – arvutisimulatsioon, mis sisaldab arvutusi, mis tõendavad, et sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik vastab IV lisas loetletud õigusaktis sätestatud tehnilistele nõuetele, ilma et oleks vaja kasutada füüsilist sõidukit, süsteemi, osa või eraldi seadmestikku.
- (42) „Üksiksõiduki tüübikinnitus” — menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et konkreetne sõiduk, mis on kas ainulaadne või mitte, vastab üksiksõiduki ELi tüübikinnituse ja üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse asjakohastele haldussätetele ja tehnilistele nõuetele.
- (43) „Seerialõpu sõiduk” – laovarusse kuuluv sõiduk, mida ei saa või mida enam ei saa turul kättesaadavaks teha, registreerida või kasutusele võtta uute tehniliste nõuete jõustumise tõttu, millele vastavat tüübikinnitust ei ole sõiduk saanud.
- (44) „Alternatiivsed nõuded” – haldussätted ja tehnilised nõuded, mille eesmärgiks on tagada kasutusohutuse, keskkonnakaitse ja tööohutuse selline tase, mis on võimalikult suures ulatuses samaväärne ühe või mitme IV lisas loetletud õigusaktiga tagatud tasemega.

- (45) „Varuosad” – tooted, mis paigaldatakse sõidukisse või sõidukile originaalosade asendamiseks, sealhulgas sõiduki kasutamiseks vajalikud tooted, välja arvatud kütus.
- (46) „Sõiduki remondi- ja hooldusteave” – kõik andmed sõiduki diagnoosimise, teenindamise, kontrollimise, perioodilise järelevalve, remondi, ümberprogrammeerimise või taaslähtestamise kohta, samuti tarvikute ja lisaseadmete sõidukile paigaldamise kohta, mille tootja esitab oma volitatud edasimüüjatele ja remonditöökodadele, sealhulgas kõik nende andmete hilisemad muudatused ja täiendused.
- (47) „Sõltumatu ettevõtja” – sõidukite remondi ja hooldusega otseselt või kaudselt tegelev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud volitatud edasimüüja või remonditöökoda, sealhulgas muud remonditöökodad, remondiseadmete, tööriistade või varuosade tootjad või turustajad, tehnilise teabe kirjastajad, autoklubid, autoabi ettevõtjad, kontrollimis- ja katsetamisteenuseid pakkuvad ettevõtjad ja alternatiivkütust kasutavate sõidukite seadmete paigaldajatele, tootjatele ja remontijatele koolitust pakkuvad ettevõtjad; samuti tähistab see volitatud remonditöökodasid, edasimüüjaid või asjaomase sõidukitootja turustussüsteemi kuuluvaid turustajaid, kuivõrd nad osutavad remondi- või hooldusteenuseid sõidukitele, mille tootja turustussüsteemi nad ei kuulu.
- (48) „Volitatud remonditöökoda” – füüsiline või juriidiline isik, kes pakub remondi- ja hooldusteenuseid sõidukitele, mis kuuluvad tootja turustussüsteemi.
- (49) „Sõltumatu remonditöökoda” – füüsiline või juriidiline isik, kes pakub remondi- ja hooldusteenuseid sõidukitele, mis ei kuulu tootja turustussüsteemi.
- (50) „Sõiduki pardadiagnostikateave” – teave, mis on seotud sõidukisse paigaldatud või mootoriga ühendatud süsteemiga, mis võimaldab avastada rikke ja vajaduse korral teatada sellest häiresüsteemi abil, määrata kindlaks rikke arvatava asukoha arvutimälusse salvestatud teabe abil ning edastada seda teavet väljapoole.
- (51) „Väikeseeriana toodetud sõiduk” – sõidukitüüp, mille turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud ühikute arv ei ületa XII lisas sätestatud aastaseid koguselisi piirnorme.
- (52) „Eriotstarbeline sõiduk” – M-, N- või O-kategooriasse kuuluv sõiduk, millel on tehnilised eriomadused funktsiooni täitmiseks, milleks on vaja spetsiaalseid kohandusi ja/või seadmeid.
- (53) „Poolhaagis” – veetav sõiduk, mille telg/teljed on viidud sõiduki raskuskeskme taha (ühtlase koormuse juures), ning mis on varustatud ühendusseadmega, mis võimaldab horisontaal- ja vertikaaljõud vedukile üle kanda.
- (54) „Riiklik akrediteerimisasutus” – ainus asutus liikmesriigis, mis riigi volituse alusel sooritab akrediteerimist määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 lõike 11 tähenduses.
- (55) „Kohapealne hindamine” – kontrollimine, mille tüübikinnitusasutus teeb tehnilise teenistuse või selle alltöövõtjate või tütarettevõtjate valdustes.
- (56) „Järelevalvega seotud kohapealne hindamine” – kindlate ajavahemike järel järjepidevalt tehtav kohapealne hindamine, mis ei ole esmakordse määramise korral tehtav kohapealne hindamine ega määramise uuendamise korral tehtav kohapealne hindamine.

Artikkel 4 *Sõidukikategooriad*

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi sõidukikategooriaid.
 - a) M-kategooria: peamiselt reisijate ja nende pagasi veoks kavandatud ja toodetud mootorsõidukid.
 - i) M₁-kategooria: mootorsõidukid, milles on lisaks juhiistmele kuni kaheksa istekohta ja milles ei ole ruumi seisukohtadele. Istekohtade arv võib piirduda ühe istekohaga (juhiiste).
 - ii) M₂-kategooria: mootorsõidukid, milles on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa istekohta ning mille täismass on kuni 5 tonni. Nendes mootorsõidukites võib olla ruumi seisukohtade jaoks.
 - iii) M₃-kategooria: mootorsõidukid, milles on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa istekohta ning mille täismass on üle 5 tonni. Nendes mootorsõidukites võib olla ruumi seisukohtade jaoks.
 - b) N-kategooria: peamiselt kaupade veoks kavandatud ja toodetud mootorsõidukid.
 - i) N₁-kategooria: mootorsõidukid täismassiga kuni 3,5 tonni.
 - ii) N₂-kategooria: mootorsõidukid täismassiga üle 3,5 tonni, kuid mitte üle 12 tonni.
 - iii) N₃-kategooria: mootorsõidukid täismassiga üle 12 tonni.
 - c) O-kategooria: kaupade või reisijate veoks (sh reisijate majutamiseks) kavandatud ja toodetud haagised.
 - i) O₁-kategooria: haagised täismassiga kuni 0,75 tonni.
 - ii) O₂-kategooria: haagised täismassiga üle 0,75 tonni, kuid mitte üle 3,5 tonni.
 - iii) O₃-kategooria: haagised täismassiga üle 3,5 tonni, kuid mitte üle 10 tonni.
 - iv) O₄-kategooria: haagised täismassiga üle 10 tonni.

2. Sõidukite, sõidukitüüpide, variantide ja versioonide kategooriatesse liigitamise kriteeriumid on sätestatud II lisas.

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta II lisa seoses sõidukite alamkategooriate, sõidukitüüpide ja keretüüpide kategooriatesse liigitamisega, nii et see vastaks tehnika arengule.

II PEATÜKK **ÜLDKOHUSTUSED**

Artikkel 5 *Üldised sisulised nõuded*

1. Sõidukid, süsteemid, osad ja eraldi seadmestikud peavad vastama IV lisas loetletud õigusaktide nõuetele.

2. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta IV lisa, eesmärgiga võtta arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muutusi, lisades ja ajakohastades viiteid õigusaktidele, mis sisaldavad nõudeid, millele sõidukid, süsteemid, osad ja eraldi seadmestikud peavad vastama.

Artikkel 6

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid asutavad või määravad tüübikinnitusasutused ja turujärelevalveasutused. Liikmesriigid teatavad selliste ametiasutuste asutamisest ja määramisest komisjonile.

Vastav teade peab sisaldama nende ametiasutuste nime, aadressi, kaasa arvatud elektronposti aadressi, ja pädevust. Komisjon avaldab tüübikinnitusasutuste ja turujärelevalveasutuste nimekirja ja andmed oma veebisaidil.

2. Liikmesriigid lubavad turule lasta, registreerida ja kasutusele võtta vaid selliseid sõidukeid, süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.

3. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike turulelaskmist, registreerimist või kasutuselevõttu, kui need vastavad käesoleva määruse nõuetele, välja arvatud artiklis 52 sätestatud juhtudel.

Erandina sellest reeglist ei ole liikmesriigid kohustatud lubama selliste sõidukite turulelaskmist, registreerimist või kasutuselevõttu, mis on saanud tüübikinnituse käesoleva määruse alusel, kuid ületavad nõukogu direktiivi 96/53/EÜ I lisas sätestatud ühtlustatud mõõtmeid²⁵.

4. Liikmesriigid korraldavad ja teostavad turule sisenevate sõidukite, osade või eraldi seadmestike turujärelevalvet ja kontrollimist kooskõlas määruse (EÜ) nr 765/2008 III peatükiga.

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et turujärelevalveasutused võivad vajaduse korral ja põhjendatult siseneda ettevõtjate äriruumidesse ning võtta vajalikke sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike näidiseid vastavuse katsetamiseks.

6. Liikmesriigid vaatavad regulaarselt läbi oma tüübikinnitustegevused ja hindavad nende toimimist. Sellised läbivaatamised ja hindamised toimuvad vähemalt iga nelja aasta tagant ning nende tulemused edastatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Asjaomane liikmesriik teeb üldsusele kättesaadavaks tulemuste kokkuvõtte, eelkõige antud tüübikinnituste arvu ja vastavate tootjate nimed.

7. Liikmesriigid vaatavad regulaarselt läbi oma järelevalvemeetmed ja hindavad nende toimimist. Sellised läbivaatamised ja hindamised toimuvad vähemalt iga nelja aasta tagant ning nende tulemused edastatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Asjaomased liikmesriigid teevad tulemuste kokkuvõtte üldsusele kättesaadavaks.

²⁵ Nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiiv 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maantee sõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59).

Artikkel 7
Tüübikinnitusasutuste kohustused

1. Tüübikinnitusasutus annab tüübikinnituse vaid sellistele sõidukitele, süsteemidele, osadele või eraldi seadmestikele, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.
2. Tüübikinnitusasutused täidavad oma kohustusi sõltumatult ja erapooletult. Nad järgivad konfidentsiaalsuse nõuet, kui see on vajalik, et kaitsta ärisaladusi, võttes arvesse artikli 9 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustust liidu tarbijate huvide kaitsmiseks.
3. Kui liikmesriigis vastutab sõidukite tüübikinnituse, sealhulgas üksiksõiduki tüübikinnituse eest rohkem kui üks tüübikinnitusasutus, määrab liikmesriik ühe tüübikinnitusasutuse, kes vastutab teabevahetuse eest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega ja täidab käesoleva määruse XV peatükis sätestatud kohustusi.

Liikmesriigi tüübikinnitusasutused teevad omavahel koostööd, vahetades oma rolli ja ülesannetega seotud asjakohast teavet.
4. Kui tüübikinnitusasutust on teavitatud kooskõlas artikli 8 lõikega 5, artikli 9 lõikega 5, artikli 52 lõikega 4 või artikliga 54, võtab ta kõik vajalikud meetmed välja antud tüübikinnituse läbivaatamiseks ning parandab või tühistab vajaduse korral tüübikinnituse, sõltuvalt ilmsiks tulnud kõrvalekallete põhjustest ja raskusastmest.
5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, et kehtestada ühised kriteeriumid tüübikinnitusasutuste nimetamiseks, järelevalveks ja hindamiseks liikmesriigi tasandil. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8
Turujärelevalveasutuste kohustused

1. Turujärelevalveasutused sooritavad regulaarseid kontrole, et veenduda sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastavuses käesolevas määruses sätestatud nõuetele ning tüübikinnituse õigsuses. Nimetatud kontrole tehakse piisaval määral, kontrollides dokumente ning tehes statistiliselt asjakohase valimi alusel tegelike sõiduolude ja laboratoorseid katseid. Sealjuures võtavad turujärelevalveasutused arvesse riskihindamise, kaebuste ja muu teabe osas kehtestatud põhimõtteid.
2. Turujärelevalveasutused nõuavad ettevõtjatelt selliste dokumentide ja teabe kättesaadavaks tegemist, mida nad oma toiminguteks vajalikuks peavad.
3. Turujärelevalveasutused võtavad tüübikinnituse saanud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul nõuetekohaselt arvesse ettevõtjate esitatud vastavussertifikaate.
4. Turujärelevalveasutused võtavad vajalikud meetmed, et hoiatada nende territooriumidel elavaid tarbijaid piisavalt vara mis tahes sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestikuga seonduvate kindlaks tehtud ohtude eest, et ära hoida või vähendada võimalikke vigastusi või muud kahju.

Turujärelevalveasutused teevad koostööd ettevõtjatega meetmete osas, mis võivad vältida või vähendada kõnealuste ettevõtjate poolt kättesaadavaks tehtud sõidukitest, süsteemidest, osadest või eraldi seadmestikest tulenevat ohtu.

5. Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutused otsustavad sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku artikli 49 lõike 5 kohaselt turult kõrvaldada, teatavad nad sellest asjaomasele ettevõtjale ja vajaduse korral asjaomasele tüübikinnitusasutusele.
6. Turujärelevalveasutused täidavad oma kohustusi sõltumatult ja erapooletult. Nad järgivad vajalikul määral ja vajaduse korral konfidentsiaalsuse nõuet, et kaitsta ärisaladusi, võttes arvesse artikli 9 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustust Euroopa Liidu tarbijate huvide kaitsmiseks.
7. Liikmesriigid vaatavad regulaarselt läbi oma järelevalvemeetmed ja hindavad nende toimimist. Sellised läbivaatamised ja hindamised toimuvad vähemalt iga nelja aasta tagant ning nende tulemused edastatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Asjaomased liikmesriigid teevad tulemuste kokkuvõtte üldsusele kättesaadavaks.
8. Eri liikmesriikide turujärelevalveasutused koordineerivad oma turujärelevalvetoiminguid, teevad omavahel koostööd ning jagavad koostöö tulemusi üksteise ja komisjoniga. Turujärelevalveasutused lepivad vajaduse korral kokku tööjagamises ja spetsialiseerumises.
9. Kui liikmesriigis vastutab turujärelevalve ja välispiirikontrolli eest rohkem kui üks ametiasutus, teevad need ametiasutused omavahel koostööd, vahetades oma rolli ja ülesannetega seotud asjakohast teavet.
10. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, et koostada kriteeriumid mahu, ulatuse ja sageduse kohta, millega lõikes 1 osutatud valimi vastavuse kontrollile tuleb sooritada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 9

Vastavuse kontrollimine komisjoni poolt ja täitmise kooskõlastamine liikmesriikide vahel

1. Komisjon korraldab ja teeb (või laseb teha) piisava ulatusega vastavuse kontrollimise katseid ja ülevaatusi juba turul kättesaadavaks tehtud sõidukitele, süsteemidele, osadele ja eraldi seadmestikele, et kontrollida, kas need sõidukid, süsteemid, osad ja eraldi seadmestikud vastavad tüübikinnitustele ja asjaomastele õigusaktidele ning tagada tüübikinnituste õigsus..

Nimetatud katseid ja ülevaatusi võib teha uutele sõidukitele, mille tootjad või ettevõtja on teinud kättesaadavaks lõike 2 kohaselt.

Katseid ja ülevaatusi võib teha ka registreeritud sõidukitele kokkuleppel sõiduki registreeringu omanikuga.
2. Tüübikinnitust omavad tootjad või ettevõtjad teevad komisjonile nõudmise korral kättesaadavaks statistiliselt asjakohase hulga komisjoni valitud toodetavaid sõidukeid, süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke, mis esindavad neid sõidukeid, süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke, mis on asjaomase tüübikinnituse alusel turulelaskmiseks kättesaadavad. Kõnealused sõidukid, süsteemid, osad ja eraldi seadmestikud esitatakse katsetamiseks sellisel ajal ja kohas ning selliseks ajavahemikuks, nagu komisjon võib vajada.
3. Selleks et komisjon saaks teha lõigetes 1 ja 2 osutatud katseid, teevad liikmesriigid komisjonile kättesaadavaks kõik andmed, mis on seotud vastavuskontrolli katseid läbivate sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitusega. Need andmed peavad sisaldama vähemalt artikli 26 lõikes 1 osutatud tüübikinnitustunnistuses ja selle lisades esitatud teavet.

Kui sõidukile on antud tüübikinnitus järkjärgulise või mitmeastmelise tüübikinnitusmenetluse kohaselt, esitab liikmesriik komisjonile ka artikli 26 lõikes 1 osutatud tüübikinnitustunnistuse koos selle lisadega süsteemide, osade ja eraldi seadmestike esialgsete tüübikinnituste kohta.

4. Sõidukitootjad avalikustavad teabe, mis on vajalik vastavuskontrolli katseteks kolmandate isikutega. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks avalikustatavad andmed ja nende avalikustamise tingimused, sõltuvalt ärisaladuste kaitsest ja isikuandmete säilitamisest liidu ja liikmesriikide õigusaktide kohaselt. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Kui komisjon teeb kindlaks, et katsetatud või ülevaatuse läbinud sõidukid ei vasta käesolevas määruses või IV lisa loetletud õigusaktides sätestatud tüübikinnitusnõuetele või et tüübikinnitus on antud ebaõigete andmete alusel, nõuab ta kooskõlas artikli 54 lõikega 8 viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik asjakohased parandusmeetmed, et viia sõidukid nimetatud nõuetega vastavusse; vastasel korral võtab komisjon piiravad meetmed, nõudes ettevõtjalt asjaomaste sõidukite turult kõrvaldamist või nende mõistliku ajavahemiku jooksul tagasivõtmist, sõltuvalt kindlaks tehtud mittevastavuse raskusastmest.

Kui kõnealused katsed ja ülevaatused seavad kahtluse alla tüübikinnituse enda õigsuse, teatab komisjon sellest asjaomas(t)ele tüübikinnitusasutus(t)ele ning jõustamisalase teabe vahetamise foorumile.

Komisjon avaldab aruande oma järelduste kohta pärast iga tehtud vastavuskontrolli katset.

Artikkel 10

Jõustamisalase teabe vahetamise foorum

1. Komisjon loob jõustamisalase teabe vahetamise foorumi (edaspidi „foorum”) ja juhib seda.
Foorum koosneb liikmesriikide poolt määratud liikmetest.
2. Foorum koordineerib liikmesriikide ametiasutuste võrku, mis vastutab tüübikinnituste ja turujärelevalve eest.
Foorum annab muu hulgas nõu heade tavade propageerimise, jõustamisega seotud probleeme käsitleva teabevahetuse, koostöö, töömeetodite ja vahendite väljatöötamise, elektroonilise teabevahetuse korra väljatöötamise, ühtlustatud jõustamisprojektide hindamise, karistuste ja ühiskontrolliga seotud küsimustes.
3. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et määrata kindlaks foorumi koosseis, ametisse nimetamise protsess, täpsed ülesanded, töömeetodid ja eeskirjad.

Artikkel 11

Tootjate üldised kohustused

1. Tootja tagab, et sõidukid, süsteemid, osad ja eraldi seadmestikud, mis ta on tootnud ja mis on turule lastud või kasutusele võetud, on toodetud ja saanud tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määruse sätetega.

2. Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutab tootja ka nende süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja toodangu vastavuse eest, mille ta lisas sõiduki komplekteerimisetapis. Tootja, kes muudab varasemates astmetes juba tüübikinnituse saanud osi, süsteeme või eraldi seadmestikke, vastutab muudetud osade, süsteemide ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja toodangu vastavuse eest. Eelneva etapi tootja annab teavet järgmise etapi tootjale seoses muutustega, mis võivad mõjutada osale, süsteemile, eraldi seadmestikule või terviksõidukile tüübikinnituse andmist. Selline teave esitatakse niipea, kui on väljastatud terviksõiduki tüübikinnituse uus laiendus ning hiljemalt mittekomplektse sõiduki tootmise alguskuupäeval.
3. Tootja, kes muudab mittekomplektset sõidukit nii, et see kvalifitseerub mõne muu kategooria sõidukina, mis tähendab, et tüübikinnitusmenetluse varasemas astmes juba hinnatud õiguslikud nõuded on muutunud, vastutab ka nende nõuete täitmise eest, mida kohaldatakse sellele sõidukikategooriale, millesse muudetud sõiduk kvalifitseerub.
4. ELi tüübikinnitusega seoses nimetab väljaspool liitu asutatud tootja ühe liidus registreeritud esindaja, kes esindab teda tüübikinnitusasutuse ees. See tootja nimetab ühtlasi turujärelevalve eesmärkidel ühe Euroopa Liidus asuva esindaja, kelleks võib olla sama esindaja, kes nimetati seoses ELi tüübikinnitusega.
5. Tootja vastutab tüübikinnitusasutuse ees tüübikinnitusmenetluse kõikide aspektide ja toodangu nõuetele vastavuse tagamise eest, olenemata sellest, kas tootja on otseselt kaasatud sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku valmistamise kõikidesse etappidesse või mitte.
6. Tootja kehtestab korra, mis võimaldab tagada, et sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike seeriatootmine jääb vastavusse tüübikinnituse saanud tüübiga.
7. Lisaks sõidukitele andmesildi kinnitamisele ning nende osadele või eraldi seadmestikele tüübikinnitusmärgi kinnitamisele artikli 36 kohaselt märgib tootja oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja liidus asuva kontaktaadressi kas turul kättesaadavaks tehtud sõidukitele, osadele või eraldi seadmestikele või, kui see ei ole võimalik, pakendile või osa või eraldi seadmestikuga kaasas olevasse dokumenti.

Artikkel 12

Tootjate kohustused seoses sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike või tarvikute ja lisaseadmetega, mis ei vasta nõuetele või kujutavad endast tõsist ohtu

1. Tootja, kes leiab, et sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik või tarvik või lisaseade, mis on turule lastud või kasutusele võetud, ei vasta käesoleva määruse nõuetele või et tüübikinnitus on antud ebaõigete andmete alusel, võtab viivitamata ja olenevalt olukorrast asjakohased meetmed sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme vastavusse viimiseks, turult kõrvaldamiseks või tagasivõtmiseks.
Tootja teatab kohe tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele, esitades andmed mittevastavuse ja võetud meetmete kohta.
2. Kui sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, esitab tootja viivitamata mittevastavust ja võetud meetmeid käsitleva üksikasjaliku teabe selle liikmesriigi tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele, kus kõnealune sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade turul kättesaadavaks tehti või kasutusele võeti.

3. Tootja säilitab artikli 24 lõikes 4 osutatud infopaketti kümme aastat pärast sõiduki turulelaskmist ja viis aastat pärast süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turulelaskmist.

Sõiduki tootja hoiab tüübikinnitusasutusele kättesaadavana artiklis 34 osutatud vastavussertifikaatide koopiat.

4. Tootja esitab riiklikule ametiasutusele selle põhjendatud nõudmise korral tüübikinnitusasutuse kaudu sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku vastavust tõendava ELi tüübikinnitustunnistuse või artikli 55 lõikes 1 osutatud loa koopia keeles, mis on riiklikule ametiasutusele kergesti arusaadav.

Tootja teeb riikliku ametiasutusega selle põhjendatud nõudmise korral koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 20, et kõrvaldada oht, mida põhjustab tema poolt turul kättesaadavaks tehtud sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade.

Artikkel 13

Tootja esindajate kohustused seoses turujärelevalvega

1. Tootja esindaja turujärelevalveasutuse ees täidab ülesandeid tootjalt saadud volituse piires. Volituses sätestatakse, et esindajal on õigus teha vähemalt järgmist:
 - (a) omada juurdepääsu artiklis 22 osutatud teatmikule ja artiklis 34 osutatud vastavussertifikaadile ühes liidu ametlikus keeles. Need dokumendid tehakse tüübikinnitusasutustele kättesaadavaks kümneks aastaks pärast sõiduki turulelaskmist ja viieks aastaks pärast süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turulelaskmist.
 - (b) esitada tüübikinnitusasutusele selle põhjendatud nõudmise korral sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tootmise vastavust tõendava täieliku teabe ja dokumentatsiooni;
 - (c) teha tüübikinnitus- või turujärelevalveasutuse taotluse korral selle ametiasutusega koostööd, et kõrvaldada kõnealuse volitusega hõlmatud sõidukite, süsteemide, osade, eraldi seadmestike, tarvikute või lisaseadmete põhjustatav tõsine oht.
 - (d) teatada tootjale viivitamata kaebustest ja teadetest ohtude, võimalike juhtumite ja mittevastavuste kohta seoses volitusega hõlmatud sõidukite, süsteemide, osade, eraldi seadmestike, tarvikute või lisaseadmetega;
 - (e) lõpetada volitus, kui tootja tegutseb vastupidiselt käesolevast määrusest tulenevatele kohustustele.
2. Tootja esindaja, kes lõpetab volituse lõike 1 punktis e osutatud põhjusel, teatab sellest viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele ja komisjonile.
3. Muudatus peab käsitlema vähemalt järgmiseid punkte:
 - a) tegevust lõpetava volitatud esindaja volituse lõppemise ja tegevust alustava tootja esindaja volituse alguse kuupäev;
 - b) kuupäev, kuni milleni võib tegevust lõpetavat tootja esindajat tootja esitatavas teabes, sealhulgas reklaammaterjalides nimetada;
 - c) dokumentide üleandmine, sealhulgas konfidentsiaalsusega seotud küsimused ja omandiõigused;

- d) tegevust lõpetava tootja esindaja kohustus pärast volituse lõppu edastada tootjale või tegevust alustavale tootja esindajale kõik ohtusid või võimalikke vahejuhtumeid käsitlevad kaebused ja teated seoses sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestikuga, mille jaoks ta oli tootja esindajaks määratud.

Artikkel 14

Importijate kohustused

1. Importija laseb turule üksnes neid sõidukeid, süsteeme, osi või eraldi seadmestikke, mis on saanud kas ELi tüübikinnituse või riikliku tüübikinnituse, või tarvikuid või lisaseadmeid, mis vastavad määruse (EÜ) nr 765/2008 nõuetele.
2. Enne tüübikinnituse saanud sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turulelaskmist kontrollib importija, kas tüübikinnitusasutus on koostanud artikli 24 lõikes 4 osutatud infopaketi ning kas süsteem, osa või eraldi seadmestik kannab nõutud tüübikinnitusmärki ja vastab artikli 11 lõike 7 sätetele.
Sõiduki puhul tagab importija, et sõidukiga on kaasas nõutud vastavussertifikaat.
3. Kui importija leiab, et sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade ei vasta käesoleva määruse ning eeskätt tüübikinnituse nõuetele, siis ei lase ta seda sõidukit, süsteemi, osa või eraldi seadmestikku turule, ei võimalda selle kasutuselevõttu ega registreeri seda seni, kuni see on nõuetega vastavusse viidud. Kui importija leiab, et sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, teatab ta sellest tootjale ja turujärelevalveasutustele. Tüübikinnituse saanud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul teatab ta sellest ka tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
4. Importija märgib oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi kas sõidukile, süsteemile, osale, eraldi seadmestikule, tarvikule või lisaseadmele või, kui see ei ole võimalik, selle pakendile või süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadmega kaasas olevale dokumendile.
5. Importija tagab, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestikuga on kaasas artiklis 63 nõutud juhised ja teave asjaomase liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes.
6. Importija uurib tarbijate tervise ja turvalisuse kaitse eesmärgil turule lastud sõidukite, süsteemide, osade, eraldi seadmestike, tarvikute või lisaseadmete kohta esitatud kaebusi, koostab kaebuste ja tagasivõtmiste registri ning teatab turustajatele sellistest järelevalvemeetmetest.

Artikkel 15

Importijate kohustused seoses selliste sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestikega, mis ei vasta nõuetele, või seoses sõidukite, süsteemide, osade, eraldi seadmestike, tarvikute või lisaseadmetega, mis kujutavad endast tõsist ohtu

1. Kui importija poolt turule lastud sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole vastavuses käesoleva määrusega, võtab importija selle sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku vastavusse viimiseks viivitamata asjakohaseid meetmeid või kõrvaldab vajaduse korral toote turult või võtab selle kasutajalt tagasi.
2. Kui sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, esitab importija viivitamata tõsist ohtu käsitleva üksikasjaliku teabe tootjale

ning selle liikmesriigi tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele, kus kõnealune sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade turule lasti.

Importija teatab tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele ka igast võetud meetmest ning esitab eelkõige andmed tõsise ohu ja iga tootja võetud parandusmeetmete kohta.

3. Importija säilitab kümme aastat pärast sõiduki turulelaskmist ja viis aastat alates süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turulelaskmisest vastavussertifikaadi koopiat tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele esitamiseks ning tagab, et artikli 24 lõikes 4 nimetatud infopakett on nimetatud ametiasutuste nõudmisel neile kättesaadav.
4. Importija esitab riiklikule ametiasutusele selle põhjendatud nõudmise korral sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku vastavust tõendava täieliku teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele ametiasutusele kergesti arusaadav. Importija teeb riikliku ametiasutusega selle nõudmise korral koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 20, et kõrvaldada oht, mida põhjustab tema poolt turul kättesaadavaks tehtud sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade.

Artikkel 16

Turustajate kohustused

Enne sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turul kättesaadavaks tegemist, registreerimist või kasutuselevõttu kontrollivad turustajad, et sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik kannab nõutud andmesilti või tüübikinnitusmärki, et sellega on kaasas nõutud dokumendid ning artiklis 63 nõutud juhised ja ohutusteave asjaomase liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ning et importija ja tootja on täitnud artikli 11 lõikes 7 ning artikli 14 lõikes 4 sätestatud nõuded.

Artikkel 17

Turustajate kohustused seoses sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestikega, mis ei vasta nõuetele, või seoses sõidukite, süsteemide, osade, eraldi seadmestike, tarvikute või lisaseadmetega, mis kujutavad endast tõsist ohtu

1. Kui turustaja leiab, et sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis ei tee ta seda sõidukit, süsteemi, osa või eraldi seadmestikku turul kättesaadavaks, ei registreeri ega võta kasutusele enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud.
2. Kui turustaja leiab, et sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik, mille ta on turule lasknud, ei ole vastavuses käesoleva määrusega, teatab ta sellest tootjale või importijale tagamaks, et viivitamata võetakse asjakohased meetmed selle sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku vastavusse viimiseks või vajaduse korral toote turult kõrvaldamiseks või kasutajalt tagasi võtmiseks kooskõlas artikli 12 lõikega 1 või artikli 15 lõikega 1.
3. Kui sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade kujutab endast tõsist ohtu, esitab turustaja viivitamata tõsist ohtu käsitleva üksikasjaliku teabe tootjale, importijale ning selle liikmesriigi tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele, kus kõnealune sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade turul kättesaadavaks tehti. Turustaja teatab neile ka igast võetud meetmest ning esitab eelkõige andmed tõsise ohu ja tootja võetud parandusmeetmete kohta.

4. Turustaja teeb riikliku ametiasutusega selle nõudmise korral koostööd mis tahes meetmete osas, mis võetakse vastavalt määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklile 20, et kõrvaldada oht, mida põhjustab tema poolt turul kättesaadavaks tehtud sõiduk, süsteem, osa, eraldi seadmestik, tarvik või lisaseade.

Artikkel 18

Tootja kohustuste kohaldamine importijate ja turustajate suhtes

Käesolevas määruses käsitatakse tootjana importijat või turustajat, kes kasutab sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turul kättesaadavaks tegemise, registreerimise või kasutuselevõtu korral oma nime või kaubamärki või kes muudab sõidukit, süsteemi, osa või eraldi seadmestikku nii, et see ei pruugi enam asjakohastele nõuetele vastata, ning sellise importija või turustaja suhtes kohaldatakse artiklitest 8, 11 ja 12 tulenevaid tootja kohustusi.

Artikkel 19

Ettevõtjate kindlakstegemine

Tüübikinnitusasutuse või turujärelevalveasutuse taotlusel ning kümne aasta vältel pärast sõiduki turulelaskmist ja viie aasta vältel pärast süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadme turulelaskmist annavad ettevõtjad teavet alljärgneva kohta:

- (a) iga ettevõtja isik, kes on neid sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadmega varustanud;
- (b) iga ettevõtja isik, keda nemad on sõiduki, süsteemi, osa, eraldi seadmestiku, tarviku või lisaseadmega varustanud.

III PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSE ANDMISE MENETLUSED

Artikkel 20

ELi tüübikinnituse andmise menetlused

1. Terviksõiduki tüübikinnituse taotlemisel võib tootja valida ühe järgmistest menetlustest:

- (a) järkjärguline tüübikinnitus;
- (b) üheastmeline tüübikinnitus;
- (c) sega-tüübikinnitus.

Lisaks võib tootja valida mittekomplektsele või komplekteeritud sõiduki mitmeastmelise tüübikinnituse.

2. Süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübikinnituse puhul kehtib üksnes üheastmeline tüübikinnitus.
3. Mitmeastmelist tüübikinnitust võib anda mittekomplektsele või komplekteeritud sõidukitüübile, mis, arvestades sõiduki komplekteerituse astet, vastab artiklis 22 sätestatud teatmikus esitatud andmetele ning IV lisas loetletud õigusaktides kehtestatud tehnilistele nõuetele.

Mitmeastmelist tüübikinnitust kohaldatakse ka teise tootja poolt ümberehitatud või muudetud komplektsete sõidukite suhtes pärast nende valmimist.

4. Sõiduki viimase valmistusastme ELi tüübikinnitus antakse alles pärast seda, kui tüübikinnitusasutus on kontrollinud, et viimases astmes tüübikinnituse saanud sõiduki tüüp vastab tüübikinnituse andmise ajal kõigile kehtivatele tehnilistele nõuetele. See kontroll hõlmab kõiki mittekomplektsele sõidukitüübile mitmeastmelise menetluse käigus antud tüübikinnitusega hõlmatud nõudeid puudutavate dokumentide kontrolli, isegi kui tüübikinnitus anti erinevale sõidukikategooriale.
5. Lõikes 1 osutatud tüübikinnituse valik ei mõjuta kohaldatavaid sisulisi nõudeid, millele kinnituse saanud sõidukitüüp peab vastama terviksõiduki tüübikinnituse väljastamise ajal.
6. Mitmeastmelist tüübikinnitust võib kasutada ka üksiktootja, tingimusel et selle eesmärgiks ei ole hoida kõrvale ühes etapis toodetud sõidukite suhtes kehtivatest nõuetest. Üksiktootja toodetud sõidukeid ei loeta mitmes etapis toodetud sõidukiteks vastavalt käesoleva määruse artiklitele 39, 40 ja 47.

Artikkel 21

ELi tüübikinnituse taotlemine

1. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele ELi tüübikinnituse taotluse ja artiklis 22 osutatud teatmiku.
2. Ühe konkreetse sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku kohta võib esitada ainult ühe taotluse ja ainult ühes liikmesriigis.
3. Iga tüübikinnituse saamiseks esitatud sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi kohta esitatakse eraldi taotlus.

Artikkel 22

Teatmik

1. Artikli 21 lõikes 1 osutatud teatmik sisaldab järgmist:
 - (a) I lisa nimetatud teabedokument üheastmelise või sega-tüübikinnituse saamiseks või III lisa nimetatud teabedokument järkjärgulise tüübikinnituse saamiseks;
 - (b) kõik andmed, joonised, fotod ja muu asjakohane teave;
 - (c) sõidukite puhul märges artikli 20 lõikega 1 kooskõlas valitud menetlus(t)e kohta;
 - (d) mis tahes täiendav teave, mida tüübikinnitusasutus taotlusmenetluse käigus nõuab.
2. Teatmik esitatakse komisjoni poolt määratud elektroonilisel kujul, kuid selle võib esitada ka paberkandjal.
3. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta I ja III lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks teabedokumendi näidist, kaasa arvatud lõikes 2 osutatud ühtlustatud elektrooniline vorming.

Artikkel 23

Teatavate ELi tüübikinnituse taotlustega esitatav lisateave

1. Järkjärgulise tüübikinnitusmenetluse taotlusele peab olema lisatud artikli 22 kohane teatmik ja kõik ELi tüübikinnitustunnistused, sealhulgas katsearuanded, mis on nõutavad IV lisas loetletud kohaldatavate õigusaktide kohaselt.

Süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübikinnituse taotluse puhul on tüübikinnitusasutusel IV lisas loetletud kohaldatavate aktide kohaselt juurdepääs teatmikule kuni terviksõiduki tüübikinnituse väljastamise või andmata jätmiseni.

2. Segatüübikinnitusemenetluse taotlusele peab olema lisatud artikli 22 kohane teatmik ja ELi tüübikinnitustunnistused, sealhulgas katsearuanded, mis on nõutavad IV lisas loetletud kohaldatavate õigusaktide kohaselt.

Süsteemide puhul, mille kohta ELi tüübikinnitustunnistust ei ole esitatud, peab taotlusega lisaks artiklis 22 osutatud teatmikule kaasnema I lisas sätestatud teave, mis on nõutav nimetatud süsteemidele tüübikinnituse andmiseks sõidukile tüübikinnituse andmise järgus, ja katsearuanne ELi tüübikinnitustunnistuse asemel.

3. Mitmeastmelise tüübikinnitustaotlusega peab olema kaasas järgmine teave:
 - (a) esimesel astmel – need teatmiku osad ja ELi tüübikinnitustunnistused, mis on baassõiduki asjaomasel komplekteerituse tasemel asjakohased;
 - (b) teisel astmel ja edasistel astmetel – asjaomasel valmistamisetapil asjakohased teatmiku ja ELi tüübikinnitustunnistuse osad koos sõidukile eelmisel valmistamisetapil väljastatud ELi tüübikinnitustunnistuse koopiaga ning üksikasjalik teave sõidukile tootja tehtud muudatuste või lisanduste kohta.

Punktides a ja b osutatud teabe võib esitada vastavalt artikli 22 lõikele 2.

4. Tüübikinnitusasutusel ja tehnilistel teenistustel peab olema juurdepääs sõidukis kasutatud tarkvarale ja algoritmidele.

Ühtlasi võib tüübikinnitusasutus põhjendatud taotlusega nõuda, et tootja esitaks täiendavat teavet, mis on vajalik otsustamiseks, millised katsed on nõutavad või kuidas nimetatud katsete tegemist hõlbustada.

IV PEATÜKK ELi TÜÜBIKINNITUSE ANDMISE MENETLUSED

Artikkel 24

ELi tüübikinnituse menetluste üldsätted

1. Iga sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi kohta võib väljastada vaid ühe ELi tüübikinnituse.
2. Tüübikinnitusasutus, kes on saanud artikli 21 kohase taotluse, annab ELi tüübikinnituse alles pärast seda, kui on kontrollinud järgmist:
 - (a) artiklis 29 osutatud toodangu vastavuse tagamise kord;
 - (b) asjaomast tüüpi sõidukile, süsteemile, osale või eraldi seadmestikule ei ole veel tüübikinnitust väljastatud;
 - (c) asjaomast tüüpi sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik vastab kehtivatele nõuetele;

- (d) terviksõiduki järkjärgulise, sega- ja mitmeastmelise tüübikinnituse korral kontrollib tüübikinnitusasutus vastavalt artikli 20 lõikele 4, kas süsteemidele, osadele ja eraldi seadmestikele kehtivad eraldi tüübikinnitused vastavalt terviksõiduki tüübikinnituse andmise ajal kehtivatele nõuetele.
3. Kehtivad menetlused on V lisa sätestatud ELi tüübikinnitusmenetlused ja mitmeastmelise tüübikinnituse korral XVII lisa sätestatud menetlused.
- Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta V lisa, võtmaks arvesse õiguslikke muudatusi ja tehnika arengut ning ajakohastades selleks ELi tüübikinnitusega seotud menetlusi ja XVII lisa seoses mitmeastmelise tüübikinnitusega.
4. Tüübikinnitusasutus koostab infopaketi, mis koosneb artiklis 22 osutatud teatmikust koos sellele tehnilise teenistuse või tüübikinnitusasutuse poolt oma ülesannete täitmise käigus lisatud katsearuannete ja kõigi muude dokumentidega.
- Infopakett sisaldab sisukorda, milles iga dokumendi kõik leheküljed ja vorm on selgelt tähistatud ja ELi tüübikinnituse menetlemine ajaliselt fikseeritud.
- Tüübikinnitusasutus hoiab infopaketi kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast asjaomase tüübikinnituse kehtivuse lõppu.
5. Tüübikinnitusasutus jätab ELi tüübikinnituse andmata, kui ta leiab, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüüp vastab küll kehtivatele nõuetele, kuid kujutab endast tõsist ohtu turvalisusele, keskkonnale või inimeste tervisele. Sellisel juhul saadab ta teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile kohe üksikasjaliku toimiku, milles põhjendab oma otsust ja esitab oma järeldusi kinnitavad tõendid.
6. Kooskõlas artikli 20 lõigetega 4 ja 5 jätab tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnituse andmata järkjärgulise, sega- ja mitmeastmelise tüübikinnituse korral, kui ta leiab, et süsteemid, osad või eraldi seadmestikud ei vasta käesoleva määruse nõuetele või IV lisa loetletud õigusaktidele.
- Tüübikinnitusasutus nõuab, et süsteemidele, osadele või eraldi seadmestikele tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutused toimiksid artikli 54 lõike 2 kohaselt.

Artikkel 25

Väljastatud, muudetud, andmata jäetud ja tühistatud ELi tüübikinnitustest teatamine

1. Tüübikinnitusasutus saadab ühe kuu jooksul alates ELi tüübikinnitustunnistuse väljastamisest või muutmisest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile iga sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi kohta, millele ta on tüübikinnituse andnud, koopia sõiduki ELi tüübikinnitustunnistusest koos selle juurde kuuluvate lisade ja artiklis 23 osutatud katsearuannetega. Koopia saadetakse ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu või turvalisel elektroonilisel kujul.
2. Tüübikinnitusasutus saadab iga kolme kuu järel teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile loetelu süsteemide, osade või eraldi seadmestike ELi tüübikinnitustest, mis ta on eelneva perioodi jooksul väljastanud, muutnud, tühistanud või andmata jätnud. Nimetatud loetelu sisaldab XIV lisa osutatud teavet.

3. Teise liikmesriigi tüübikinnitusasutuse või komisjoni nõudel saadab ELi tüübikinnituse väljastanud tüübikinnitusasutus nõude esitanud tüübikinnitusasutusele ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu või turvalisel elektroonilisel kujul ühe kuu jooksul ELi tüübikinnitustunnistuse koopia koos lisadega.
4. Tüübikinnitusasutus teatab viivitamata teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile igast ELi tüübikinnituse andmata jätmisest või tüübikinnituse tühistamisest ning esitab sellise otsuse põhjendused.
5. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta XIV lisa, ajakohastades selleks süsteemide, osade või eraldi seadmestike ELi tüübikinnituse väljastamist, muutmist, andmata jätmist või tühistamist käsitleva teate näidist.

Artikkel 26 *ELi tüübikinnitustunnistus*

1. ELi tüübikinnitustunnistus sisaldab järgmisi lisasid:
 - (a) artikli 24 lõikes 4 osutatud infopakett;
 - (b) artikli 28 lõikes 1 osutatud õigusaktides nõutud katsearuanded süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübikinnituse korral või katsetulemuste leht terviksõiduki tüübikinnituse korral;
 - (c) vastavussertifikaadile alla kirjutama volitatud isiku/isikute nimi/nimed ja allkirja(de) näidis(ed) ning märke tema/nende ametikoha kohta;
 - (d) terviksõiduki tüübikinnituse korral vastavussertifikaadi täidetud näidis.
2. ELi tüübikinnitustunnistus väljastatakse VI lisas esitatud näidise kohaselt ja nummerdatakse VII lisas sätestatud ühtlustatud süsteemi järgi. Katsetulemuste leht esitatakse vastavalt VIII lisas esitatud näidisele. Need dokumendid peavad olema kättesaadavad elektroonilisel kujul.

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta VI, VII ja VIII lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks vastavalt tüübikinnitustunnistuse näidiseid, nende nummerdussüsteemi ja katsetulemuste lehte, kaasa arvatud asjakohases elektroonilises vormingus.
3. Iga sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi puhul teeb tüübikinnitusasutus järgmised toimingud:
 - (a) täidab kõik asjakohased ELi tüübikinnitustunnistuse osad koos selle lisadega;
 - (b) koostab infopaketi sisukorra;
 - (c) väljastab viivitamata tootjale täidetud ELi tüübikinnitustunnistuse koos selle lisadega.
4. ELi tüübikinnituse puhul, mille kehtivuse suhtes on artiklite 37 ja 41 ning IV lisa III osa kohaselt kehtestatud piirangud või mille suhtes ei rakendata käesoleva määruse või IV lisas osutatud õigusaktide teatavaid sätteid, tuleb nimetatud piirangud või asjakohaste sätete rakendamata jätmine märkida ELi tüübikinnitustunnistusse.
5. Kui sõiduki tootja valib sega-tüübikinnituse menetluse, märgib tüübikinnitusasutus infopaketti viited artikli 28 lõikes 1 osutatud õigusaktides nõutud katsearuannetele

süsteemide, osade või eraldi seadmestike kohta, mille kohta ELi tüübikinnitustunnistust ei ole väljastatud.

6. Kui sõiduki tootja valib üheastmelise tüübikinnitusmenetluse, lisab tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnitustunnistusele asjakohaste õigusaktide loetelu kooskõlas VI lisa liites esitatud näidisega.

Artikkel 27

Süsteemide, osade või eraldi seadmestike ELi tüübikinnitusi käsitlevad erisätted

1. ELi tüübikinnitus antakse süsteemile, osale või eraldi seadmestikule, mis vastab artiklis 22 sätestatud teatmikus esitatud andmetele ja IV lisa loetletud asjakohastes õigusaktides sätestatud tehnilistele nõuetele.
2. Kui osale või eraldi seadmestikule, mis on või ei ole ette nähtud remondiks, teeninduseks või hoolduseks, laieneb sõidukiga seotud süsteemi tüübikinnitus, ei nõuta täiendavat osa või eraldi seadmestiku tüübikinnitust, kui IV lisa loetletud asjakohastes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.
3. Kui osa või eraldi seadmestik täidab oma ülesannet või selle spetsiifiline omadus avaldub ainult koos sõiduki teiste osadega ja sel põhjusel on vastavust võimalik tõendada ainult siis, kui osa või eraldi seadmestik toimib koos nende teiste sõidukiosadega, piiratakse vastavalt osa või eraldi seadmestiku EÜ tüübikinnituse kehtivust.

Sel juhul märgitakse ELi tüübikinnitustunnistuses kõik osa või eraldi seadmestiku kasutuspiirangud ja selle sõidukile paigaldamise eritingimused.

Kui see osa või eraldi seadmestik on paigaldatud sõidukile, kontrollib tüübikinnitusasutus sõidukile tüübikinnituse andmise ajal vastavust kohaldatavatele kasutuspiirangutele või paigaldamistingimustele.

Artikkel 28

ELi tüübikinnituseks nõutavad katsed

1. Vastavust käesoleva määruse tehnilistele nõuetele ja IV lisa loetletud õigusaktidele näidatakse asjakohaste katsetega, mis on kooskõlas IV lisa loetletud asjakohaste õigusaktidega ja mida sooritavad selleks määratud tehnilised teenistused.
2. Tootja teeb tüübikinnitusasutusele kättesaadavaks IV lisa loetletud asjaomastes õigusaktides nõutud katsete tegemiseks vajaliku arvu sõidukeid, süsteeme, osi või eraldi seadmestikke.
3. Nõutud katsete tegemiseks kasutatakse neid sõidukeid, süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke, mis on kinnitatava tüübi suhtes representatiivsed.
4. Tootja taotlusel ja tüübikinnitusasutuse nõusolekul võib alternatiivina lõikes 1 osutatud katsemenetlustele kasutada virtuaalseid katsemeetodeid kooskõlas XVI lisaga.
5. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta XVI lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks õigusaktide loetelu, millega seoses võib tootja või tehniline teenistus kasutada virtuaalseid katsemeetodeid, ja eritingimusi, mille kohaselt tuleb virtuaalseid katsemeetodeid kasutada.

Artikkel 29

Toodangu vastavuse kontrollimise kord

1. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus võtab kooskõlas X lisaga vajalikud meetmed kontrollimaks, vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega, et tootja toodab sõidukeid, süsteeme, osi või eraldi seadmestikke vastavalt tüübikinnituse saanud tüübile.
2. Terviksõiduki tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus kontrollib, kas statistiliselt asjakohane hulk sõidukeid ja vastavussertifikaate on kooskõlas artiklite 34 ja 35 nõuetega ning kas vastavussertifikaatides esitatud andmed on õiged.
3. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus võtab vajalikud meetmed kontrollimaks, vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega, et lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmed on jätkuvalt piisavad, nii et tootmises olevad sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud vastavad jätkuvalt tüübikinnituse saanud tüübile ning vastavussertifikaadid on jätkuvalt kooskõlas artiklitega 34 ja 35.
4. Selleks et kontrollida sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku vastavust kinnitatud tüübile, teeb ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus tootja ettevõttes, sealhulgas tootmisrajatistes, võetud näidiste kontrollimisi või katseid, mis on nõutavad ELi tüübikinnituse jaoks.
5. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus, kes teeb kindlaks, et tootja ei tooda enam sõidukeid, süsteeme, osi või eraldi seadmestikke kooskõlas tüübikinnituse saanud tüübiga või et vastavussertifikaadid ei vasta enam artiklite 34 ja 35 nõuetele, ehkki tootmine jätkub, võtab vajalikud meetmed tagamaks, et toodangu nõuetele vastavuse menetlust järgitakse nõuetekohaselt, või tühistab tüübikinnituse.
6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta X lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks toodangu nõuetele vastavuse korda.

Artikkel 30

Riiklik tasustruktuur tüübikinnituse ja turujärelevalve kuludele

1. Liikmesriigid kehtestavad riikliku tasustruktuuri, et katta tüübikinnituste ja turujärelevalvetegevuste kulud ning nende poolt määratud tehniliste teenistuste sooritatud tüübikinnituskatsete ja toodangu vastavuse katsete ja ülevaatuste kulud.
2. Need riiklikud tasud nõutakse sisse tootjatelt, kes on esitanud asjaomases liikmesriigis tüübikinnituse taotluse. Tehnilised teenistused otseselt tasusid sisse ei nõua.
3. Riiklikust tasustruktuurist kaetakse nende vastavuskontrolli ülevaatuste ja katsete kulud, mida teeb komisjon artikli 9 kohaselt. Need osalused moodustavad välised sihtotstarbelised tulud Euroopa Liidu üldeelarvesse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõikele 4²⁶.
4. Liikmesriigid teatavad oma riikliku tasustruktuuri üksikasjadest teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Esimene teade esitatakse [käsitleva määruse

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2015. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1–96).

jõustumise kuupäev + 1 aasta]. Riiklike tasustruktuuride edasistest uuendustest teatatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile kord aastas.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud riiklike tasude uuendamine, millele on osutatud lõikes 3. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

V PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSTE MUUDATUSED JA KEHTIVUS

Artikkel 31

ELI TÜÜBIKINNITUSTE MUUDATUSTE JA KEHTIVUSE ÜLDSÄTTED

1. Tootja teatab ELi tüübiinnituse andnud tüübiinnitusasutusele viivitamata igast muutusest infopaketi andmetes.

Tüübiinnitusasutus otsustab, kas selle muutuse kohta tuleb teha muudatus ELi tüübiinnituse parandamise või laiendamise teel artiklis 32 sätestatud korras või nõuab see muutus uut tüübiinnitust.
2. Vastava muutmise taotlus esitatakse eranditult algse ELi tüübiinnituse andnud tüübiinnitusasutusele.
3. Kui tüübiinnitusasutus leiab, et muudatuse tegemiseks on vaja kontrollimisi või katseid korrata, teatab ta sellest tootjale.
4. Kui tüübiinnitusasutus leiab lõikes 3 osutatud kontrollimiste või katsete põhjal, et ELi tüübiinnituse nõuded on jätkuvalt täidetud, kohaldatakse artiklis 32 osutatud korda.
5. Kui tüübiinnitusasutus leiab, et muudatused infopaketi andmetes on sisulised, nii et kehtiva tüübiinnituse laiendus ei suuda neid hõlmata, keeldub ta ELi tüübiinnituse muutmisest ja nõuab, et tootja taotleks uut ELi tüübiinnitust.

Artikkel 32

ELi tüübiinnituste parandused ja laiendused

1. Muudatust nimetatakse „paranduseks”, kui tüübiinnitusasutus leiab, et hoolimata infopaketi andmete muutumisest vastab asjaomast tüüpi sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik jätkuvalt selle tüübi suhtes kehtivatele nõuetele ja et seega ei ole tarvis kontrolle ega katseid korrata.

Sel juhul väljastab tüübiinnitusasutus vajaduse korral viivitamata infopaketi parandatud leheküljed, märkides igale parandatud leheküljele selgelt muudatuse laadi ja uuesti väljastamise kuupäeva, või väljastab infopaketi tervikliku ajakohastatud versiooni koos muudatuste üksikasjaliku kirjeldusega.
2. Muudatust nimetatakse „laienduseks”, kui tüübiinnitusasutus leiab, et infopaketi sisalduvad andmed on muutunud, ja kui ilmneb mõni järgmistest asjaoludest:
 - (a) vaja on täiendavaid kontrolle või katseid, et teha kindlaks jätkuv vastavus nõuetele, millel kehtiv tüübiinnitus põhineb;
 - (b) ELi tüübiinnitustunnistuse (välja arvatud lisade) andmed on muutunud;
 - (c) tüübiinnituse saanud sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi suhtes hakatakse kohaldama IV lisas loetletud õigusaktide uusi nõudeid.

Laienduse puhul väljastab tüübikinnitusasutus viivitamata ajakohastatud ELi tüübikinnitustunnistuse, mida tähistatakse laienduse numbriga, mida suurendatakse vastavalt juba varem antud laienduste arvule. Tüübikinnitustunnistusel peab selgelt olema kirjas laienduse põhjus ja uuesti väljastamise kuupäev ning kehtivus.

3. Alati kui väljastatakse infopaketi muudetud leheküljed või selle ajakohastatud tervikversioon, tehakse vastavad muudatused infopaketi sisukorras, et näidata viimati lisatud laienduse või paranduse kuupäev või tervikteksti uusima ajakohastatud versiooni kuupäev.
4. Sõiduki tüübikinnituse laiendust ei nõuta, kui lõike 2 punktis c osutatud uued nõuded ei ole tehnilisest seisukohast selle sõidukitüübi jaoks olulised või hõlmavad muid sõidukikategooriaid kui see, millesse asjaomane sõidukitüüp kuulub.

Artikkel 33 *Kehtivuse lõppemine*

1. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitused väljastatakse viieks aastaks ja seda aega ei ole võimalik pikendada. Aegumistähtaeg märgitakse tüübikinnitustunnistusele. Pärast tüübikinnitustunnistuse aegumist võib seda tootja taotlusel uuendada, kui tüübikinnitusasutus on teinud kindlaks, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüüp vastab kõigile asjakohaste õigusaktide nõuetele, mis käsitlevad seda tüüpi uusi sõidukeid, süsteeme, osi või eraldi seadmestikke.
2. Sõiduki ELi tüübikinnitus kaotab enne oma aegumist kehtivuse järgmistel juhtudel:
 - (a) kui tüübikinnituse saanud sõidukitüübi suhtes kehtivad uued nõuded muutuvad sõidukite turulelaskmise, registreerimise või kasutuselevõtu puhul kohustuslikeks ja tüübikinnitust ei ole võimalik artikli 32 lõike 2 punkti c kohaselt laiendada;
 - (b) kui sõidukite tootmine kooskõlas tüübikinnituse saanud sõidukitüübiga vabatahtlikult lõpetatakse;
 - (c) kui tüübikinnitustunnistuse kehtivus aegub artikli 37 lõikes 6 osutatud piirangu tõttu;
 - (d) kui tüübikinnitus on tühistatud vastavalt artikli 29 lõikele 5 või artikli 53 lõikele 1.
 - (e) kui on leitud, et tüübikinnitus põhineb valeandmete esitamisel, katsetulemuste võltsimisel või selliste andmete avaldamata jätmisel, mis võinuks kaasa tuua tüübikinnituse andmisest keeldumise.
3. Kui kehtetuks muutub ainult sõidukitüübi ühe variandi või variandi ühe versiooni tüübikinnitus, kaotab kõnealuse sõidukitüübi ELi tüübikinnitus kehtivuse vaid selle konkreetse variandi või versiooni suhtes.
4. Kui teatava sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi tootmine lõpetatakse, teatab tootja sellest viivitamata sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübile ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.

Ühe kuu jooksul alates esimeses lõigus osutatud teate saamisest teatab sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübile ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus sellest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele.

5. Tootja teatab juhul, kui sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi ELi tüübikinnituse kehtivus hakkab lõppema, sellest viivitamata ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
6. Tootjalt sellekohase teate saamisel edastab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile viivitamata kogu asjakohase teabe, mida võib vaja olla sõidukite turulelaskmiseks, registreerimiseks või kasutuselevõtuks.

Selles teates tuleb ära märkida viimasena toodetud sõiduki tootmiskuupäev ja tehasetähis (VIN-kood) vastavalt komisjoni määruse (EL) 19/2011²⁷ artiklile 2.

VI PEATÜKK

VASTAVUSSERTIFIKAAT JA MÄRGISED

Artikkel 34

Vastavussertifikaadi üldsätted

1. Tootja väljastab paberkandjal vastavussertifikaadi, mis on kaasas iga komplektse, mittekomplektse või komplekteeritud sõidukiga, mis on toodetud vastavuses tüübikinnituse saanud sõidukitüübiga.

Vastavussertifikaat antakse ostjale koos sõidukiga tasuta. Selle väljastamise eeltingimusena ei tohi nõuda sõnaselget taotlust või tootjale lisateabe esitamist.

Sõiduki omaniku nõudmisel väljastab sõidukitootja talle kümne aasta jooksul pärast sõiduki tootmise kuupäeva vastavussertifikaadi duplikaadi tasu eest, mis ei ületa selle väljastamise kulu. Iga vastavussertifikaadi duplikaadi esiküljel peab olema selgelt nähtav sõna „duplikaat”.
2. Tootja kasutab IX lisa esitatud vastavussertifikaadi näidist.

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta IX lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks vastavussertifikaadi näidist.
3. Vastavussertifikaat koostatakse vähemalt ühes liidu ametlikest keeltest.
4. Vastavussertifikaatide allkirjastamiseks volitatud isik(ud) töötavad tootja alluvuses ning on nõuetekohaselt volitatud tagama tootja täielikku juriidilist vastutust sõiduki kavandamise ja valmistamisega seotud aspektide või toodangu vastavuse eest.
5. Vastavussertifikaat täidetakse tervikuna ja see ei sisalda sõiduki kasutuse suhtes muid piiranguid peale käesolevas määruses või IV lisa loetletud õigusaktides sätestatu.
6. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib tootja edastada vastavussertifikaadi riiklikule sõidukiregistriasutusele elektrooniliselt.

²⁷ Komisjoni määrus (EL) 19/2011, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste valmistaja andmesildi ja valmistajatehase tähise tüübikinnituse nõudeid ning millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise turvalisusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 8, 12.1.2011, lk 1).

Artikkel 35
Vastavussertifikaadi erisätted

1. Mittekomplektse või komplekteeritud sõiduki korral täidab tootja ainult need vastavussertifikaadi väljad, mis käsitlevad tüübikinnituse asjaomase astme lisandusi või muudatusi, ja vajaduse korral lisab kõik eelnevatel astmetel väljastatud vastavussertifikaadid.
2. Artikli 37 kohaselt tüübikinnituse saanud sõidukite vastavussertifikaadi pealkirjas peab olema järgmine tekst: „Komplektsete/komplekteeritud sõidukite jaoks, millele on antud tüübikinnitus Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] määruse (EL) nr .../201X (mootorsõidukite tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta) artikli 37 kohaselt (ajutine tüübikinnitus)” [PO: please insert the reference].
3. Vastavussertifikaat sõidukitele, millele on antud tüübikinnitus vastavalt artiklile 39, sisaldab pealkirjas fraasi „Komplektsete/komplekteeritud sõidukite jaoks, millele on antud väikeseeria tüübikinnitus” ning selle vahetus läheduses tootmisaastat, millele järgneb arvu 1 ja XII lisas esitatud tabelis märgitud piirarvu vahele jääv järjenumbr, mis tootmisaasta puhul tähistab asjaomase sõiduki positsiooni nimetatud aastaks ette nähtud tootmiskoguses.

Artikkel 36
Osa või eraldi seadmestiku andmesilt ja tüübikinnitusmärk

1. Sõidukitootja kinnitab igale tüübikinnituse saanud tüübiga vastavuses toodetud sõidukile IV lisas loetletud asjakohastes õigusaktides nõutud märgistust kandva andmesildi.
2. Osa või eraldi seadmestiku tootja kinnitab igale tüübikinnituse saanud tüübiga kooskõlas toodetud osale või eraldi seadmestikule, sõltumata sellest, kas tegemist on osaga süsteemist või mitte, IV lisas loetletud asjaomastes õigusaktides nõutud tüübikinnitusmärgi.

Kui sellist tüübikinnitusmärki ei nõuta, lisab tootja osale või eraldi seadmestikule vähemalt oma kaubanime või kaubamärgi ning tüübiumbri või valmistajatehase tähise.
3. ELi tüübikinnitusmärk vastab VII lisale.

VII PEATÜKK
UUS TEHNIKA JA UUED PÕHIMÕTTED

Artikkel 37
Uue tehnika või uute põhimõtete suhtes tehtavad erandid

1. Tootja võib taotleda ELi tüübikinnitust sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübile, milles on kasutatud uut tehnikat või uusi põhimõtteid, mis ei vasta ühele või mitmele IV lisas loetletud õigusaktile.
2. Tüübikinnitusasutus annab lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnituse, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
 - (a) ELi tüübikinnituse taotluses on esitatud põhjused, miks uus tehnika või põhimõtted muudavad sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku ühele või mitmele IV lisas loetletud õigusaktile mittevastavaks;

- (b) ELi tüübikinnituse taotluses on kirjeldatud uue tehnika või uue põhimõtte turvalisust ja keskkonnamõju ning meetmeid, mis on võetud selleks, et võrreldes nõuetega, mille suhtes erandit taotletakse, oleks tagatud vähemalt samaväärne turvalisuse ja keskkonnakaitse tase;
- (c) esitatud on katsete kirjeldus ja tulemused, mis tõendavad, et punktis b esitatud tingimus on täidetud.
3. Sellise ELi tüübikinnituse andmiseks, millega tehakse erand uuele tehnikale või põhimõtetele, on vaja komisjoni luba. Kõnealune luba antakse rakendusaktiga. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Kuni komisjoni otsuseni loa andmise kohta võib tüübikinnitusasutus väljastada ajutise ELi tüübikinnituse, mis kehtib ainult selle tüübikinnitusasutuse liikmesriigi territooriumil ja taotletava erandi alla kuuluva sõidukitüübi kohta. Tüübikinnitusasutus teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele, edastades neile toimiku, mis sisaldab lõikes 2 osutatud teavet.
- ELi tüübikinnituse ajutine olemus ja piiratud territoriaalne kehtivus peavad olema näha tüübikinnitustunnistuse ja vastavussertifikaadi pealkirjas.
5. Teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutused võivad otsustada lõikes 4 osutatud ajutise ELi tüübikinnituse oma territooriumil heaks kiita, tingimusel et nad teatavad heakskiitmisest kirjalikult ajutise ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
6. Vajaduse korral täpsustatakse lõikes 3 osutatud komisjoni loas, kas sellele kehtivad piirangud, eelkõige seoses tüübikinnituse saavate sõidukite piirarvuga. ELi tüübikinnitus kehtib igal juhul vähemalt 36 kuud.
7. Kui komisjon keeldub lõikes 3 osutatud loa andmisest, teatab tüübikinnitusasutus viivitamata käesoleva artikli lõikes 4 osutatud ajutise tüübikinnituse omanikule, et ajutine ELi tüübikinnitus kaotab kehtivuse kuus kuud pärast komisjoni keelduva otsuse kuupäeva.
- Ajutise ELi tüübikinnituse kohaselt enne selle kehtivuse lõppemist toodetud sõidukeid lubatakse siiski turule lasta, registreerida või kasutusele võtta igas ajutist ELi tüübikinnitust lõike 5 alusel tunnustanud liikmesriigis.

Artikkel 38 *Õigusaktide hilisem kohandamine*

1. Kui komisjon on lubanud anda ELi tüübikinnituse vastavalt artiklile 37, võtab ta viivitamata vajalikud meetmed asjaomaste õigusaktide kohandamiseks tehnika arenguga.
- Kui artikli 37 kohaselt tehtud erand on seotud UNECE eeskirjaga, teeb komisjon ettepanekud asjaomase UNECE eeskirja muutmiseks vastavalt nõukogu otsuse 97/836/EÜ III lisa sätetele.
2. Niipea kui asjaomaseid õigusakte on muudetud, kaotatakse kõik komisjoni otsuses lubatud ELi tüübikinnituse andmise suhtes kehtinud piirangud.
3. Kui vajalikke meetmeid lõikes 1 osutatud õigusaktide vastuvõtmiseks ei ole võetud, võib komisjon anda oma otsusega ja ajutise ELi tüübikinnituse andnud liikmesriigi taotlusel loa ajutise ELi tüübikinnituse kehtivuse pikendamiseks. Nimetatud

rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VIII PEATÜKK

VÄIKESEERIANA TOODETUD SÕIDUKID

Artikkel 39

Väikeseeriana toodetud sõidukite ELi tüübikinnitus

1. Tootja taotlusel ja XII lisa 1. jaotises sätestatud aastaste koguseliste piirnormide piires võivad liikmesriigid anda ELi tüübikinnitusi väikeseeriana toodetud sõiduki tüübile, mis vastab vähemalt IV lisa I osa liite 1 nõuetele.
2. Lõiget 1 ei kohaldata eriotstarbeliste sõidukite suhtes.
3. Väikeseeriana toodetud sõidukite ELi tüübikinnitustunnistused nummerdatakse VII lisas kirjeldatud korras.

Artikkel 40

Väikeseeriana toodetud sõidukite riiklik tüübikinnitus

1. Tootja võib taotleda väikeseeriana toodetud sõidukitüübi riiklikku tüübikinnitust XII lisa 2. jaotises sätestatud aastaste koguseliste piirnormide piires. Neid piirnorme kohaldatakse tüübikinnituse saanud sõidukitüüpide iga liikmesriigi turul vastaval aastal kättesaadavaks tegemise, registreerimise ja kasutuselevõtu suhtes.
2. Liikmesriigid võivad otsustada vabastada lõikes 1 osutatud mis tahes sõidukitüübi ühest või mitmest IV lisas loetletud õigusaktides sätestatud sisulisest nõudest, tingimusel et need liikmesriigid kehtestavad asjakohased alternatiivsed nõuded.
3. Väikeseeriana toodetud sõidukitele riikliku tüübikinnituse andmisel tunnustab tüübikinnitusasutus süsteeme, osi või eraldi seadmestikke, millele on antud tüübikinnitus vastavalt IV lisas loetletud õigusaktidele.
4. Tüübikinnituse saanud ja väikeseeriana toodetud sõidukite tüübikinnitustunnistus koostatakse vastavalt VI lisas esitatud näidisele, kuid see kannab pealkirja „Väikeseeria sõiduki riiklik tüübikinnitustunnistus” ning selles täpsustatakse lõike 2 alusel tehtud erandite sisu ja laadi. Tüübikinnitustunnistused nummerdatakse VII lisas osutatud ühtlustatud süsteemi järgi.

Artikkel 41

Väikeseeriana toodetud sõidukite riikliku tüübikinnituse kehtivus

1. Väikeseeriana toodetud sõidukite riikliku tüübikinnituse kehtivus piirdub selle tüübikinnitusasutuse liikmesriigi territooriumiga, kes tüübikinnituse andis.
2. Tootja taotlusel saadab tüübikinnitusasutus tootja määratud liikmesriikide tüübikinnitusasutustele tähtkirjaga või elektronpostiga tüübikinnitustunnistuse ja selle lisade koopia.
3. Tootja määratud liikmesriikide tüübikinnitusasutused otsustavad kolme kuu jooksul alates lõikes 2 osutatud dokumentide kättesaamisest, kas kiita tüübikinnitus heaks või mitte.

Liikmesriikide tüübikinnitusasutused tunnustavad riiklikku tüübikinnitust, välja arvatud juhul, kui neil on põhjust arvata, et riiklikud tehnilised nõuded, mille kohaselt sõidukitüübile tüübikinnitus on antud, ei ole nende omadega samaväärsed.

4. Liikmesriikide tüübikinnitusasutused teatavad oma otsusest kahe kuu jooksul riikliku tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
5. Sellise taotleja palvel, kes soovib teises liikmesriigis turule lasta, registreerida või kasutusele võtta riikliku tüübikinnituse saanud ja väikeseeriana toodetud sõidukit, edastab väikeseeriana toodetud sõidukile riikliku tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus teise liikmesriigi ametiasutusele tüübikinnitustunnistuse koopia koos infopaketi.

Teise liikmesriigi ametiasutus lubab nimetatud sõidukit turule lasta, registreerida ja kasutusele võtta, välja arvatud juhul, kui tal on põhjust arvata, et riiklikud tehnilised nõuded, mille kohaselt sõidukitüübile tüübikinnitus anti, ei ole tema omadega samaväärsed.

IX PEATÜKK

ÜKSIKSÕIDUKI TÜÜBIKINNITUSED

Artikkel 42

Üksiksõiduki ELi tüübikinnitused

1. Liikmesriigid annavad ELi üksiksõiduki tüübikinnituse sõidukile, mis vastab IV lisa I osa liites 2 sätestatud nõuetele või eriotstarbeliste sõidukite puhul IV lisa II osa nõuetele.
2. Üksiksõiduki ELi tüübikinnituse taotluse esitab tootja, sõiduki omanik või viimase esindaja, tingimusel et esindaja on liidus registreeritud.
3. Liikmesriigid ei tee purustavaid katseid, et teha kindlaks, kas sõiduk vastab lõikes 1 sätestatud nõuetele, ning kasutavad selleks taotleja esitatud asjakohast teavet.
4. ELi üksiksõiduki tüübikinnitustunnistus peab vastama VI lisas esitatud näidisele. Üksiksõiduki ELi tüübikinnitustunnistused nummerdatakse VII lisas kirjeldatud korras.
5. Liikmesriigid lubavad turule lasta, registreerida või kasutusele võtta kehtiva üksiksõiduki ELi tüübikinnitustunnistusega sõidukeid.

Artikkel 43

Üksiksõiduki riiklikud tüübikinnitused

1. Liikmesriik võib otsustada vabastada konkreetse sõiduki, mis on kas ainulaadne või mitte, vastavusest ühe või mitme käesoleva määruse sättega või IV lisas loetletud õigusaktides kehtestatud sisuliste nõuetega, kui see liikmesriik kehtestab asjakohased alternatiivsed nõuded.
2. Üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse taotluse esitab tootja, sõiduki omanik või viimase esindaja, tingimusel et esindaja on liidus registreeritud.
3. Liikmesriigid ei tee purustavaid katseid, et teha kindlaks, kas sõiduk vastab lõikes 1 sätestatud alternatiivsetele nõuetele, ning kasutavad selleks taotleja esitatud asjakohast teavet.

4. Üksiksõidukile riikliku tüübikinnituse andmisel tunnustab tüübikinnitusasutus süsteeme, osi või eraldi seadmestikke, millele on antud tüübikinnitus vastavalt IV lisas loetletud õigusaktidele.
 5. Liikmesriik väljastab viivitamata sõiduki riikliku tüübikinnitustunnistuse, kui sõiduk vastab taotlusele lisatud kirjeldusele ja asjakohastele alternatiivsetele nõuetele.
 6. Üksiksõiduki riikliku tüübikinnitustunnistuse vorm põhineb VI lisas esitatud ELi tüübikinnitustunnistuse näidisel ja sisaldab vähemalt andmeid, mis on vajalikud nõukogu direktiivis 1999/37/EÜ²⁸ sätestatud registreerimistaotluse esitamiseks.
- Üksiksõiduki riiklikul tüübikinnitustunnistusel peab olema asjaomase sõiduki tehasetähis ja kiri „Üksiksõiduki riiklik tüübikinnitustunnistus”.

Artikkel 44

Üksiksõiduki riiklike tüübikinnituste kehtivus

1. Üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse kehtivus piirdub selle andnud liikmesriigi territooriumiga.
2. Üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse saanud sõidukit teises liikmesriigis kättesaadavaks teha, registreerida või kasutusele võtta sooviva taotleja palvel edastab tüübikinnituse andnud liikmesriik taotlejale teatise tehniliste sätete kohta, mille suhtes sõidukile tüübikinnitus on antud.
3. Liikmesriik lubab lasta turule, registreerida või võtta kasutusele sõidukit, millele teine liikmesriik on artikli 43 kohaselt andnud üksiksõiduki riikliku tüübikinnituse, välja arvatud juhul, kui sellel liikmesriigil on põhjust arvata, et asjakohased alternatiivsed nõuded, mille kohaselt sõidukile tüübikinnitus anti, ei ole tema nõuetega samaväärsed.
4. Käesoleva artikli sätteid võib kohaldada sõidukitele, millele on antud tüübikinnitus vastavalt käesolevale määrusele ja mida on muudetud enne nende esimest registreerimist või kasutuselevõttu.

Artikkel 45

Erisätted

1. Artiklites 43 ja 44 esitatud menetlusi võib kohaldada konkreetse sõiduki suhtes selle järjestikuste komplekteerimisetappide jooksul vastavalt mitmeastmelisele tüübikinnitusele.
2. Artiklites 43 ja 44 esitatud menetlustega ei tohi asendada tavalises järjestuses toimuva mitmeastmelise tüübikinnituse mõnda vaheastet ja neid ei tohi kohaldada sõidukile esimese astme kinnituse saamiseks.

²⁸ Nõukogu 29. aprilli 1999. aasta direktiiv 1999/37/EÜ sõidukite registreerimisdokumentide kohta (EÜT L 138, 1.6.1999, lk 57).

X PEATÜKK

TURUL KÄTTESAADAVAKS TEGEMINE, REGISTREERIMINE VÕI KASUTUSELEVÕTT

Artikkel 46

Muude kui seerialõpu sõidukite turul kättesaadavaks tegemine, registreerimine või kasutuselevõtt

1. Ilma et see piiraks artiklite 49–51 kohaldamist, võib sõidukeid, mille puhul on terviksõiduki tüübikinnitus kohustuslik või mille puhul on tootja sellise tüübikinnituse saanud, turul kättesaadavaks teha, registreerida või kasutusele võtta siis, kui nendega on kaasas artiklite 34 ja 35 kohaselt välja antud kehtiv vastavussertifikaat.

Mittekomplektseid sõidukeid võib turule lasta või kasutusele võtta, kuid sõiduki registreerimise eest vastutavad riiklikud ametiasutused võivad mitte lubada selliste sõidukite registreerimist ja maanteel kasutamist.
2. Sõidukeid, mis on vabastatud vastavussertifikaadi nõudest, võib samuti turul kättesaadavaks teha, registreerida või kasutusele võtta, kui need vastavad käesoleva määruse asjakohastele tehnilistele nõuetele.
3. Väikeseeriana toodetud sõidukite arv, mis ühe aasta jooksul turule lastakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, ei tohi ületada XII lisas sätestatud aastaseid koguselisi piirnorme.

Artikkel 47

Seerialõpu sõidukite turul kättesaadavaks tegemine, registreerimine või kasutuselevõtt

1. Seerialõpu sõidukeid, mille ELi tüübikinnitus on artikli 33 lõike 2 punkti a kohaselt kaotanud kehtivuse, võib turule lasta, registreerida või kasutusele võtta tingimusel, et lõikes 4 sätestatud nõue on täidetud ning lõigetes 2 ja 4 sätestatud tähtaegadest on kinni peetud.

Esimene lõik kehtib üksnes sõidukite suhtes, mis olid juba liidu territooriumil ja mida ei olnud veel turule lastud, registreeritud ega kasutusele võetud, enne kui nende ELi tüübikinnitus kehtivuse kaotas.
2. Lõiget 1 kohaldatakse komplektsete sõidukite suhtes 12 kuud alates kuupäevast, mil ELi tüübikinnitus kaotas kehtivuse, ning komplekteeritud sõidukite suhtes 18 kuud alates nimetatud kuupäevast.
3. Tootja, kes soovib seerialõpu sõidukeid lõike 1 kohaselt turule lasta, registreerida või kasutusele võtta, esitab sellekohase taotluse ELi tüübikinnituse andnud liikmesriigi riiklikule ametiasutusele. Taotluses tuleb märkida tehnilised või majanduslikud põhjused, mille tõttu nimetatud sõidukid ei vasta uutele tüübikinnitusnõuetele, ja see peab sisaldama asjaomaste sõidukite tehasetähist.

Asjaomane riiklik ametiasutus otsustab kolme kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest, kas lubada nimetatud sõidukite turulelaskmist, registreerimist ja kasutuselevõttu asjaomase liikmesriigi territooriumil, ja määrab kindlaks sõidukite arvu, millele võib vastava loa anda.
4. Liidus võib turule lasta, registreerida või kasutusele võtta üksnes neid seerialõpu sõidukeid, millel on kehtiv ja vähemalt kolm kuud alates väljaandmise kuupäevast

kehtinud vastavussertifikaat, kuid mille tüübikinnitus on kaotanud kehtivuse artikli 33 lõike 2 punkti a kohaselt.

5. Käesoleva artikli alusel turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud sõidukite vastavussertifikaat peab sisaldama spetsiaalset märget, mis kinnitab, et tegemist on seerialõpu sõidukitega, ning kuupäeva, milleni neid sõidukeid võib liidus turule lasta, registreerida või kasutusele võtta.
6. Liikmesriigid peavad arvestust nende sõidukite tehasetähiste kohta, mida nad on lubanud käesoleva artikli kohaselt turule lasta, registreerida või kasutusele võtta.

Artikkel 48

Osade ja eraldi seadmestike turul kättesaadavaks tegemine või kasutuselevõtt

1. Osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas neid, mis on ette nähtud järelturu jaoks, võib turul kättesaadavaks teha või kasutusele võtta üksnes siis, kui need vastavad IV lisas loetletud asjakohaste õigusaktide nõuetele ja on märgistatud vastavalt artiklile 36.
2. Lõiget 1 ei kohaldata osade või eraldi seadmestike suhtes, mis on kavandatud või toodetud spetsiaalselt selliste uute sõidukite jaoks, mida käesolev määrus ei hõlma.
3. Liikmesriigid võivad lubada selliste osade või eraldi seadmestike turul kättesaadavaks tegemist või kasutuselevõttu, mis on artikli 37 alusel saanud vabastuse või mis on ette nähtud kasutamiseks sõidukites, mille suhtes kehtivad artiklite 39, 40, 42 ja 43 alusel antud kõnealuse osa või eraldi seadmestikuga seotud tüübikinnitused.
4. Liikmesriigid võivad ühtlasi lubada nende osade või eraldi seadmestike turulelaskmist või kasutuselevõtmist, mida kasutatakse sõidukitel, mille puhul nende turulelaskmise, registreerimise või kasutuselevõtu ajal ei olnud nõutav tüübikinnitus käesoleva määruse või direktiivi 2007/46/EÜ alusel.

XI PEATÜKK KAITSEKLAUSLID

Artikkel 49

Riigisisesele tõsist ohtu kujutavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestikega tegelemise menetlus

1. Ühe liikmesriigi turujärelevalveasutused, kes on võtnud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 ja käesoleva määruse artikli 8 alusel meetmeid või omavad piisavalt põhjust arvata, et käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik kujutab tõsist ohtu inimeste tervisele või turvalisusele või muudele käesoleva määrusega hõlmatud avaliku huvi kaitse valdkondadele, teatavad oma järeldustest viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
2. Lõikes 1 osutatud tüübikinnitusasutus koostab seoses asjaomase sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestikuga hinnangu, mis hõlmab kõiki käesolevas määruuses kehtestatud nõudeid. Asjaomased ettevõtjad teevad kinnitus- ja turujärelevalveasutusega tihedat koostööd.

Kui kõnealuse hindamise tulemusena on tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus arvamusel, et sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik ei vasta käesolevas määruuses sätestatud nõuetele, siis nõuab ta viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks

kõik vajalikud parandusmeetmed sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku nimetatud nõuetega vastavusse viimiseks või piiravad meetmed sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku turult kõrvaldamiseks või võtaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, sõltuvalt riski olemusest.

Teises lõigus osutatud piiravate meetmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklit 21.

3. Asjaomane tüübikinnitusasutus teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele lõikes 1 osutatud hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist ettevõtjalt nõuti.
4. Ettevõtja tagab kooskõlas artiklites 11–19 osutatud kohustustega, et kõikide tema poolt liidus turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike suhtes võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed.
5. Kui ettevõtja ei võta lõike 2 teises lõigus osutatud tähtaja jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtavad riiklikud ametiasutused kõik asjakohased ajutised piiravad meetmed, et keelata mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike turul kättesaadavaks tegemine, registreerimine või kasutuselevõtt nende riigisiselisel turul või seda piirata, need turult kõrvaldada või tagasi võtta.

Artikkel 50

Teatamis- ja vastuväitemenetlused seoses liikmesriigi tasandil võetud piiravate meetmetega

1. Riiklikud ametiasutused teatavad artikli 49 lõigete 1 ja 5 alusel võetud piiravatest meetmetest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Esitatud teave peab hõlmama kõiki andmeid, eelkõige mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike identifitseerimiseks vajalikke andmeid, toodete päritolu, väidetava mittevastavuse ja riski olemust, võetud riiklike piiravate meetmete iseloomu ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti.
2. Artikli 49 lõikes 1 osutatud tüübikinnitusasutus märgib, kas mittevastavus on tingitud ühest või mitmest alljärgnevast tegurist:
 - (a) sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike mittevastavus nõuetele, mis on seotud inimeste tervise ja turvalisusega, keskkonnakaitsega või muude käesolevas määruses sätestatud avalike huvide kaitse valdkondadega;
 - (b) puudused IV lisas loetletud asjaomastes õigusaktides.
3. Kõik liikmesriigid peale menetluse algatanud liikmesriigi teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teabe kättesaamist kõikidest võetud piiravatest meetmetest ja esitavad kogu nende käsutuses oleva lisateabe seoses asjaomaste sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike mittevastavusega ning oma vastuväited, kui nad ei ole teatatud riikliku meetmega nõus.
4. Kui ühe kuu jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe kättesaamist on teine liikmesriik või komisjon esitanud vastuväite seoses liikmesriigi võetud piirava meetmega, siis hindab komisjon meedet vastavalt artiklile 51.
5. Kui ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teabe kättesaamist ei ole teised liikmesriigid ega komisjon esitanud vastuväiteid seoses liikmesriigi võetud piirava meetmega, siis loetakse meede põhjendatuks. Teised liikmesriigid tagavad, et

asjaomase sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku suhtes võetakse sarnased piiravad meetmed.

Artikkel 51 *Liidu kaitsemenetlus*

1. Kui artikli 50 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse käigus on esitatud liikmesriigi võetud piirava meetme suhtes vastuväiteid või kui komisjon on leidnud, et riiklik meede on liidu õigusaktidega vastuolus, siis pärast konsulteerimist liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega koostab komisjon viivitamata hinnangu riikliku meetme kohta. Hindamise tulemuste põhjal võtab komisjon vastu otsuse selle kohta, kas riiklik meede on õigustatud või mitte. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata asjaomastele ettevõtjatele. Liikmesriigid rakendavad komisjoni otsuse viivitamata ja teatavad sellest komisjonile.
2. Kui komisjon leiab, et riiklik meede on põhjendatud, siis võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike oma turgudelt kõrvaldamine, ja teatavad sellest komisjonile. Kui komisjon leiab, et riiklik meede ei ole põhjendatud, tühistab asjaomane liikmesriik selle või kohandab seda vastavalt lõikes 1 osutatud komisjoni otsusele.
3. Kui riiklik meede loetakse põhjendatuks ning see on seotud puudustega IV lisas loetletud õigusaktides, teeb komisjon ettepaneku järgmiste asjakohaste meetmete võtmiseks:
 - (a) õigusaktide puhul teeb komisjon vajalikud ettepanekud asjaomaste õigusaktide muutmiseks;
 - (b) UNECE eeskirjade puhul esitab komisjon asjakohaste UNECE eeskirjade muudatusettepanekud kooskõlas nõukogu otsuse 97/836/EÜ II lisa sätetega.

Artikkel 52 *Nõuetele vastavad sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud, mis kujutavad endast tõsist ohtu turvalisusele või suurt kahju tervisele ja keskkonnale*

1. Kui liikmesriik leiab pärast artikli 49 lõike 1 kohast hindamist, et kuigi sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud on kohaldatavate nõuetega kooskõlas või on nõuetekohaselt märgistatud, kaasneb nendega siiski tõsine oht turvalisusele või need võivad tõsiselt kahjustada keskkonda või inimeste tervist, siis nõuab ta, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik asjakohased parandusmeetmed tagamaks, et kõnealused sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud ei põhjusta turulelaskmisel, registreerimisel või kasutuselevõtul enam kõnealust ohtu, või võtaks piiravaid meetmeid, et kõrvaldada sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud turult või võtta need tagasi mõistliku aja jooksul, sõltuvalt ohu olemusest.

Liikmesriik võib keelduda selliste sõidukite registreerimisest senikaua, kui ettevõtja on võtnud kõik asjakohased parandusmeetmed.
2. Ettevõtja tagab, et kõikide lõikes 1 osutatud sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike suhtes võetakse asjakohased parandusmeetmed.

3. Liikmesriik edastab ühe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud nõudmist komisjonile ja teistele liikmesriikidele kogu olemasoleva teabe, eelkõige andmed, mis on vajalikud asjaomaste sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike identifitseerimiseks, sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike päritolu ja turustusahela identifitseerimiseks ning andmed nendega seotud ohu ning riigisisest võetud piiravate meetmete olemuse ja kestuse kohta.
4. Komisjon konsulteerib viivitamata liikmesriikide ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega ning eelkõige tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusega ja hindab võetud riiklikke meetmeid. Nimetatud hinnangu põhjal otsustab komisjon, kas lõikes 1 osutatud riiklik meede loetakse põhjendatuks või mitte, ning vajaduse korral teeb ettepaneku asjakohaste meetmete kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata asjaomasele ettevõtjale või asjaomastele ettevõtjatele.

Artikkel 53

Üldsätted mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike kohta

1. Kui sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud, millel on olemas vastavussertifikaat või millele on kantud tüübikinnitusmärk, ei vasta tüübikinnituse saanud tüübile või ei ole kooskõlas käesoleva määrusega või said tüübikinnituse ebaõigete andmete alusel, võivad tüübikinnitusasutused, turujärelevalveasutused või komisjon võtta senikauaks, kuni asjaomane ettevõtja on võtnud kõik vajalikud parandusmeetmed, et tagada sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike vastavusseviimine, võtta kooskõlas määruse (EÜ) nr 765/2008 artikliga 21 vajalikke piiravaid meetmeid, et piirata või takistada mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike turul kättesaadavaks tegemist, registreerimist või kasutuselevõttu või need turult kõrvaldada või tagasi võtta, kaasa arvatud tüübikinnituse tühistamine ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutuse poolt.
2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse kõrvalekaldeid ELi tüübikinnitustunnistuse või infopaketi andmetest kinnitatud tüübile mittevastavusena.

Artikkel 54

Mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestikega seotud teatamis- ja vastuväitemenetlused

1. Kui tüübikinnitusasutus või turujärelevalveasutus leiab, et sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud ei ole kooskõlas käesoleva määrusega või et tüübikinnitus on antud ebaõigete andmete alusel või et sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud, millel on olemas vastavussertifikaat või millele on kantud tüübikinnitusmärk, ei vasta tüübikinnituse saanud tüübile, võib ta võtta artikli 53 lõike 1 kohaselt kõik asjakohased piiravad meetmed.
2. Samuti nõuab tüübikinnitusasutus, turujärelevalveasutus või komisjon, et ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus kontrolliks, et tootmises olevad sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud vastavad jätkuvalt tüübikinnituse saanud tüübile või et juba turule lastud sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud viidaks vajaduse korral taas nõuetega vastavusse.
3. Terviksõiduki tüübikinnituse puhul, kus sõiduki mittevastavus on tingitud süsteemist, osast või eraldi seadmestikust, edastatakse lõikes 2 osutatud taotlus ka

tüübikinnitusasutusele, kes andis sellele süsteemile, osale või eraldi seadmestikule ELi tüübikinnituse.

4. Mitmeastmelise tüübikinnituse puhul, kus komplektse sõiduki mittevastavus on tingitud süsteemist, osast või eraldi seadmestikust, mis moodustab osa mittekomplektsest sõidukist, või mittekomplektsest sõidukist endast, edastatakse lõikes 2 osutatud taotlus ka tüübikinnitusasutusele, kes andis sellele süsteemile, osale, eraldi seadmestikule või mittekomplektsele sõidukile ELi tüübikinnituse.
5. Pärast lõigetes 1–4 osutatud taotluse kättesaamist koostab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus seoses asjaomaste sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestikega hinnangu, mis hõlmab kõiki käesolevas määruses kehtestatud nõudeid. Tüübikinnitusasutus kontrollib ühtlasi andmeid, mille alusel tüübikinnitus anti. Asjaomased ettevõtjad teevad tüübikinnitusasutusega tihedat koostööd.
6. Kui tüübikinnitusasutus, kes on andnud sõidukile, süsteemile, osale või eraldi seadmestikule ELi tüübikinnituse, teeb kindlaks mittevastavuse, siis nõuab ta viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik vajalikud parandusmeetmed sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku vastavusse viimiseks, ning vajaduse korral võtab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus esimesel võimalusel ja hiljemalt ühe kuu jooksul alates nõude esitamise kuupäevast artikli 53 lõikes 1 osutatud meetmed.
7. Riiklikud ametiasutused, kes võtavad piiravaid meetmeid artikli 53 lõike 1 kohaselt, teatavad sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
8. Kui ühe kuu jooksul alates tüübikinnitusasutuse või turujärelevalveasutuse poolt artikli 53 lõike 1 kohaselt võetud piiravatest meetmetest teatamisest on teine liikmesriik esitanud vastuväite seoses teatatud piirava meetmega või kui komisjon teeb kindlaks mittevastavuse artikli 9 lõike 5 kohaselt, siis konsulteerib komisjon viivitamata liikmesriikide ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga ja eelkõige tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusega ning hindab võetud riiklikku meedet. Selle hinnangu põhjal võib komisjon otsustada võtta rakendusaktide abil vajalikke artikli 53 lõike 1 kohaseid piiravaid meetmeid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata asjaomastele ettevõtjatele. Liikmesriigid rakendavad komisjoni otsuse viivitamata ja teatavad sellest komisjonile.
9. Kui ühe kuu jooksul pärast kooskõlas artikli 53 lõikega 1 võetud piiravatest meetmetest teatamist ei ole teised liikmesriigid ega komisjon esitanud vastuväiteid seoses liikmesriigi võetud piirava meetmega, siis loetakse meede põhjendatuks. Teised liikmesriigid tagavad, et asjaomase sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku suhtes võetakse sarnased piiravad meetmed.

Artikkel 55

Selliste osade või lisaseadmete turulelaskmine ja kasutuselevõtt, mis võivad kujutada endast tõsist ohtu oluliste süsteemide nõuetekohasele toimimisele

1. Selliseid tarvikuid ja lisaseadmeid, mis võivad kujutada endast tõsist ohtu sõiduki turvalisuse või keskkonnamõju seisukohalt oluliste süsteemide nõuetekohasele toimimisele, ei lasta turule ega võeta kasutusele ja need keelatakse, välja arvatud juhul, kui tüübikinnitusasutus on väljastanud nende kohta loa kooskõlas artikli 56 lõigetega 1 ja 4.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 88 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada nõuded, millele lõikes 1 osutatud tarvikud ja lisaseadmed peavad vastama.
Nimetatud nõuded võib kehtestada IV lisas loetletud õigusaktide alusel või need võivad sisaldada osade ja lisaseadmete võrdlust originaaltarvikute või -lisaseadmete keskkonnamõju või turvalisuse näitajatega. Igal juhul peavad nõuded tagama, et osad või lisaseadmed ei kahjustaks sõiduki turvalisuse või keskkonnamõju seisukohalt oluliste süsteemide toimimist.
3. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta XIII lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks tarvikute või lisaseadmete loetelu teabe põhjal, mis käsitleb järgmist:
 - (a) kõnealuste tarvikute või lisaseadmetega varustatud sõidukite turvalisusele või keskkonnamõjule kujutatava ohu suurus;
 - (b) artikli 56 lõike 1 kohaselt tarvikute või lisaseadmete jaoks loa saamise võimalik mõju tarbijatele ja järelturu tootjatele.
4. Lõiget 1 ei kohaldata originaaltarvikute või -lisaseadmete suhtes ega nende tarvikute või lisaseadmete suhtes, mis kuuluvad süsteemi, millele on antud tüübikinnitus vastavalt mõnele IV lisas loetletud õigusaktile, välja arvatud juhul, kui tüübikinnitus on seotud muude aspektidega kui lõikes 1 osutatud tõsise ohuga.
Selles lõikes tähistavad originaaltarvikud või -lisaseadmed tarvikuid või seadmeid, mis on toodetud vastavalt sõiduki tootja poolt kõnealuse sõiduki monteerimiseks ette nähtud spetsifikaatidele ja tootmisstandarditele.
5. Lõige 1 ei kehti tarvikute ja lisaseadmete suhtes, mida toodetakse ainult võidusõiduks ettenähtud sõidukitele. XIII lisas loetletud tarvikuid või lisaseadmeid, mida kasutatakse nii võidusõiduks kui ka maanteel, ei tohi teha kättesaadavaks sõidukitele, mis on ette nähtud kasutamiseks üldkasutatavatel teedel, kui need tarvikud ja lisaseadmed ei vasta lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktides kehtestatud nõuetele ja kui komisjon ei ole rakendusaktidega nende jaoks luba andnud. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 56

Oluliste süsteemide nõuetekohast toimimist tõsiselt ohustada võivate tarvikute või lisaseadmetega seotud nõuded

1. Tarvikute või lisaseadmete tootja võib taotleda artikli 55 lõikes 1 osutatud luba, esitades tüübikinnitusasutusele taotluse koos selleks määratud tehnilise teenistuse koostatud katsearuandega, mis kinnitab, et tarvikud või lisaseadmed, mille jaoks luba taotletakse, vastavad artikli 55 lõikes 2 osutatud nõuetele. Tootja võib esitada iga tarviku või lisaseadme tüübi kohta ainult ühe taotluse ainult ühele tüübikinnitusasutusele.
2. Loa taotlus peab sisaldama andmeid, mis sisaldavad tarvikute või lisaseadmete tootjat, tarvikute või lisaseadmete tüüpi, identifitseerimis- ja osanumbreid, sõidukitootja nime, sõiduki tüüpi ning vajaduse korral sõiduki valmistamisaastat või mis tahes muud teavet, mis võimaldab identifitseerida sõidukit, millele paigaldamiseks need tarvikud või lisaseadmed on ette nähtud.

Tüübikinnitusasutus annab loa tarvikuid ja lisaseadmeid turule lasta ja kasutusele võtta, kui ta leiab lõikes 1 osutatud katsearuannet ja muid tõendeid arvesse võttes, et kõnealused tarvikud ja lisaseadmed vastavad artikli 55 lõikes 2 osutatud nõuetele.

Tüübikinnitusasutus väljastab tootjale viivitamata loatunnistuse, mis vastab XI lisa liites 1 esitatud näidisele ja on nummerdatud vastavalt XI lisa punktile 2.

Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta XI lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks loatunnistuse näidist ja nummerdussüsteemi.

3. Tootja teatab loa andnud tüübikinnitusasutusele viivitamata mis tahes muudatusest, mis mõjutab loa andmise ajal kehtinud tingimusi. Nimetatud tüübikinnitusasutus otsustab, kas luba tuleks üle vaadata või uuesti väljastada ning kas edasised katsed on vajalikud.

Tootja tagab, et tarvikuid ja lisaseadmeid toodetakse ning nende tootmine jätkub samades tingimustes, mille alusel luba on väljastatud.

4. Tüübikinnitusasutus kontrollib enne loa väljastamist, kas on olemas meetmed ja menetlused tõhusa kontrolli tagamiseks toodangu nõuetele vastavuse üle.

Juhul kui tüübikinnitusasutus leiab, et loa väljastamise tingimused ei ole enam täidetud, nõuab ta, et tootja võtaks vajalikud meetmed tarvikute või lisaseadmete nõuetega vastavusse viimiseks. Vajaduse korral tühistab tüübikinnitusasutus loa.

5. Teise liikmesriigi ametiasutuse nõudel saadab loa väljastanud tüübikinnitusasutus ühe kuu jooksul nõude esitanud ametiasutusele ühise turvalise elektroonilise vahetussüsteemi kaudu loatunnistuse koos selle lisadega. Koopia võib edastada ka turvalisel elektroonilisel kujul.
6. Tüübikinnitusasutus, kes ei ole nõus teise liikmesriigi väljastatud loaga, esitab komisjonile oma mittenõustumise põhjused. Komisjon võtab asjakohased meetmed lahkarvamuse lahendamiseks, kaasa arvatud vajaduse korral loa tühistamise nõudmiseks, pärast asjaomaste tüübikinnitusasutustega konsulteerimist. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
7. Kuni artikli 55 lõikes 3 osutatud loetelu ei ole koostatud, võivad liikmesriigid rakendada riiklikke sätteid, milles käsitletakse tarvikuid ja lisaseadmeid, mis võivad mõjutada sõiduki turvalisuse või keskkonnamõju seisukohast oluliste süsteemide nõuetekohast toimimist.

Artikkel 57

Sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike tagasivõtmise üldsätted

1. Tootja, kellele on antud terviksõiduki tüübikinnitus ja kes on kohustatud sõidukeid võtma tagasi käesoleva määruse artikli 12 lõike 1, artikli 15 lõike 1, artikli 17 lõike 2, artikli 49 lõike 1 ja 6, artikli 51 lõike 4, artikli 52 lõike 1 ja artikli 53 lõike 1 või määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 alusel, teatab sellest viivitamata terviksõiduki tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.
2. Süsteemide, osade või eraldi seadmestike tootja, kellele on antud ELi tüübikinnitus ja kes on kohustatud võtma süsteeme, osi või eraldi seadmestikke tagasi käesoleva määruse artikli 12 lõike 1, artikli 15 lõike 1, artikli 17 lõike 2, artikli 49 lõike 1 ja 6, artikli 51 lõike 4, artikli 52 lõike 1 ja artikli 53 lõike 1 või määruse (EÜ) nr 765/2008

artikli 20 alusel, teatab sellest viivitamata ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.

3. Tootja pakub tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele välja asjakohased parandusmeetmed, mille abil viia sõidukid, süsteemid, osad või tehnilised seadmestikud vastavusse ja vajaduse korral kõrvaldada määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 20 osutatud tõsine oht.

Tüübikinnitusasutus viib läbi hindamise, et kontrollida, kas väljapakutud parandusmeetmed on piisavad ja piisavalt õigeaegsed, ning teatab heakskiidetud parandusmeetmetest viivitamata teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile.

Artikkel 58

Sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike tagasivõtmise erisätted

1. Kui tüübikinnitusasutus või komisjon on seisukohal, et artikli 57 lõikes 3 osutatud parandusmeetmed ei ole piisavad või ei ole piisavalt kiiresti võetud, teatab ta oma seisukohast viivitamata ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele ja komisjonile.

ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus nõuab tootjalt parandusmeetmete võtmist, et teatatud probleem lahendada. Kui tootja ei paku välja ega rakenda tulemuslikke parandusmeetmeid, võtab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus kõik vajalikud piiravad meetmed, kaasa arvatud ELi tüübikinnituse tühistamine ja kohustuslik tagasivõtmine, ning teatab teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile võetud piiravatest meetmetest. ELi tüübikinnituse tühistamise korral teatab tüübikinnitusasutus sellest viivitamata tootjale tähtkirja teel või samaväärse elektroonilise vahendiga.

2. Kui tüübikinnitusasutus leiab, et ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutuse poolt artikli 58 lõike 1 kohaselt võetud piiravad meetmed ei ole piisavad või piisavalt õigeaegsed, teatab ta sellest komisjonile ning võib võtta asjakohaseid piiravaid meetmeid, et takistada või piirata asjaomaste mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike kättesaadavaks tegemist, registreerimist või kasutuselevõttu oma liikmesriigi turul või need turult kõrvaldada või tagasi võtta.
3. Komisjon korraldab asjakohaseid konsultatsioone asjaosalistega, otsustab, kas ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutuse võetud piiravad meetmed on piisavad ja piisavalt õigeaegsed, ning pakub välja asjakohaseid meetmeid vastavuse taastamiseks ja/või artikli 57 lõikes 3 osutatud tõsise ohu tulemuslikuks neutraliseerimiseks. Selles otsuses käsitletakse ka nende piiravate meetmete sobivust, mille võtsid tüübikinnitusasutused, kes leidsid, et ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutuse võetud meetmed ei ole piisavad või piisavalt õigeaegsed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Komisjon adresseerib oma otsuse asjaomastele liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata asjaomastele ettevõtjatele.

4. Liikmesriigid rakendavad komisjoni otsuse viivitamata ja teatavad sellest komisjonile.
5. Kui ühe kuu jooksul alates artikli 57 lõikes 3 osutatud heakskiidetud parandusmeetmeid käsitleva teate saamisest ei ole teised liikmesriigid või komisjon esitanud nende parandusmeetmete suhtes vastuväiteid, loetakse need parandusmeetmed põhjendatuks. Teised liikmesriigid tagavad, et neid

parandusmeetmeid rakendatakse asjaomaste sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike suhtes, mis on nende territooriumil turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud.

Artikkel 59

Ettevõtjate õigus ärakuulamiseks ning otsustest ja õiguskaitsevahenditest teatamine

1. Välja arvatud juhtudel, mis nõuavad kohest tegutsemist tõsise ohu tõttu inimeste tervisele, turvalisusele või keskkonnale, antakse asjaomasele ettevõtjale võimalus esitada riiklikule ametiasutusele märkusi mõistliku aja jooksul enne, kui liikmesriikide ametiasutused võtavad artiklite 49–58 kohaseid mis tahes meetmeid.
Kui meetmed on võetud enne ettevõtja ärakuulamist, siis antakse ettevõtjale võimalus esitada märkusi niipea kui võimalik, ning kohe selle järel vaatab riiklik ametiasutus võetud meetmed läbi.
2. Iga meetme puhul, mille riiklikud ametiasutused võtavad, esitatakse selle täpsed põhjused.
Kui meede on suunatud konkreetsele ettevõtjale, teatatakse asjaomasele ettevõtjale sellest viivitamata, teatades samal ajal õiguskaitsevahenditest, mis on asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt kättesaadavad, ja kõnealuste õiguskaitsevahendite ajalistest piirangutest.
Kui meede on üldist laadi, avaldatakse see riigi ametlikus teatajas või samaväärses dokumendis.
3. Riiklike ametiasutuste poolt võetud mis tahes meede tühistatakse viivitamata või seda muudetakse kohe, kui ettevõtja tõendab, et tulemuslikud parandusmeetmed on võetud.

XII PEATÜKK RAHVUSVAHELISED EESKIRJAD

Artikkel 60

ELi tüübikinnituse jaoks nõutavad UNECE eeskirjad

1. UNECE eeskirjad või nende muudatused, mille vastuvõtmise poolt on liit hääletanud või mida liit rakendab ja mis on loetletud IV lisas, kuuluvad sõiduki ELi tüübikinnituse nõuete juurde.
2. Liikmesriikide tüübikinnitusasutused tunnustavad lõikes 1 osutatud UNECE eeskirjade kohaselt antud tüübikinnitusi ja vajaduse korral sellekohaseid tüübikinnitusmärke käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud õigusaktide kohaselt välja antud tüübikinnituste ja tüübikinnitusmärkide asemel.
3. Kui liit on hääletanud sõiduki terviksõiduki tüübikinnituse puhul UNECE eeskirja või selle muudatuste poolt, võtab komisjon kooskõlas artikliga 88 vastu delegeeritud õigusakti, et muuta UNECE eeskiri või selle muudatused vajaduse korral kohustuslikuks või muuta käesolevat määrust.
Delegeeritud õigusaktis sätestatakse UNECE eeskirja või selle muudatuste kohustusliku kohaldamise kuupäevad ning vajaduse korral lisatakse üleminekusätted.

Artikkel 61

UNECE eeskirjade samaväärsus ELi tüübikinnituste seisukohast

1. IV lisa II osas loetletud UNECE eeskirju käsitletakse samaväärsetena vastavate õigusaktidega, niivõrd kui nende kohaldamisala ja sisu kattuvad.
2. Liikmesriikide tüübikinnitusasutused tunnustavad lõikes 1 osutatud UNECE eeskirjade kohaselt antud tüübikinnitusi ja vajaduse korral sellekohaseid tüübikinnitusmärke käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud õigusaktide kohaselt välja antud tüübikinnituste ja tüübikinnitusmärkide asemel.

Artikkel 62

Samaväärsus teiste eeskirjadega

Nõukogu võib liidu ja kolmandate riikide vaheliste mitme- või kahepoolsete lepingute raames komisjoni ettepanekul tunnustada käesoleva määrusega kehtestatud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike ELi tüübikinnituse tingimuste või sätete ja rahvusvaheliste või kolmandate riikide määrustega kehtestatud tingimuste või sätete samaväärsust.

XIII PEATÜKK TEHNILISE TEABE ESITAMINE

Artikkel 63

Kasutajatele ettenähtud teave

1. Tootja ei tohi esitada tehnilist teavet, mis on seotud käesolevas määruses või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides või rakendusaktides sätestatud andmetega sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüübi kohta ning mis erineb tüübikinnitusasutuse poolt tüübikinnituse saanud tüübi andmetest.
2. Tootja teeb kasutajatele kättesaadavaks kogu asjakohase teabe ja vajalikud juhendid, milles kirjeldatakse sõiduki, osa, süsteemi või eraldi seadmestiku kasutamisega seotud eritingimusi või piiranguid.
3. Lõikes 2 osutatud teave esitatakse selle liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, kus sõiduk, süsteem, osa või eraldi seadmestik turule lastakse, registreeritakse või kasutusele võetakse. Teave esitatakse pärast selle heakskiitmist tüübikinnitusasutuse poolt sõiduki kasutusjuhendis.

Artikkel 64

Tootjatele ettenähtud teave

1. Sõiduki tootja annab süsteemide, osade või eraldi seadmestike tootjatele kõik andmed, mis on vajalikud süsteemidele, osadele või eraldi seadmestikele ELi tüübikinnituse või artikli 55 lõikes 1 osutatud loa saamiseks.
Sõidukitootja võib kohustada süsteemide, osade või eraldi seadmestike tootjaid sõlmima siduvat kokkulepet, et kaitsta mitteavaliku teabe, kaasa arvatud intellektuaalomandi õigustega seotud teabe konfidentsiaalsust.
2. Süsteemide, osade või eraldi seadmestike tootja esitab sõiduki tootjale kogu üksikasjaliku teabe piirangute kohta, mis kehtivad tema tüübikinnitustele ja millele on osutatud artikli 27 lõikes 3 või mis on kehtestatud IV lisa loetletud õigusaktiga.

XIV PEATÜKK

REMONDI- JA HOOLDUSTEABE KÄTTESAADAVUS

Artikkel 65

Tootjate kohustused sõidukite remondi- ja hooldusteabe esitamisel

1. Tootjad tagavad sõltumatutele ettevõtjatele sõiduki pardadiagnostika andmete, diagnostika- ja muu varustuse, vahendite, sealhulgas mis tahes asjakohase tarkvara ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe piiranguteta ja standardses vormis kättesaadavuse.

Tootjad varustavad sõltumatud remonditöökodad standardse ja turvalise kaugjuhitava tehnikaga, et nad saaksid teha töid, mis nõuavad juurdepääsu sõiduki turvasüsteemidele.

2. Kuni komisjon on võtnud Euroopa Standardikomitee (CEN) või samaväärse standardiasutuse kaudu vastu asjaomase standardi, esitatakse sõiduki pardadiagnostika ning remondi- ja hooldusteabe kergesti kättesaadaval viisil ning sellisel kujul, et sõltumatud ettevõtjad saaksid seda mõistlike jõupingutustega töödelda.

Sõiduki pardadiagnostika andmed ning remondi- ja hooldusteave avaldatakse tootja veebisaidil standardses vormis või, juhul kui see ei ole teabe iseloomu tõttu võimalik, mõnel muul asjakohasel viisil. Eelkõige tuleb teave teha kättesaadavaks viisil, mis ei ole diskrimineeriv volitatud edasimüüjate ja remonditöökodade tingimuste või juurdepääsuga võrreldes.

3. Komisjon kehtestab ja ajakohastab sõidukite pardadiagnostika andmete ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe esitamise viisi asjakohased tehnilised tingimused. Komisjon arvestab praeguse infotehnoloogia, sõidukitehnoloogia prognoositava arengu, kehtivate ISO standardite ja võimaliku ülemaailmse ISO standardiga.
4. XVIII lisas on esitatud sõiduki remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ja eelkõige selle esitamise tehnilist kirjeldust käsitlevate nõuete üksikasjad.
5. Tootjad teevad sõltumatutele ettevõtjatele ning volitatud edasimüüjatele ja remonditöökodadele kättesaadavaks ka koolitusmaterjalid.
6. Tootja tagab, et sõidukite remondi- ja hooldusteave on alati kättesaadav, välja arvatud teabesüsteemi vajaliku korrastamise ajal.

Tootja muudab ja täiendab oma veebisaitidel avaldatud sõidukite remondi- ja hooldusteavet samal ajal, kui see tehakse kättesaadavaks volitatud remonditöökodadele.

7. Pardadiagnostikaga ühilduvate vahetus- või teenindusosade ning diagnostikavahendite ja katseseadmete tootmise ja teenindamise eesmärgil esitavad tootjad sõidukite asjakohase pardadiagnostika ning remondi- ja hooldusteabe mittediskrimineerival viisil igale koostisosade, diagnostikavahendite või katseseadmete tootjale või remontijale, kes sellest on huvitatud.
8. Kui eesmärk on kavandada, toota või remontida autotööstuse seadmeid alternatiivkütust kasutavatele sõidukitele, esitavad tootjad sõidukite asjakohase pardadiagnostika ning remondi- ja hooldusteabe mittediskrimineerival viisil igale alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite seadmete tootjale, paigaldajale või remontijale, kes on sellest huvitatud.

9. Sõltumatutel remonditöökodadel peab olema tasuta juurdepääs remondi- ja hooldusdokumentidele, mida hoitakse sõiduki tootja keskandmebaasis või tema esindaja andmebaasis.
Neil sõltumatutel remonditöökodadel peab olema võimalus näha asjaomase andmebaasi teavet nende poolt tehtud remondi- ja hooldustöödest.
10. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta XVIII lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning vältimaks kuritarvitamist, ajakohastades selleks sõiduki pardadiagnostikale ning remondi- ja hooldusteabele juurdepääsu nõudeid ning võttes vastu ja integreerides lõigetes 2 ja 3 osutatud standardid.

Artikkel 66

Kohustused tüübikinnituse mitme omaniku korral

1. Tootja, kes vastutab süsteemi, osa või eraldi seadmestiku asjaomase tüübikinnituse või sõiduki teatava komplekteerimisetapi eest, edastab sega-tüübikinnituse, järkjärgulise tüübikinnituse või mitmeastmelise tüübikinnituse korral nii lõpptootjale kui ka sõltumatutele ettevõtjatele konkreetset süsteemi, osa, eraldi seadmestikku või teatavat komplekteerimisetappi käsitleva remondi- ja hooldusteabe.
2. Lõpptootja esitab sõltumatutele ettevõtjatele terviksõidukit käsitleva teabe.

Artikkel 67

Tasud sõidukite remondi- ja hooldusteabele juurdepääsu eest

1. Tootja võib võtta mõistlikku ja proportsionaalset tasu juurdepääsu eest sõiduki remondi- ja hooldusteabele, välja arvatud artikli 65 lõikes 8 osutatud teave. Tasu ei tohi takistada juurdepääsu teabele, jättes arvestamata, mil määral sõltumatu ettevõtja seda kasutab.
2. Tootja avaldab sõidukite remondi- ja hooldusteabe, kaasa arvatud teabe tehinguteenuste kohta, näiteks ümberprogrammeerimine ja tehniline abi, tunni, päeva, kuu ja aasta arvestuses, kusjuures nendele andmetele juurdepääsu tasud sõltuvad ajavahemikust, mille kestel juurdepääsu võimaldatakse.

Lisaks ajapiiranguga juurdepääsule võivad tootjad pakkuda tehingupõhist juurdepääsu, mille korral võetakse tasu tehingu kaupa, mitte kasutuskestuse põhjal.

Kui tootja võimaldab mõlemat liiki juurdepääsu, valivad sõltumatud ettevõtjad kas ajapõhise või tehingupõhise süsteemi.

Artikkel 68

Tõend remondi- ja hooldusteavet käsitlevate kohustuste täitmise kohta

1. Tootja, kes on taotlenud ELi või riiklikku tüübikinnitust, esitab tüübikinnitusasutusele tõendi artiklitele 65–70 vastavuse kohta kuue kuu jooksul alates asjaomase tüübikinnituse kuupäevast.
2. Kui lõikes 1 osutatud aja jooksul nõuete täitmise kohta tõendeid ei esitata, võtab tüübikinnitusasutus kooskõlas artikliga 69 asjakohased meetmed.

Artikkel 69

Sõidukite OBD-seadmete andmete ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavusega seotud kohustuste täitmine

1. Tüübikinnitusasutus võib igal ajal omal algatusel, kaebuse alusel või tehnilise teenistuse hinnangust lähtudes kontrollida, kas tootja järgib artikleid 65–70 ning sõiduki pardadiagnostikaseadme andmetele ja sõiduki remondi- ja hooldusandmetele juurdepääsu tõendi tingimusi, mis on sätestatud XVIII lisa liites 1.
2. Kui tüübikinnitusasutus leiab, et tootja on rikkunud sõidukite pardadiagnostikaseadmete andmete ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavusega seotud kohustusi, võib vastava tüübikinnituse andnud ametiasutus võtta olukorra parandamiseks vajalikke meetmeid.
Nendeks meetmeteks võivad muu hulgas olla tüübikinnituse tühistamine või peatamine, rahaträhv ja muud artikli 89 kohaselt võetavad meetmed.
3. Kui sõltumatu ettevõtja või sõltumatuid ettevõtjaid esindav kutseorganisatsioon esitab tüübikinnitusasutusele kaebuse tootja suutmatuse kohta järgida artikleid 65–70, teeb tüübikinnitusasutus auditi, et kontrollida tootjapoolset nõuete täitmist.
4. Kontrolli käigus võib tüübikinnitusasutus nõuda, et tehniline teenistus või muu sõltumatu ekspert hindaks kõnealuste kohustuste täitmist seoses juurdepääsuga sõiduki pardadiagnostikaseadme andmetele ja sõiduki remondi- ja hooldusandmetele.

Artikkel 70

Sõidukite andmetele juurdepääsu foorum

1. Sõidukite andmetele juurdepääsu foorum, mis asutati määruse (EÜ) nr 692/2008 artikli 13 lõike 9 kohaselt, tegutseb kooskõlas XVIII lisa sätetega.
2. Lõikes 1 osutatud foorum annab komisjonile nõu seoses sõidukite pardadiagnostika ning remondi- ja hooldusteabe kuritarvitamist takistavate meetmetega.

XV PEATÜKK

TEHNILISTE TEENISTUSTE HINDAMINE, MÄÄRAMINE, TEAVITAMINE JA JÄRELEVALVE

Artikkel 71

Tehniliste teenistuste eest vastutav tüübikinnitusasutus

1. Liikmesriigi poolt kooskõlas artikli 7 lõikega 3 määratud tüübikinnitusasutus (edaspidi „tüübikinnitusasutus”) vastutab tehniliste teenistuste, sealhulgas vajaduse korral nende alltöövõtjate või tütarettevõtjate hindamise, määramise, teavitamise ja järelevalve eest.
2. Tüübikinnitusasutus luuakse, organiseeritakse ning seda juhitakse nii, et kindlustada selle objektiivsus ja erapooletus ja vältida huvide konflikti tehniliste teenistustega.
3. Tüübikinnitusasutuse töö korraldatakse nii, et tehnilist teenistust teavitavad töötajad, kes ei ole tehnilise teenistuse hindamist sooritanud isikud.
4. Tüübikinnitusasutus ei tohi sooritada neid tegevusi, mida sooritab tehniline teenistus, ega osutada nõustamisteenuseid ärilisel või konkureerival alusel.
5. Tüübikinnitusasutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse.

6. Tüübikinnitusasutusel on käesolevas määruses ette nähtud ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisaval arvul pädevaid töötajaid.
7. Liikmesriigid annavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele teada tehniliste teenistuste hindamise, määramise ja teavitamise ning tehniliste teenistuste järelevalve menetlustest ja neis tehtavatest muudatustest.
8. Tüübikinnitusasutusele teevad iga kahe aasta tagant vastastikuse hindamise kaks teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutust.

Liikmesriigid koostavad vastastikuse hindamise aastakava, tagades hindavate ja hinnatavate tüübikinnitusasutuste asjakohase rotatsiooni ning esitavad selle komisjonile.

Vastastikune hindamine sisaldab kontrollkäiku läbivaatuse all oleva ametiasutuse vastutusalasse kuuluvasse tehnilisse teenistusse. Komisjon võib nimetatud hindamisest osa võtta ja otsustada osalemise üle riskianalüüsi põhjal.
9. Vastastikuse hindamise tulemused teatatakse kõigile liikmesriikidele ja komisjonile ning tulemuste kokkuvõtte tehakse üldsusele kättesaadavaks. Seda arutatakse artiklis 10 sätestatud foorumil, tuginedes komisjoni antud hinnangule tulemuste kohta, ning esitatakse soovitusel.
10. Liikmesriik jagab komisjonile ja teistele liikmesriikidele teavet selle kohta, kuidas ta on vastastikuse hindamise aruande soovitusi järginud.

Artikkel 72

Tehniliste teenistuste määramine

1. Tüübikinnitusasutused määravad tehnilised teenistused pädevusvaldkonnast sõltuvalt ühte või mitmesse järgmisest neljast tegevuskategooriast:
 - (a) A-kategooria: käesolevas määruses ja IV lisas loetletud õigusaktides osutatud katsed, mida nimetatud tehnilised teenistused teevad enda tegevusüksustes;
 - (b) B-kategooria: käesolevas määruses ja IV lisas loetletud õigusaktides osutatud katsete juhendamine, kui neid katseid tehakse tootja või kolmanda poole tegevusüksustes;
 - (c) C-kategooria: tootja toodangu vastavuse kontrollimise menetluste regulaarne hindamine ja järelevalve;
 - (d) D-kategooria: katsete või kontrollide juhendamine või tegemine toodangu vastavuse järelevalve raames.
2. Liikmesriik võib määrata tüübikinnitusasutuse tehniliseks teenistuseks ühe või mitme lõikes 1 osutatud tegevuskategooria osas. Kui tüübikinnitusasutus on määratud tehniliseks teenistuseks ja on liikmesriigi poolt rahastatud või sõltub selle liikmesriigi finants- ja haldusjuhtimisest, kehtivad artiklid 72–85 ning V lisa liited 1 ja 2.
3. Tehniline teenistus asutatakse liikmesriigi õiguse alusel ning ta on juriidiline isik, välja arvatud tootja ettevõttesisene akrediteeritud tehniline teenistus, nagu osutatud artiklis 76.
4. Tehniline teenistus sõlmib oma tegevuse kohta vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul, kui vastutuse võtab siseriikliku õiguse alusel enda kanda liikmesriik või kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest otseselt vastutav.

5. Muid kui artikli 76 kohaselt määratud kolmanda riigi tehnilisi teenistusi võib artikli 78 tähenduses teavitada ainult siis, kui liidu ja kõnealuse kolmanda riigi vahelises kahepoolses lepingus on sätestatud nende tehniliste teenistuste määramise võimalus. See ei takista liikmesriigi õiguse alusel vastavalt lõikele 3 asutatud tehnilisel teenistusel asutada tütarettevõtjaid kolmandates riikides, tingimusel et määratud tehniline teenistus haldab ja kontrollib tütarettevõtjaid otse.

Artikkel 73

Tehniliste teenistuste sõltumatus

1. Tehniline teenistus, kaasa arvatud selle töötajad, on sõltumatu ja viib ellu talle määratud tegevusi suurima erialase usaldusväarsuse ja nõutava tehnilise pädevusega oma konkreetsetes valdkonnas ning ta ei tohi alluda mis tahes surveavaldustele ja ahvatlustele, eelkõige rahalistele surveavaldustele ja ahvatlustele, mis võivad tema otsuseid või hindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti juhul, kui tegemist on selliste isikute või isikute rühmadega, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.
2. Tehniline teenistus on kolmandast isikust organisatsioon või asutus, mis ei osale tema poolt hinnatava, katsetatava või kontrollitava sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku kavandamise, valmistamise, tarnimise või hooldamise protsessis.
Organisatsiooni või asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud tema poolt hinnatavate, katsetatavate või kontrollitavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike kavandamise, tootmise, tarnimise või hooldamisega, võib pidada esimese lõigu nõudeid täitvaks tingimusel, et asjaomase liikmesriigi määravale tüübikinnitusasutusele on tõestatud tema sõltumatus ning huvide konflikti puudumine.
3. Tehniline teenistus, selle juhtkond ja töötajad, kes vastutavad selliste tegevuste eest, mis neile on määratud kooskõlas artikli 72 lõikega 1, ei tohi olla nende poolt hinnatavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike kavandajad, tootjad, tarnijad või hooldajad ega esindada nimetatud tegevustega tegelevaid pooli. See ei välista tehnilise teenistuse tegevuseks vajalike sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike kasutamist ega nende kasutamist isiklikuks otstarbeks.
4. Tehniline teenistus tagab, et tema tütarettevõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta talle määratud tegevuskategooriate konfidentsiaalsust, objektiivsust ega erapooletust.
5. Tehnilise teenistuse töötajad hoiavad ametisaladust teabe osas, mis on omandatud käesoleva määruse kohaselt täidetavate ülesannete käigus, välja arvatud seoses tüübikinnitusasutusega või kui seda nõuab liidu või liikmesriigi õigus.

Artikkel 74

Tehniliste teenistuste pädevus

1. Tehniline teenistus peab olema suuteline ellu viima kõiki tegevusi, mille jaoks ta taotleb määramist artikli 72 lõike 1 alusel. Ta tõendab tüübikinnitusasutusele, et omab kõike alljärgnevat:
 - (a) personal, kellel on asjakohased oskused, tehnilised eriteadmised, kutsealane ettevalmistus ning piisav ja asjakohane kogemus nende tegevuste sooritamiseks, mille jaoks ta määramist taotleb;

- (b) menetluste kirjeldused nende tegevuste jaoks, mille määramist taotletakse, kusjuures neis menetlustes võetakse nõuetekohaselt arvesse asjaomase sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmetiku tehnoloogia keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega. Tehniline teenistus tõendab nende menetluste läbipaistvust ja korratavust;
 - (c) tal on vajalikud vahendid nende tegevuskategooriatega seotud ülesannete täitmiseks, mille puhul määramist taotletakse, ning tal on juurdepääs kogu vajalikule varustusele või kõigile vajalikele vahenditele.
2. Tehniline teenistus tõendab ühtlasi, et tal on asjakohased oskused, tehnilised eriteadmised ja tõendatud kogemused katsete ja kontrollide tegemiseks, et hinnata sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmetike vastavust käesolevale määrusele, IV lisas loetletud õigusaktidele ning V lisa liite 1 loetletud standarditele.

Artikkel 75

Tehniliste teenistuste tütarettvõtjad ja alltöövõtjad

1. Tehnilised teenistused võivad määrava tüübikinnitusasutuse nõusolekul sooritada mõnd neile artikli 72 lõike 1 kohaselt määratud tegevust alltöövõtu korras või lasta neid teha tütarettvõtjal.
2. Kui tehniline teenistus kasutab talle määratud tegevuskategooriate konkreetsete ülesannete täitmiseks alltöövõtjaid või tütarettvõtjat, siis tagab ta, et alltöövõtja või tütarettvõtja vastab artiklites 73 ja 74 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest tüübikinnitusasutusele.
3. Tehnilised teenistused vastutavad täielikult oma alltöövõtjate ja tütarettvõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.
4. Tehnilised teenistused hoiavad tüübikinnitusasutusele kättesaadavana asjakohaseid dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettvõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende täidetud ülesandeid.

Artikkel 76

Tootja ettevõttesisesed tehnilised teenistused

1. Tootjapoolset ettevõttesisest tehnilist teenistust võib määrata artikli 72 lõike 1 punktis a osutatud A-kategooriaga seotud tegevuseks üksnes seoses XV lisas loetletud õigusaktidega. Ettevõttesisene tehniline teenistus moodustab eraldioleva ja eristatava osa tootja ettevõtte ega osale selliste sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmetike kavandamises, tootmises, tarnimises või hoolduses, mida ta hindab.
2. Ettevõttesisene tehniline teenistus peab vastama järgmistele nõuetele:
 - (a) selle on akrediteerinud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus kooskõlas käesoleva määruse V lisa liidetega 1 ja 2;
 - (b) ettevõttesisene tehniline teenistus ja selle töötajad on organisatsiooniliselt identifitseeritavad ning neil on tootja ettevõttes, mille osaks nad on, aruandlusmeetodid, mis tagavad nende erapooletuse ja tõendavad seda asjaomasele riiklikule akrediteerimisasutusele;

- (c) ettevõttesisene tehniline teenistus ega selle töötajad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võiks ohustada nende sõltumatust või ausust seoses tegevustega, mille sooritamiseks nad on määratud;
 - (d) ta osutab oma teenuseid ainult selle tootja ettevõttele, mille osaks ta on.
- 3. Ettevõttesisest akrediteeritud tehnilisest teenistusest ei ole vaja komisjoni teavitada artikli 78 tähenduses, kuid tüübikinnitusasutuse nõudmisel annab tootja, mille osaks ta on, või riiklik akrediteerimisasutus teavet tema akrediteerimise kohta.
 - 4. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 88, et muuta XV lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut ja õiguslikke muudatusi ning ajakohastades selleks õigusaktide ja neis sisalduvate piirangute loetelu.

Artikkel 77

Tehniliste teenistuste hindamine ja määramine

- 1. Enne tehnilise teenistuse määramist hindab tüübikinnitusasutus tehnilist teenistust hindamise kontrollküsimustiku alusel, mis sisaldab vähemalt V lisa 2. liites loetletud nõudeid. Hindamine hõlmab kohapealset hindamist taotluse esitanud tehnilise teenistuse ja vajaduse korral liidus või liidust väljaspool paiknevate alltöövõtjate või tütarettevõtjate ruumides.

Vähemalt kahe teise liikmesriigi tüübikinnitusasutuse esindajad moodustavad koos komisjoni esindajaga ühise hindamisrühma ning osalevad koostöös taotluse esitanud tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi tüübikinnitusasutusega taotluse esitanud tehnilise teenistuse hindamisel, kaasa arvatud kohapealne hindamine. Taotluse esitanud tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi määrav tüübikinnitusasutus võimaldab kõnealustele esindajatele õigeaegse juurdepääsu dokumentidele, mis on vajalikud taotluse esitanud tehnilise teenistuse hindamiseks.
 - 2. Ühine hindamisrühm teeb hindamismenetluse käigus järeldused taotluse esitanud tehnilise teenistuse mittevastavuse kohta käesoleva määruse artiklites 72–76, 84 ja 85 ning V lisa 2. liites esitatud nõuetele. Neid järeldusi arutatakse määrava tüübikinnitusasutuse ja ühise hindamisrühma vahel, et jõuda taotluse hindamise osas ühisele seisukohale.
 - 3. Ühine hindamisrühm koostab 45 päeva jooksul pärast kohapealset hindamist aruande, mis näitab, mil määral taotluse esitaja vastab käesoleva määruse artiklites 72–76, 84 ja 85 ning V lisa 2. liites esitatud nõuetele.
 - 4. Aruanne peab sisaldama kokkuvõtet leitud mittevastavustest. Ühise hindamisrühma liikmete vahelised eriarvamused märgitakse hindamisaruandesse koos soovitusena, kas taotluse esitajat võib määrata tehniliseks teenistuseks.
 - 5. Liikmesriigid teatavad komisjonile tüübikinnitusasutuse esindajate nimed, keda iga ühiskontrolli puhul kutsutakse.
 - 6. Tehnilise teenistuse pädevust hinnatakse vastavalt V lisa 2. liite sätetele.
 - 7. Tüübikinnitusasutus teatab hindamisaruandest komisjonile ja teiste liikmesriikide määravatele asutustele, lisades dokumentaalsed tõendid, mis kinnitavad, et tehniline teenistus on pädev ja et on kehtestatud tehnilise teenistuse korrapäraselt järelevalvet tagav kord, millega tagatakse ka edaspidi vastavus käesoleva määruse nõuetele.
- Samuti esitab teavitav tüübikinnitusasutus tõendid asjatundlike töötajate olemasolu kohta, kes jälgivad tehnilist teenistust kooskõlas artikli 71 lõikega 6.

8. Teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutused ja komisjon võivad hindamisaruande ja dokumentaalsed tõendid läbi vaadata, esitada küsimusi või osutada probleemidele ja taotleda täiendavaid dokumente ühe kuu jooksul pärast hindamisaruande ja dokumentaalsete tõendite esitamist.
9. Taotluse esitanud tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi tüübikinnitusasutus vastab täiendavaid dokumentaalseid tõendeid puudutavatele küsimustele, märkustele ja taotlustele nelja nädala jooksul alates nende saamisest.
10. Teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutused või komisjon võivad esitada üksikult või ühiselt taotluse esitanud tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi tüübikinnitusasutusele soovitusi nelja nädala jooksul alates lõikes 9 osutatud vastuse saamisest. Tüübikinnitusasutus võtab soovitusi arvesse tehnilise teenistuse määramist käsitleva otsuse vastuvõtmise käigus. Kui see tüübikinnitusasutus otsustab jätta teiste liikmesriikide või komisjoni esitatud soovitused arvesse võtmata, esitab ta sellekohased põhjendused kahe nädala jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.
11. Tehniliste teenistuste määramise kehtivusaeg on kuni viis aastat.
12. Tüübikinnitusasutus, kes soovib enda määramist tehniliseks teenistuseks vastavalt artikli 72 lõikele 2, tõendab oma vastavust käesoleva määruse nõuetele dokumentaalselt hindamise kaudu, mille teevad sõltumatud audiitorid. Need audiitorid ei pruugi kuuluda samasse tüübikinnitusasutusse ja nad peavad vastama V lisa 2. liites kehtestatud nõuetele.

Artikkel 78

Komisjonile tehnilistest teenistustest teatamine

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga määratud tehnilise teenistuse nimetuse, aadressi, sealhulgas elektronposti aadressi, vastutavate isikute nimed ja tegevuste kategooria. Teates peab olema selgelt sätestatud, mida määramine hõlmab, sh vastavushindamise tegevused ja menetlused ning IV lisas loetletud toodete ja subjektide tüüp, millega seoses tehniline teenistus on määratud, samuti nimetatud üksikasjade hilisemad muudatused.

Teade tuleb esitada enne, kui määratud tehnilised teenistused on asunud ellu viima artikli 72 lõikes 1 osutatud tegevusi.
2. 28 päeva jooksul pärast teavitamist võivad liikmesriigid või komisjon esitada kirjalikke vastuväiteid, tuues välja põhjendid kas seoses tehnilise teenistusega või selle järelevalvega tüübikinnitusasutuse poolt. Kui mõni liikmesriik või komisjon esitab vastuväiteid, peatatakse teate mõju. Sellisel juhul konsulteerib komisjon asjaosalistega ja langetab rakendusakti abil otsuse, kas teate mõju peatamine tühistada või mitte. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Kui vastuväiteid ei esitata või kui komisjon leiab, et teade on osaliselt või täielikult aktsepteeritav, avaldab ta teate kooskõlas lõikega 5.
3. Sama tehnilise teenistuse võivad määrata mitu tüübikinnitusasutust ning nende tüübikinnitusasutuste liikmesriigid võivad sellest komisjonile teatada olenemata nende tegevuste kategooriast või kategooriatest, mida tehniline teenistus hakkab artikli 72 lõike 1 kohaselt ellu viima.
4. Kui IV lisas loetletud õigusaktis on nõutud, et tüübikinnitusasutus määraks konkreetse organisatsiooni või pädeva asutuse artikli 72 lõikes 1 osutatud

tegevuskategooriates puuduva tegevuse sooritamiseks, esitab liikmesriik lõikes 1 osutatud teate.

5. Komisjon avaldab talle käesoleva artikli kohaselt teatatud tehniliste teenistuste ning konkreetsete organisatsioonide ja pädevate asutuste ajakohastatud nimekirja ja andmed oma veebisaidil.

Artikkel 79

Tehniliste teenistuste määramiste muutmine ja pikendamine

1. Kui tüübikinnitusasutus on veendunud või talle on teatatud, et tehniline teenistus ei vasta enam käesolevas määruuses sätestatud nõuetele, siis piirab see ametiasutus määramist või peatab või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse raskusastmest.

Tüübikinnitusasutus teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele viivitamata kõigist teadete peatamistest, piiramistest ja tühistamistest.

Komisjon ajakohastab vastavalt sellele artikli 78 lõikes 4 osutatud avaldatud teavet.

2. Kui määramine tühistatakse, seda piiratakse või see peatatakse või kui tehniline teenistus on lõpetanud oma tegevuse, siis annab määrav tüübikinnitusasutus kõnealuse tehnilise teenistuse dokumendid üle teisele tehnilisele teenistusele edasiseks töötlemiseks või hoiab neid kättesaadavana tüübikinnitusasutustele või turujärelevalveasutustele.
3. Tüübikinnitusasutus teatab teistele tüübikinnitusasutustele ja komisjonile, kui tehnilise teenistuse mittevastavusel on mõju tüübikinnitustunnistustele, mis on väljastatud ülevaatus- ja katsearuannete alusel, mille on väljastanud asjaomane tehniline teenistus.

Kahe kuu jooksul pärast teate muudatustest teatamist esitab tüübikinnitusasutus komisjonile ja teistele tüübikinnitusasutustele aruande mittevastavuse kohta tehtud järeldustest. Kui see on vajalik turul olevate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmetike turvalisuse tagamiseks, annab määrav tüübikinnitusasutus asjaomastele tüübikinnitusasutustele korralduse peatada või tühistada mõistliku aja jooksul kõik alusetult väljastatud tunnistused.

4. Muud tunnistused, mis on väljastatud ülevaatus- ja katsearuannete alusel, mille on väljastanud tehniline teenistus, kelle suhtes on teavitus peatatud, piiratud või tühistatud, jäävad kehtima järgmistel tingimustel:
 - a) teate peatamise korral: tingimusel, et kolme kuu jooksul pärast peatamist kinnitab tüübikinnitustunnistuse väljastanud tüübikinnitusasutus kirjalikult teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile, et täidab peatamise ajal asjaomase tehnilise teenistuse ülesandeid;
 - b) teate piiramise või tühistamise korral: kolmeks kuuks pärast piiramist või tühistamist. Tunnistused väljastanud tüübikinnitusasutus võib pikendada tunnistuste kehtivust kolme kuu kaupa, kusjuures kokku ei tohi pikendamise kestus ületada 12 kuud, tingimusel et ta võtab sel ajavahemikul enda kanda selle tehnilise teenistuse ülesanded, kelle teade on peatatud või tühistatud.

Tüübikinnitusasutus, kes täidab tehnilise teenistuse ülesandeid, teatab sellest viivitamata teistele tüübikinnitusasutustele, teistele tehnilistele teenistustele ja komisjonile.

5. Tehnilise teenistuse määramisala võib laiendada artiklis 77 sätestatud menetluse kohaselt ning artiklis 78 osutatud teate alusel.
6. Tehnilise teenistuse määramist saab uuendada üksnes pärast seda, kui tüübikinnitusasutus on kontrollinud, kas tehniline teenistus vastab jätkuvalt käesoleva määruse nõuetele. Hindamine tehakse artiklis 77 sätestatud korras.

Artikkel 80

Tehniliste teenistuste järelevalve

1. Tüübikinnitusasutus teeb tehniliste teenistuste üle pidevat järelevalvet, et tagada käesoleva määruse artiklites 72–76, 84 ja 85 ning V lisa 2. liites esitatud nõuete täitmine.

Tehniline teenistus esitab nõudmise korral kogu asjakohase teabe ja dokumentatsiooni, mida on vaja, et see tüübikinnitusasutus saaks kontrollida nimetatud nõuete täitmist.

Tehnilised teenistused teatavad viivitamata tüübikinnitusasutusele kõigist muudatustest, eelkõige seoses personali, ruumide, tüürettevõtjate ja alltöövõtjatega, mis võivad mõjutada käesoleva määruse artiklites 72–76, 84 ja 85 ning V lisa 2. liites sätestatud nõuete täitmist või suutlikkust sooritada vastavushindamistoiminguid seoses sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestikega, mille hindamiseks nad on määratud.

2. Tehnilised teenistused vastavad viivitamata tüübikinnitusasutuse või komisjoni nõudmistele seoses nende poolt tehtud vastavushindamistega.
3. Selle liikmesriigi tüübikinnitusasutus, kus tehniline teenistus asub, tagab, et asjaomane tehniline teenistus täidab lõikes 2 osutatud kohustuse, välja arvatud juhul, kui on õiguspärane põhjus seda mitte teha.

Kui selle liikmesriigi tüübikinnitusasutus, kus tehniline teenistus asub, esitab õiguspärase põhjuse, teatab ta sellest komisjonile.

Komisjon konsulteerib viivitamata liikmesriikidega. Saadud hinnangu põhjal teeb komisjon rakendusakti teel otsuse, kas pidada õiguspärast põhjust õigustatuks või mitte. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Tehniline teenistus või tüübikinnitusasutus võib nõuda, et teise liikmesriigi ametiasutustele või komisjonile edastatud teavet käsitataks konfidentsiaalsena.

3. Tüübikinnitusasutus hindab vähemalt iga 30 kuu möödudes, kas iga tema vastutuse alla kuuluv tehniline teenistus vastab jätkuvalt artiklites 72–76, 84 ja 85 ning V lisa 2. liites esitatud nõuetele. See hindamine sisaldab kontrollkäiku igasse tema vastutusalasse kuuluvasse tehnilisse teenistusse.

Kahe kuu jooksul pärast tehnilise teenistuse kohta lõpliku hinnangu andmist esitavad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele aruande kõnealuste järelevalvetegevuste kohta. Aruanded sisaldavad hindamise kokkuvõtet, mis tehakse üldsusele kättesaadavaks.

4. Viis aastat pärast tehnilise teenistuse teavitamist ning seejärel iga viie aasta tagant teeb selle liikmesriigi tüübikinnitusasutus, kus tehniline teenistus asub, hindamise, et määrata kindlaks, kas tehniline teenistus vastab endiselt käesoleva määruse artiklites

72–76, 84 ja 85 ning V lisa 2. liites esitatud nõuetele, ning määrab artikli 77 lõigetes 1–4 kirjeldatud menetluse kohaselt ühise hindamisrühma.

Artikkel 81

Tehnilise teenistuse pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib kõiki juhtumeid, mille puhul tema tähelepanu juhitakse kahtlusele tehnilise teenistuse pädevuse kohta või selle kohta, kas tehniline teenistus täidab jätkuvalt käesoleva määruse kohaselt tema suhtes kehtivaid nõudeid ja kohustusi. Ta võib selliseid uurimisi ka omal algatusel alustada.

Komisjon uurib tehnilise teenistuse vastutust, kui on tõestatud või kui on alust arvata, et tüübikinnitus on antud valeandmete põhjal või et katsetulemusi on võltsitud või et avaldamata on jäetud sellised andmed või tehniline kirjeldus, mis võinuks kaasa tuua tüübikinnituse andmisest keeldumise.

2. Osana lõikes 1 osutatud uurimisest konsulteerib komisjon tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi tüübikinnitusasutusega. Selle liikmesriigi tüübikinnitusasutus esitab komisjonile selle nõudmisel kogu asjakohase teabe asjaomase tehnilise teenistuse tegevuse ning tema sõltumatuse ja pädevusega seotud nõuete täitmise kohta.
3. Komisjon tagab, et uurimise käigus omandatud tundlikku teavet käsitletakse konfidentsiaalsena.
4. Kui komisjon teeb kindlaks, et tehniline teenistus ei vasta või enam ei vasta tema määramise nõuetele või on vastutav lõikes 1 osutatud rikkumiste eest, teatab ta sellest tüübikinnitusasutuse liikmesriigile.

Komisjon nõuab liikmesriigilt piiravate meetmete võtmist, kaasa arvatud vajaduse korral määramise peatamist, piiramist või tühistamist.

Kui liikmesriik jätab vajalikud piiravad meetmed võtmata, võib komisjon rakendusaktide abil asjaomase tehnilise teenistuse määramise peatada, seda piirata või selle tühistada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon teatab asjaomasele liikmesriigile oma otsusest ning ajakohastab vastavalt artikli 78 lõikes 4 osutatud avaldatud teavet.

Artikkel 82

Tehniliste teenistuste hindamist, määramist ja järelevalvet käsitleva teabe vahetamine

1. Tüübikinnitusasutused nõustavad üksteist ja komisjoni käesolevas määruses sätestatud nõuete rakendamise seisukohast asjakohastes üldistes küsimustes seoses tehniliste teenistuste hindamise, määramise ja järelevalvega.
2. Tüübikinnitusasutused esitavad üksteisele ja komisjonile mitte hiljem kui kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist artikli 77 lõike 1 kohaselt kasutatud hindamise kontrollküsimustiku näidise ja hiljem selle võimalikud kohandused, kuni komisjon on võtnud vastu ühtlustatud hindamise kontrollküsimustiku. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte hindamise kontrollküsimustiku vormi kehtestamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Kui artikli 77 lõikes 3 osutatud hindamisaruannete andmed viitavad tüübikinnitusasutuste üldiste tegevuspõhimõtete lahknevusele, võivad liikmesriigid või komisjon nõuda teabe vahetamist.

4. Teabevahetust koordineerib artiklis 10 osutatud foorum.

Artikkel 83

Koostöö riiklike akrediteerimisasutustega

1. Kui tehnilise teenistuse määramise aluseks on akrediteerimine määruse (EÜ) nr 765/2008 tähenduses, tagavad liikmesriigid, et riiklik akrediteerimisasutus, mis on akrediteerinud konkreetse tehnilise teenistuse, saaks tüübikinnitusasutuselt järjepidevalt teavet ja aruandeid vahejuhtumite kohta ja muud tehnilise teenistuse poolt kontrollitavate valdkondadega seotud teavet, juhul kui see teave on asjakohane tehnilise teenistuse töö tulemuste hindamise seisukohalt.
2. Liikmesriigid tagavad, et riiklik akrediteerimisasutus, kes vastutab konkreetse tehnilise teenistuse akrediteerimise eest, saaks tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi tüübikinnitusasutuselt järjepidevalt teavet akrediteerimise seisukohast oluliste järelduste kohta. Riiklik akrediteerimisasutus teatab järeldustest tehnilise teenistuse asukohaliikmesriigi tüübikinnitusasutusele.

Artikkel 84

Tehnilise teenistuse tegevusalased kohustused

1. Tehnilised teenistused sooritavad kõiki tegevusi, mille jaoks nad on määratud artikli 72 lõike 1 alusel.
2. Tehnilised teenistused järgivad alati kõiki alljärgnevaid nõudeid:
 - (a) nad võimaldavad oma tüübikinnitusasutusel tehnilise teenistuse tegevust vastavushindamise ajal jälgida;
 - (b) nad annavad tüübikinnitusasutusele nõudmisel teavet tegevuskategooriate kohta, mille jaoks nad on määratud.
3. Kui tehniline teenistus leiab, et tootja ei järgi käesoleva määruse nõudeid, teatab ta sellest tüübikinnitusasutusele, et viimane võiks nõuda tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist. Tüübikinnitusasutus jätab tüübikinnitustunnistuse väljastamata, kui nimetatud asjakohaseid parandusmeetmeid ei ole võetud.

Artikkel 85

Tehnilise teenistuse teavitamiskohustus

1. Tehnilised teenistused teatavad oma tüübikinnitusasutusele järgmist:
 - (a) iga mittevastavus, mis võib põhjustada tüübikinnitustunnistuse andmata jätmise, selle piiramise, peatamise või tühistamise;
 - (b) määramise ulatust ja tingimusi mõjutavad asjaolud;
 - (c) turujärelevalveasutustelt saadud teabenõuded nende tegevuse kohta.
2. Oma tüübikinnitusasutuse nõudmise korral annavad tehnilised teenistused teavet tegevuste kohta nende määramisalas ja muude tehtud toimingute, sealhulgas piiriülese tegevuse ja alltöövõtu kohta.

Artikkel 86

Riiklikud tasud tüübikinnitusasutuste tegevusega seotud kulude eest

1. Liikmesriik võtab tasu tema territooriumil asutatud ja taotluse esitanud tehnilistelt teenistustelt, et katta täielikult või osaliselt kulud, mis on seotud tehniliste teenistuste eest vastutavate riiklike ametiasutuste käesoleva määruse kohase tegevusega.
2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud tasude suurus ja struktuur, võttes arvesse turvalisuse, inimeste tervise, keskkonna kaitse, innovatsiooni toetamise ja kulutõhususe eesmärgi. Sobivat tasude suurust määrares tuleb erilist tähelepanu pöörata nendele tehnilistele teenistustele, kes on esitanud riikliku akrediteerimisasutuse poolt väljastatud kehtiva sertifikaadi, nagu on osutatud artiklis 83, ja nende tehniliste teenistuste huvidele, kes on komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ kohaselt määratletud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatena²⁹. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

XVI PEATÜKK

RAKENDAMIS- JA DELEGEERITUD VOLITUSED

Artikkel 87

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab mootorsõidukite tehniline komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 88

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 2, artikli 10 lõikes 3, artikli 22 lõikes 3, artikli 24 lõikes 3, artikli 25 lõike 5, artikli 26 lõike 2, artikli 28 lõikes 5, artikli 29 lõikes 6, artikli 34 lõikes 2, artikli 55 lõigetes 2 ja 3, artikli 56 lõikes 2, artikli 60 lõikes 3, artikli 65 lõikes 10, artikli 76 lõikes 4 ja artikli 90 lõikes 2 osutatud volitus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumisest.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 2, artikli 10 lõikes 3, artikli 22 lõikes 3, artikli 24 lõikes 3, artikli 25 lõike 5, artikli 26 lõikes 2, artikli 28 lõikes 5, artikli 29 lõikes 6, artikli 34 lõikes 2, artikli 55 lõigetes 2 ja 3, artikli 56 lõikes 2, artikli 60 lõikes 3, artikli 65 lõikes 10, artikli 76 lõikes 4 ja artikli 90 lõikes 2 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

²⁹

Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 2, artikli 10 lõike 3, artikli 22 lõike 3, artikli 24 lõike 3, artikli 25 lõike 5, artikli 26 lõike 2, artikli 28 lõike 5, artikli 29 lõike 6, artikli 34 lõike 2, artikli 55 lõigete 2 ja 3, artikli 56 lõike 2, artikli 60 lõike 3, artikli 65 lõike 10, artikli 76 lõike 4 ja artikli 90 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist esitanud Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

XVII PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 89 *Karistused*

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mis määratakse, kui ettevõtjad ja tehnilised teenistused ei täida käesoleva määruse artiklites, eelkõige artiklites 11–19, 72–76, 84 ja 85 sätestatud kohustusi, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende karistuste kohaldamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Karistatavad on vähemalt järgmised ettevõtjate ja tehniliste teenistuste toime pandud rikkumised:
 - (a) valeandmete esitamine tüübikinnituse andmise menetluse või tühistamiseni viiva menetluse ajal;
 - (b) katsetulemuste võltsimine tüübikinnituse saamiseks;
 - (c) selliste andmete või tehniliste kirjelduste esitamisest hoidumine, mis võiks tuua kaasa sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmetike tagasivõtmise või tüübikinnitustunnistuse andmata jätmise või tühistamise;
3. Lisaks lõikes 2 sätestatud rikkumistele kuuluvad karistatavate rikkumiste hulka ettevõtjate poolt ka järgmised rikkumised:
 - (a) teabele juurdepääsu andmisest keeldumine;
 - (b) tüübikinnitust nõudvate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmetike turul kättesaadavaks tegemine ilma sellise tüübikinnituse või sel eesmärgil dokumentide või märgistuse võltsimine.
4. Liikmesriigid teevad lõigete 1–3 rakendussätted komisjonile teatavaks hiljemalt pp/kk/aaaa [PO: please insert the date 12 months after entry into force of this Regulation.] ja teatavad komisjonile viivitamata kõikidest hilisematest neid sätteid mõjutavatest muudatustest.
5. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal aruande kehtestatud karistuste kohta.

Artikkel 90
Haldustrahvid

1. Kui artikli 9 lõigetes 1 ja 4 või artikli 54 lõikes 1 osutatud komisjonipoolne vastavuskontroll toob ilmsiks sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku mittevastavuse käesoleva määruse nõuetele, võib komisjon määrata asjaomasele ettevõtjale käesoleva määruse rikkumise eest haldustrahve. Kehtestatud haldustrahvid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Eelkõige peavad trahvid olema proportsionaalsed liidu turul registreeritud mittevastavate sõidukite arvuga või liidu turul kättesaadavaks tehtud mittevastavate sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike arvuga.

Komisjoni kehtestatud haldustrahvid ei lisandu artikli 89 kohaselt liikmesriikide poolt sama rikkumise eest määratud karistustele ega ületa 30 000 eurot nõuetele mittevastava sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku kohta.
2. Komisjon võib kooskõlas artikliga 88 võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada lõikes 1 osutatud haldustrahvide arvutamise ja kogumise meetodid.
3. Haldustrahvide summad kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves tuludena.

Artikkel 91
Määruse (EÜ) nr 715/2007 muudatused

1. Määrust (EÜ) nr 715/2007 muudetakse järgmiselt.
 - (1) Määruse pealkiri asendatakse järgmisega:
„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 715/2007, 20. juuni 2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega.”
 - (2) Artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. Peale selle kehtestatakse käesoleva määrusega eeskirjad kasutusel olevate sõidukite vastavuse kontrollimise, saastetõrjeseadmete kulumiskindluse, sõidukite pardadiagnostikasüsteemide ja kütusekulu mõõtmise kohta.”
 - (3) Artikli 3 punktid 14 ja 15 jäetakse välja.
 - (4) Artiklid 6–9 jäetakse välja.
 - (5) Artikli 13 lõike 2 punkt e jäetakse välja.
 - (6) Lisatakse artikkel 11a:

„Artikkel 11a

1. Tüübikinnitusasutused kontrollivad sobiva ja esindusliku valimi abil, kas:
 - a) kasutusele võetud sõidukid vastavad CO₂ heite ja kütusekulu väärtustele, mis on kirjas tüübikinnitustunnistustes ja vastavussertifikaatides;

- b) asjakohase katsemenetluse teel kindlaks määratud CO₂ heite ja kütusekulu väärtused vastavad tegelikes sõidutingimustes mõõdetud väärtustele.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks punktides a ja b osutatud kontrollimenetlused ja mis tahes meetmed, mis on vajalikud nende kontrollide tulemuste arvessevõtmiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis [...] osutatud kontrollimenetlusega.”

- 2. Viiteid määruse (EÜ) nr 715/2007 välja jäetud sätetele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse XVIII lisa punktis 1 esitatud vastavustabelile.

Artikkel 92

Määruse (EÜ) nr 595/2009 muudatused

- 1. Määrust (EÜ) nr 595/2009 muudetakse järgmiselt.
 - (1) Artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Peale selle kehtestatakse käesoleva määrusega eeskirjad kasutusel olevate sõidukite ja mootorite nõuetele vastavuse, saastekontrolliseadmete kulumiskindluse, sõidukite pardadiagnostikasüsteemide, kütusekulu ja süsinikdioksiidi (CO₂) heite mõõtmise ning sõidukite pardadiagnostika andmete kättesaadavuse kohta.
 - (2) Artikli 3 punktid 11 ja 13 jäetakse välja.
 - (3) Artikkel 6 jäetakse välja.
 - (4) Artikli 11 lõike 2 punkt e jäetakse välja.
- 2. Viiteid määruse (EÜ) nr 595/2009 välja jäetud sätetele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse XVIII lisa punktis 2 esitatud vastavustabelile.

Artikkel 93

Määruse (EÜ) nr 692/2008 muutmine

- 1. Määruse (EÜ) nr 692/2008 XIV lisa jäetakse välja.
- 2. Viiteid määruse (EÜ) nr 692/2008 välja jäetud sätetele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse XVIII lisas punktis 3 esitatud vastavustabelile.

Artikkel 94

Määruse (EL) nr 582/2011 muudatused

- 1. Määrust (EL) nr 582/2011 muudetakse järgmiselt.
 - (1) Artiklid 2a–2h jäetakse välja.
 - (2) XVII lisa jäetakse välja.
- 2. Viiteid määruse (EL) nr 582/2011 välja jäetud sätetele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse XVIII lisas punktis 4 esitatud vastavustabelile.

Artikkel 95
Direktiivi 2007/46/EÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2007/46/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 201X.

Viiteid direktiivile 2007/46/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja seda loetakse kooskõlas käesoleva määruse XVIII lisa punktis 5 esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 96
Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei muuda kehtetuks enne [*PO: please insert the date of application as mentioned in Article 98*] sõidukitele või süsteemidele, osadele või eraldi seadmetikele antud terviksõiduki tüübikinnitusi või ELi tüübikinnitusi.
2. Tüübikinnitusasutused väljastavad laiendusi ja parandusi lõikes 1 osutatud terviksõiduki tüübikinnitustele ning sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmetike tüübikinnitustele käesoleva määruse artiklite 31 ja 32 kohaselt.
3. Lõikes 1 osutatud terviksõiduki tüübikinnituste kehtivus lõpeb hiljemalt [*PO: please insert the date, which should be the date of application as mentioned in Article 98 + 5 years*] ja tüübikinnitusasutused võivad neid terviksõiduki tüübikinnitusi uuendada üksnes käesoleva määruse artikli 33 kohaselt.
4. Tehnilistele teenistustele, kes on määratud enne käesoleva määruse jõustumist, tehakse artiklis 77 osutatud hindamine.

Enne käesoleva määruse jõustumist määratud tehniliste teenistuste määramine uuendatakse kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest, kui kõnealused tehnilised teenistused vastavad käesoleva määruse asjakohastele nõuetele.

Enne käesoleva määruse jõustumist väljastatud tehniliste teenistuste määramise kehtivus lõpeb hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Artikkel 97
Aruandlus

1. Hiljemalt 31. detsembril 20xx [*PO: please insert the year, which should be the year of application as mentioned in Article 98 + 5 years*] teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määrusega kehtestatud tüübikinnitus- ja turujärelevamenetluste kohaldamisest.
2. Lõike 1 kohaselt esitatud teabe alusel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 20aa käesoleva määruse kohaldamist ja vastavuskontrolli toimimist käsitleva hindamisaruande. [*PO: please insert the year, which should be the year 20xx as mentioned in paragraph 1 + 1 year*]

Artikkel 98
Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 201X.

Riiklikud ametiasutused ei või alates [...] *[PO: please insert the date 12 months after entry into force of this Regulation.]* jätta uuele sõidukitüübile ELi tüübikinnitust või riiklikku tüübikinnitust andmata või keelata uue sõiduki registreerimist, turulelaskmist või kasutuselevõttu, kui kõnealune sõiduk vastab käesolevale määrusele ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele, kui tootja seda taotleb.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Juhtimis- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. *Üldine hinnanguline mõju kuludele*
 - 3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*
 - 3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele*
 - 3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
 - 3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline toetus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Juhtimis- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline toetus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile³⁰

Siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd – kaupade ja teenuste sisetur

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³¹**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Ettepaneku eesmärk on aidata kaasa üldeesmärgi saavutamisele, et tagada kaupade ja teenuste avatud sisetur, mis soodustaks majanduskasvu ja töökohtade loomist

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr 1: vaadata regulaarselt läbi kehtivad siseturu eeskirjad konkreetsete sektorite kaupa ja teha võimalusel ettepanekuid uuteks algatusteks

Erieesmärk nr 2: tagada ELi õiguse nõuetekohane kohaldamine

Erieesmärk nr 3: ELi ettevõtjatel peavad olema võrdsed võimalused ja järjepidev turulepääs rahvusvahelisel tasandil

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Kaupade sisetur

³⁰ ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

³¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

- Euroopa kodanikud (sõidukite kasutajad ja muud maanteede kasutajad) peaksid saama kasu meetmetest, mille eesmärk on vältida mootorsõidukite negatiivseid ohutus- ja keskkonnanäitajaid juhtumite puhul, kus on tegemist ohtlike ja mittevastavate autotööstustoodetega, mis suurendavad liiklusõnnetuste arvu ja kahjustavad õhukvaliteeti, põhjustades seega kahju inimeste tervisele.
- Ettevõtjad mootorsõidukite tarneahelas peaksid saama kasu meetmetest, mille eesmärk on kõrvaldada ebavõrdsed võimalused ja ebaaus konkurents nende poolt, kes eiravad või ei järgi mängureegleid. VKEd kannatavad autotööstussektoris kõige enam turutõrgete ja regulatiivsete puudujääkide all ja seepärast pööratakse erilist tähelepanu kavandatud meetmete võimalikule mõjule VKEdele.
- Liikmesriikide täitevasutused peaksid saama kasu meetmetest, mille eesmärk on tegeleda õiguslike puudujääkidega ja vältida täiendavat koormust täitevasutustele, et kõrvaldada nimetatud puudujäägid parandusmeetmete võtmisega mittevastavate ja ohtlike toodete suhtes vastavatel turgudel.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

- muutused tarbijate seisukohtades või kaebustes, mis on esitatud täitevasutustele seoses mootorsõidukite ja nende osadega;
- muutused ELi turul leiduvate nõuetele mittevastavate ja ohtlike autotööstustoodete arvus või osakaalus (nt võrreldes tehtud uuringutega);
- muutused ELi ametiasutuste poolt võetud kaitsemeetmetes nii ELi kui ka kolmandate riikide tootjatelt või importijatelt pärit nõuetele mittevastavate ja ohtlike toodete suhtes (s.t võttes arvesse autotööstustoodete jälgitavuse karmistatud nõudeid);
- muutused sõidukite RAPEXi teadete iseloomus ning
- muutused mootorsõidukite vabatahtlike tagasivõtmiste suundumustes (see näitaja osutab tehtud poliitikavalikute tulemuslikkusele turva- või keskkonnariski kujutavate autotööstustoodete arvu vähendamisel turul).

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Kehtiv õigusraamistik on saanud kriitikat, et ei suuda piisavalt tagada usaldusväärseid eelhindamisi ja tulemuslikke järelkontrolle. Kriitika on tugevnenud pärast seda, kui 2015. aasta septembris leiti, et Volkswagen on mitme aasta vältel manipuleerinud heitgaaside töötlemisseadmete juhtseadistega.

Vastuseks sellele kriitikale ja avastatud puudujääkidele tüübikinnitusraamistiku hindamises sisaldab käesolev ettepanek suurt hulka meetmeid, mis on seotud alljärgnevaga:

- toodete jälgitavus ning tarneahela ettevõtjate roll ja vastutus;
- mootorsõidukite tehnilist ühtlustamist käsitlevate õigusaktide jõustamisega seotud mitmesuguste riiklike ametiasutuste kohustused ja nendevaheline koostöö;

- tehniliste teenistuste sooritatud tüübikinnitus- ja vastavushindamistoimingute kvaliteet;
- turulelaskmise järgsed menetlused ja sõidukite tagasivõtmist käsitlevad sätted ning
- toodangu vastavuse tagamise kord.

1.5.2. *Euroopa Liidu meetme lisandväärtus*

Liikmesriigid vastutavad nende õigusaktide rakendamise eest oma territooriumil, kuid ühtlustatud ja koordineeritud lähenemine, mis põhineb ühiselt kehtivatel kriteeriumidel ja ühetaolisel kohaldamisel liikmesriikide poolt, on ELi tasandil võrdsete võimaluste tagamiseks esmatähtis ning see peaks toimuma tüübikinnitusnõuete ühtlustatud tõlgendamise, rakendamise ja jõustamise teel, toetuseks turujärelevalve ühtlustatud sätteid, millega antakse liikmesriikidele piisavad võimalused turustamisjärgseks kontrolliks ning tulemuslike ja ühiste parandusmeetmete võtmiseks nõuetele mittevastavate ja ohtlike toodete vastu turul.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Kehtiv mootorsõidukite tüübikinnitust käsitlev direktiiv vaadati läbi 2007. aastal. Kohaldamiskogemus on aga näidanud, et ühtlustatud kohaldamise ja jõustamise mehhanismid ei ole piisavalt kindlad. Eeskirjade tõlgendamises ja rakendamises on ilmnunud suuri lahknevusi, mis kahjustavad direktiivi põhieesmärke, s.t mootorsõidukite turvalisuse ja keskkonnamõju nõuetekohase taseme saavutamist.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

Suuremat sidusust on oodata muude tüübikinnituse valdkonna õigusaktidega (nt seoses põllumajandustraktorite ja mootorratastega), mis on läbi vaadatud 2013. aastal.

Koostoimet on oodata turujärelevalve valdkonnas, kus tuginetakse uue õigusraamistiku määruse 765/2008 ja otsuse 768/2008 põhimõtetele ja standardsätetele.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatult kestusega** ettepanek/algatus

- rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2017–2020,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid³²

☒ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- ☒ komisjoni talituste, sealhulgas tema töötajate kaudu liidu delegatsioonides;
- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☐ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on usaldatud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende poolt määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende esindajatele (täpsustada);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kui võrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud ELi lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage andmed rubriigis „Märkused”.*

Märkused

Komisjon kavatab tagada asjaomaste meetmete rakendamise tema enda talituste otsese tsentraliseeritud eelarve täitmise kaudu, eelkõige Teadusuuringute Ühiskeskuse teadusliku, tehnilise ja teadusliku abi kaudu, mida reguleeritakse halduskokkuleppega.

³² Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Käesoleva määrusega loodav mootorsõidukite tehniline komitee ja artiklis 10 osutatud foorum moodustavad platvormi mootorsõidukite tüübikinnituse ja turujärelevalve tugevdatud õigusraamistiku rakendamisega seotud probleemide regulaarseks arutamiseks.

Liikmesriigid esitavad komisjonile iga-aastaseid aruandeid kehtestatud karistuste kohta.

Viis aastat pärast jõustumist teatavad liikmesriigid komisjonile käesolevas määruses sätestatud tüübikinnitus- ja turujärelevalve menetluste kohaldamisest. Komisjon esitab nimetatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande uue määruse rakendamise kohta.

2.2. Juhtimis- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Välja selgitatud ohud

Tehniliste teenistuste määramise kehtivusaja piiramiseks kavandatud meetmed võivad põhjustada tehniliste teenistuste ajutise nappuse ning viivitusi tootjatele oma toodetele tüübikinnituste saamisel.

2.2.2. Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta

Tehniliste teenistuste koordineeritud järelevalve loomisega kaasnevad nõuetekohased üleminekusätted, mis võimaldavad direktiivi 2007/46/EÜ alusel määratud tehnilistel teenistustel oma määramist kooskõlas uue määruse sätetega uuendada kahe aasta jooksul alates määruse jõustumise kuupäevast. Komisjon koostab juhised, et tagada uue järelevalvemehhanismi proportsionaalne ja toimiv töö.

2.2.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

Järelevalvemehhanismi kulud seisnevad ELi liikmesriikide ekspertide ja komisjoni esindaja osalemises tehniliste teenistuste ühisauditites. See võimaldab tagada tehniliste teenistuste poolt sooritatavate vastavushindamistegevuste usaldusväärsuse kõrge taseme.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Lisaks kõikide regulatiivsete kontrollimehhanismide kohaldamisele töötavad komisjoni talitused välja pettustevastase võitluse strateegia, mis on kooskõlas komisjoni 24. juunil 2011 vastu võetud pettustevastase võitluse strateegiaga (CAFS), et tagada muu hulgas oma pettustevastaste sisemeetmete täielik kooskõla CAFSiga ning pettusteohu haldamise orientatsioon pettuseohu valdkondade kindlakstegemisele, eelkõige seoses käesoleva määruse rakendustegevuste finantseerimisega. Eelkõige kehtestatakse rida meetmeid, näiteks järgmised meetmed:

– käesoleva ettepaneku kohase määruse rakendusmeetmete rahastamisega seotud otsuste ja lepingutega antakse komisjonile, sealhulgas Euroopa Pettustevastasele

Ametile, ning kontrollikojaale selgesõnaliselt õigus teha auditeid ja kohapealseid kontrolle;

– toetuste andmise menetluse / hankemenetluse hindamisetapis kontrollitakse toetuse taotlejaid ja pakkujaaid avaldatud menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumide alusel, lähtudes deklaratsioonidest ja varajase hoiatamise süsteemist.

Peale selle kontrollib komisjon huvide konflikti käsitlevate sätete ranget kohaldamist käesoleva määruse rakendamisel.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Osalus			
	Peatükk 02.03 Kaupade ja teenuste siseturg	Liigendatud/ liigendamata ³³	EFTA riikidelt ³⁴	kandidaat-riikidelt ³⁵	kolmandatelt riikidelt	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
1a	02.03.01 Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja selle arendamine	Liigendatud	JAH	EI	EI	EI

³³ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud

³⁴ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁵ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani võimalikud kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Käesolevas määruse ettepaneku eelnõus kavandatud meetmed ei mõjuta ELi eelarvet rohkem kui komisjoni ametlikus finantsplaanis juba ette nähtud assigneeringud, kuna kõik nõudmised rahaliste vahendite järele tuleks rahuldada sihtotstarbeliste tulude ja ümberpaigutamise teel.

3.2.2. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1a	Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks
---	----	---

Peadirektoraat: siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat			Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aastad 2017–2020 KOKKU	Järgmised aastad ³⁶
• Tegevusassigneeringud								
Eelarverida nr: 02.03.01	Kulukohustused	(1)	9,450	9,285	9,020	6,557	34,312	6,594
	Maksed	(2)	5,600	9,835	9,170	9,707	34,312	
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ³⁷								
Eelarverida nr		(3)						
Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1 + 1a + 3	9,450	9,285	9,020	6,557	34,312	6,594
	Maksed	= 2 + 2a + 3	5,600	9,835	9,170	9,707	34,312	

³⁶ Summa ajavahemikuks pärast 31. detsembrit 2020 sõltub 2021. aastal algaval ajavahemikul kehtivast finantsraamistikust kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312.

³⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

• tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	9,450	9,285	9,020	6,557	34,312	6,594
	Maksed	(5)	5,600	9,835	9,170	9,707	34,312	
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1a assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	9,450	9,285	9,020	6,557	34,312	6,594
	Maksed	= 5 + 6	5,600	9,835	9,170	9,707	34,312	

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud”
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aastad 2017–2020 KOKKU	Järgmised aastad ³⁸
Peadirektoraat: siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat							
• Personalikulud		1,206	1,206	1,206	1,206	4,824	1,206
• Muud halduskulud		0,235	0,240	0,244	0,249	0,968	0,254
Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	1,441	1,446	1,450	1,455	5,792	1,460

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	1,441	1,446	1,450	1,455	5,792	1,460
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aastad 2017– 2020 KOKKU	Järgmised aastad
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	10,891	10,731	10,470	8,012	40,104	8,054
	Maksed	7,041	11,281	10,620	11,262	40,104	1,460

³⁸ Summa ajavahemikuks pärast 31. detsembrit 2020 sõltub 2021. aastal algaval ajavahemikul kehtivast finantsraamistikust kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 312.

3.2.3. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		Aastad 2017–2020 KOKKU	Järgmised aastad	
			VÄLJUNDID										
	Liik ³⁹	Väljundi keskmine kulu	Ž	Kulu	Ž	Kulu	Ž	Kulu	Ž	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku	Kulu
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴⁰ ...			Luu mehhanismid, mis tagavad tüübikinnituse ja turujärelevalve eeskirjade ühtlustatud rakendamise ja jõustamise kõikides liikmesriikides koos jätkusuutliku, tulemusliku ja usaldusväärse juhtimisega ELi tasandil, mis tagab tehnilise ja teadusliku sise- ning väliseksperitiisi kättesaadavuse, mis omakorda võimaldab paremat koordineerimist, koostööd ja ressursside jagamist liikmesriikide täitevasutuste vahel.										
– Väljund	Mootor-sõidukite tehnilise komitee ja jõustamisfoorumi koosolekud		20 koosolekupaeva	0,500	20 koosolekupaeva	0,510	20 koosolekupaeva	0,520	20 koosolekupaeva	0,530	2,06	20 koosolekupaeva	0,541
– Väljund	Tehniline ja teaduslik tugi (Teadus-uuringute Ühiskeskus)			7,700		7,500		7,200		4,700	27,100		4,700
– Väljund	Tehniliste teenistuste auditid ja			1,250		1,275		1,300		1,327	5,152		1,353

³⁹

Väljundid on tarnitavad kaubad ja teenused (nt: rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴⁰

Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele. „Erieesmärk/erieesmärgid ...”

	ühis- hindamised												
Erieesmärk nr 1 kokku				9,450		9,285		9,020		6,557	34,312		6,594
KULUD KOKKU				9,450		9,285		9,020		6,557	34,312		6,594

3.2.4. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aastad 2017–2020 kokku	Järgmised aastad
Mitmeaastase finants-raamistiku RUBRIIK 5						
Personalikulud (siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)	1,206	1,206	1,206	1,206	4,824	1,206
Muud halduskulud (siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)	0,235	0,240	0,244	0,249	0,968	0,254
Mitmeaastase finants-raamistiku RUBRIIGI 5 vahesumma	1,441	1,446	1,450	1,455	5,792	1,460

Mitmeaastase finants-raamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud⁴¹						
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finants-raamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävate kulude vahesumma						

KOKKU	1,441	1,446	1,450	1,455	5,792	1,460
--------------	-------	-------	-------	-------	--------------	-------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral täiendavate assigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁴¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.4.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnang täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgmised aastad ⁴²
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
02 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	9 (Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)	9 (Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)	9 (Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)	9 (Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)	9 (Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraat)
XX 01 01 02 (delegatsioonides)					
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁴³					
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)					
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
XX 01 04 aa⁴⁴	– Peakorteris				
	– Delegatsioonides				
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (täpsustage)					
KOKKU	9	9	9	9	9

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Vajalik personal leitakse siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraadi töötajate seast, kellele on juba usaldatud kehtiva tüübikinnitusraamistiku haldamine ja/või kes on peadirektoraadi sees ümber paigutatud või sinna tööle võetud (hinnanguline vajadus: 6 AD/täistööajale taandatud ja 3 AST/täistööajale taandatud).

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutine personal	käesoleva määruse nõuetekohase rakendamise ja jõustamise kontrollimine; delegeeritud või rakendusaktide ja suuniste väljatöötamine; tehniliste teenistuste ühishindamise korraldamine ja järelevalve ning määramise ja järelevalveprotsessi kontrollimine liikmesriikide poolt; koordineerimise ja turujärelevalvega seotud tegevused ELi tasandil
-------------------------------	--

⁴² Vt joonealune märkus 38.

⁴³ lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud töötajad, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

⁴⁴ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

Koosseisuvälised töötajad	
---------------------------	--

3.2.5. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☐ ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage, mis laadi ümberplaneerimine on vajalik, ning täpsustage seotud eelarveread ja neile vastavad summad.

- ☐ ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.6. Kolmandate isikute rahaline toetus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Kokku	Järgmised aastad
Täpsustage kaasrahastav asutus <i>Liikmesriigid oma riikliku tasustruktuuri kaudu, et rahastada tüübikinnitus- ja turujärelevalvetegevusi ning anda panus sõltumatutesse vastavuse kontrollimise katsetesse komisjoni poolt</i>						
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	7,700	7,500	7,200	4,700	27,100	xx

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☒ ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ ☐ omavahenditele
 - ☒ ☒ mitmesugustele tuludele (liikmesriikide panused jaotise 3.2.5 kohaselt)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁴⁵						
		Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020			
Artikkel 6600		7,700	7,500	7,200	4,700			

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

02.0301 Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja selle arendamine

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

⁴⁵

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.